

ÅRSBERETNING 2011

Korallen i RUC's segl

Roskilde Universitet bærer i sit segl en koral. Dermed hentydes til følgende træk ved korallers liv og død:

Koraller kan kun trives i meget rent og saltholdigt vand, som er i stadig bevægelse. Derfor dør korallerne på læsiden af rev, men på vindsiden, hvor bølgeslaget og strømmen er stærkest, vokser de og udvikler sig i store og smukke kolonier. Det er dog de ældre, men mere forkalkede dele af revet, som giver det styrke og kraft til at modstå bølgeslaget gennem århundreder. Den latinske tekst kan på dansk gengives således:

“I STILHEDEN DØDEN, I STRØMMEN LIVET”

Årsberetning 2011

Årsberetningen udgives af Roskilde Universitet
ISSN 0900-2588

Redaktion
Per Knudsen (Ansvh.)

Produktion & layout
Hanne Koch, Designkonsortiet

Tryk
Omslag:
Prinfo Paritas, RUC
Oplag:
200 eksemplarer
Foto:
Tuala Hjarnø
Per Knudsen

Eksemplarer af beretningen kan rekvireres
ved henvendelse til:

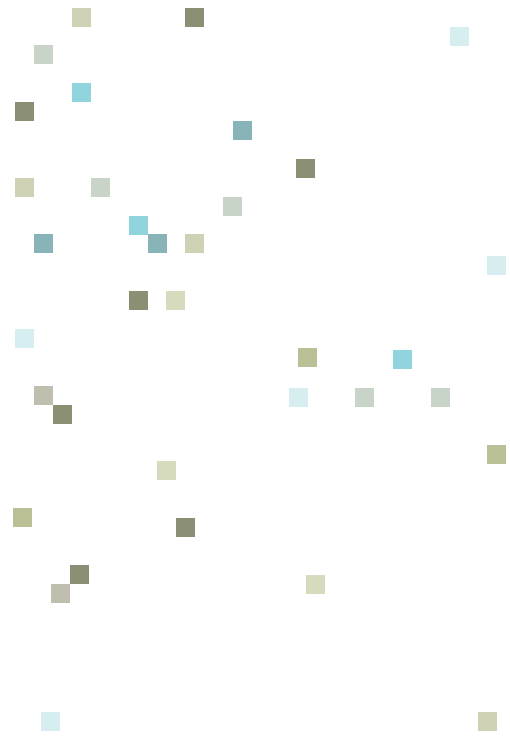
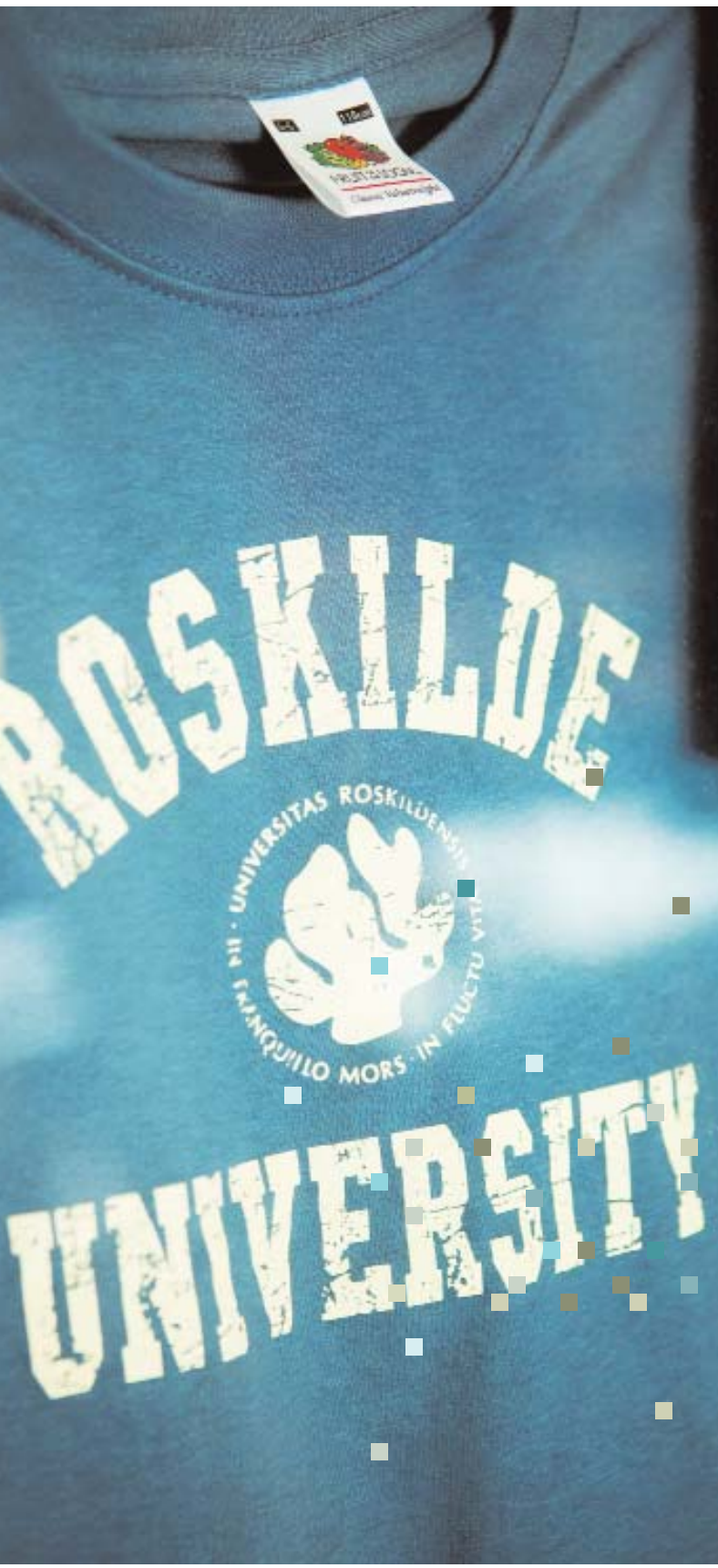
HR og Kommunikation
Postboks 260
4000 Roskilde
Telefon: 4674 2081
E-mail: plk@ruc.dk
www.ruc.dk

ÅRSBERETNING
2011

S ROSKILDENS SIS
TU VITA . SIS

ROSKILDE UNIVERSITET

INDHOLD

Rektors årsberetning >	6
RUC krønike >	12
Uddannelsesreformen >	22
Internationalisering >	25
RUC Innovation >	28
RUC's bestyrelse >	31
RUC's styrelse >	32
Doktorgrader, ph.d.-grader og priser >	34
Institut for Kommunikation, Virksomhed og Informationsteknologier (CBIT) >	42
Institut for Kultur og Identitet (CUID) >	52
Institut for Miljø, Samfund og Rumlig Forandring (ENSPAC) >	60
Institut for Natur, Systemer og Modeller (NSM) >	72
Institut for Psykologi og Uddannelsesforskning (PAES) >	84
Institut for Samfund og Globalisering (ISG) >	94
Roskilde Universitetsbibliotek >	102
Organisation >	10
RUC's uddannelser - opbygning og struktur >	108
Studiernes opbygning >	111
Studentertal 1972 - 2010 >	112
Afsluttede eksaminer >	112
Studerende fordelt på fag >	113
Studenterfordeling på deltidsuddannelser >	114
Optagne og førsteprioriteter 2004 - 2010 >	114
International studentermobilitet >	115
Antal ansatte >	115
Indtægter og udgifter >	116
Mere at vide >	117

REKTORS ÅRSBERETNING

Af rektor, professor, dr. phil. Ib Poulsen

2011 var året hvor der for alvor blev taget fat på at omsætte universitetets strategi "RUC 2015" til praktisk handling, og det gjaldt både inden for forskning, uddannelse og organisation.

Styrke- og satsningsområder i RUC's forskningsprofil

I løbet af foråret og hen over sommeren blev der gennemført en altomfattende og grundig evaluering af forskningen på RUC. Formålet var at skabe et samlet overblik over forskningen på universitetet, identificere stærke og svage sider, udpege potentielle satsningsområder og skabe grundlag for beslutninger om prioritering af RUC's forskningsressourcer i forlængelse af "RUC 2015". Evalueringen omfattede dels en selvevaluering fra hvert institut, dels en bedømmelse af selvevalueringsrapporten og af et udvalg af forskningspublikationer foretaget af et eksternt evalueringspanel for hvert institut.

En sådan gennemgribende evaluering af universitetets samlede forskningsaktiviteter (publicering, konferencer, gæsteforedrag, seminarer, workshops mv.) er ganske enestående i dansk universitetshistorie og har givet et solidt funderet overblik over universitetets forskning og dermed også et godt grundlag for identifikationen af de enkelte institutters forskningsmæssige styrkeområder. Men derudover har forskningsevalueringen skabt mulighed for at udpege en række tværgående satsningsområder der tilsammen vil kunne yde et væsentligt bidrag til at profilere RUC's forskning på universitetsniveau. I alt blev der udpeget 13 sådanne satsningsområder. Heraf var tre allerede forskningsmæssige fyrtårne på RUC. Det gjaldt CALPIU (Cultural and Linguistic Practices in the International University), RGCE (Research Group for Criminal Ethics) og grundforskningscentret "Glas og Tid".

Fire områder er efterfølgende blevet udvalgt og har mod-

taget en bevilling på 3 mio. kr. over 3 år af universitetets centrale strategimidler:

- > Magt, Medier og Kommunikation
- > Globaliseringens dynamik, ulighed og nye internationale samspilsformer
- > Designing Human Technologies
- > Miljørisiko og biologisk produktion

Desuden medfinansierer de involverede institutter med 1,5 mio. kr. over 3 år for hvert af de fire områder. For de resterende seks satsningsområder (Grøn energi, Kritisk og partipatorisk metodologi mhp. forskning i hverdagsliv og velfærd, Køn, magt og mangfoldighed, Scientific Modelling and Computing, Sundhedsfremme og Velfærdssamfundet mellem afmontering og revitalisering) samt de tre fyrtårne er der de næste fire år afsat 1,5 mio. kr. årligt af Rektors Udviklingspulje. Samlet set investerer universitetet over de næste fire år 24 mio. kr. i disse tværgående satsningsområder.

Doktorforsvar, forskningsbevillinger, priser mv.

I januar forsvarede lektor Søren Juul fra Institut for

Samfund og Globalisering afhandlingen "Solidaritet – anerkendelse, retfærdighed og god dømmekraft", og i november forsvarede lektor Eva Skafte Jensen fra Institut for Kultur og Identitet afhandlingen "Nominativ i gammel-skånsk – afvikling og udviklinger med udgangspunkt i Skånske Lov i Stockholm B 69". Desuden blev der gennemført 27 ph.d.-forsvar.

I januar indgik RUC som ledende part i et forskningsprojekt der skal fremme brugen af cykler og kollektiv trafik i en række kommuner landet over. Der er afsat 24 mio. kr. til projektet.

Adjunkt Kim Furbo Rewitz, Institut for Natur, Systemer og Modeller modtog en bevilling fra Det Frie Forskningsråd på 5,3 mio. kr. Bevillingen blev givet til et forskningsprojekt der omhandler regulering og produktion af hormoner i forbindelse med vækst, reproduktion og udvikling af sygdomme som fx kræft.

I begyndelsen af året modtog professor, dr. phil. Jesper Ryberg, Institut for Kultur Eliteforskerprisen. Prisen er på 1,2 mio. kr. Desuden modtog ph.d.-studerende Tina

Ramskov, der forsker i økotoksikologi et EliteForsk-rejsestipendium på 300.000 kr., et stipendium der gives til meget talentfulde unge ph.d.-studerende, og adjunkt Christian Groes-Green, Institut for Kultur og Identitet modtog et Sapere Aude-stipendium på 2,2 mio. kr. fra det Frie Forskningsråd til at sætte RUC's migrationsforskning på verdenskortet. I maj modtog ph.d. Tina Hecksher fra Glas og Tid Netværk for Kvinder i Fysiks talentpris for 2011. Prisen blev givet for Tina Heckshers originale arbejde med at forstå superkølede væskers dynamik.

Endelig blev professor Anette Warring, Institut for Kultur og Identitet i januar udpeget som formand for Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation, og professor Bente Halkjer, Institut for Kommunikation, Virksomhed og Informationsteknologier genudpeget som medlem af Forskningsrådet for Samfund og Erhverv.

Uddannelse

Der blev igennem hele 2011 arbejdet intenst med at gennemføre den vedtagne uddannelsesreform, hvis mål var at styrke uddannelsesprofil og studiemiljø, udvikle projektarbejdet og kvalitetskulturen, mindske frafaldet og skabe vilkår for hurtigere gennemførelsestid. Endelig blev der helt konkret arbejdet på at tilpasse uddannelsesstrukturen til Bologna-processen med en klar opdeling i treårige bacheloruddannelser og toårige kandidatuddannelser.

De fire tidligere basisstudier er således videreudviklet til fire sammenhængende bacheloruddannelser. Den interne sammenhæng i hver bacheloruddannelse er sikret ved, at der foreligger én overordnet kompetencebeskrivelse per uddannelse, at bachelorprojektet altid udarbejdes inden for bacheloruddannelsens hovedområde – enten i regi af fag eller på tværs af fag – og ved at bachelorstudieleder og studienævn er ansvarlige for den samlede uddannelse. Der er ligeledes lagt vægt på at sikre muligheden for at kombinere på tværs af hovedområder – en vigtig del af RUC's uddannelseskoncept.

På kandidatniveau er det besluttet, at der på RUC skal være både de velkendte kombinationsuddannelser med to fag, og en række fagintegrerede uddannelser som er sam-

mentænkte helhedsorienterede forløb på tværs af fag, med fokus på problemorientering og arbejdsmarkedsrelevans. RUC har i 2011 fået akkrediteret to nye engelsksprogede fagintegrerede kandidatuddannelser: *Environmental Risk* og *Social Entrepreneurship*.

I forbindelse med udarbejdelsen af nye studieordninger arbejdes der med kvalitetsudvikling. Der sættes fokus på kompetencebeskrivelser, bedømmelseskriterier og udvikling af hensigtsmæssige nye eksamensformer og på forholdet mellem projektarbejde og kursusarbejde.

For at sikre dimittendernes arbejdsmarkedstilknytning allerede i studietiden har en række studienævn arbejdet med implementering af særlige projektorienterede praktikforløb i virksomheder og organisationer.

Organisation

I 2011 blev der gennemført en større organisationsændring i Fællesadministrationen. Som led i regeringens genopretningspakke fra 2010 blev universiteterne pålagt at indsende konkrete planer til gennemførelse af en række besparelser på generel ledelse og administration. RUC skal spare knap 5 mio. kr. i 2012 og yderligere ca. 5 mio. kr. i 2013 så RUC's udgifter til generel ledelse og administration er sænket med knap 10 mio. kr. inden udgangen af 2013. Men de konkrete planer skulle allerede indsendes i august 2011. For at nå disse mål besluttede rektoratet med bestyrelsens tilslutning at lægge de 6 afdelinger i Fællesadministrationen sammen til 3 med virkning fra 1. august 2011. Som konsekvens af dette var det nødvendigt at sige farvel til 3 kontorchefer. Derudover var det nødvendigt at nedlægge yderligere en række stillinger i Fællesadministrationen, så vi i alt måtte afskedige 9 medarbejdere i sommeren 2011 på grund af de administrative besparelser. Inden udgangen af 2013 vil der være nedlagt yderligere en række stillinger ved pensionering og naturlig afgang og omlægninger i den studieadministrative organisering. Dette har naturligvis været en meget udfordrende situation for de administrative medarbejdere – ikke mindst i Fællesadministrationen, men det er rektoratets vurdering at de tre nu ret store afdelinger HR og Kommunikation, Uddannelse og Internationalisering og Finans, IT og Teknik

(FIT) er kommet godt fra start. Alle tre afdelinger har arbejdet med at formulere nye strategier for de samlede afdelinger inden for RUC's samlede strategi 2015. Ved udgangen af 2011 lå der således udkast til ny kommunikationsstrategi, ny udviklingsplan for organisationen, ny it-strategi, ny generationsskiftepolitik mm, der alle skal arbejdes videre med i 2012.

2011 blev også året hvor Grøn RUC blev sat i gang bl. a. med indvielsen af en ny lille vindmølle.

Samarbejde med professionshøjskolerne

Det gode samarbejde med professionshøjskolerne er fortsat i 2011. I starten af året inviterede University College Sjælland til første spadestik på byggeriet af det nye Campus Roskilde der skal stå færdigt i 2012, og i marts indgik RUC og University College Sjælland en ny samarbejdsaftale, der skal fremtidssikre udviklingen af de videregående uddannelser i Region Sjælland både med hensyn til forskning og uddannelsesudvikling. Samarbejdet mellem RUC, University College Sjælland og Erhvervsakademiet Sjælland udviklede sig ligeledes positivt inden for rammerne af bl.a. Forum for videregående uddannelser i Region Sjælland, ligesom samarbejdet med University College Capital fortsætter inden for rammerne af en indgået samarbejdsaftale. Endelig blev der i 2011 indgået en konkret uddannelsesaftale på sundhedsområdet mellem University College Sjælland, University College Capitol, University College Metropol og RUC.

Samarbejde med region, kommuner, organisationer og virksomheder

Den fornyede aftale med Vækstforum Sjælland om RUCinnovation som blev indgået i 2010 har intensiveret kontakten mellem universitet og regionens virksomheder og organisationer. Der har hen over året været afholdt en række arrangementer, hvor RUC-studerende og virksomheder har kunnet møde hinanden, og der har for begge parter vedkommende været en stigende interesse for at skabe kontakt. Der vil i de kommende år blive lagt vægt på at denne positive udvikling fortsætter.

Samarbejdet med Roskilde Kommune udvikler sig ligele-

des meget positivt. I slutningen af august indgik RUC og Roskilde en aftale, der skal styrke forbindelsen mellem universitet og by, erhvervsudvikling og innovation. Aftalen indeholder syv indsatsområder: Grøn Roskilde, Erhvervsudvikling, Forskning, Uddannelse og iværksætteri, Studenterliv i Roskilde, Internationalt samarbejde, Social innovation, Turisme og oplevelsesøkonomi og endelig Sundhed. Desuden er der etableret et BylivsLab på RUC. Projektet er initieret og finansieret af Roskilde Kommune, Universitets- og Bygningsstyrelsen, Roskilde Universitet og University College Sjælland, med det formål at skabe et mere levende byliv i Trekroverområdet.

Samarbejdet mellem RUC og regionens museer er fortsat blevet styrket. Ud over tre ph.d.-forløb som er sat i gang samarbejde med Museerne, Vordingborg og Vikingeskibsmuseet, er der i samarbejde med en række museer og oplevelsessteder i regionen igangsat et post.doc-forløb om oplevelseslandskaber og stedudvikling finansieret af Region Sjælland og Rådet for Teknologi og Innovation. Samarbejdsprojektet med Roskilde Museum om Roskilde Bys oprindelige topografi fortsætter ligesom samarbejdsprojektet med Vikingeskibsmuseet om "Havhingsten".

I tilknytning til sidstnævnte har der i 2011 været afviklet et pilotprojekt i form af en interaktiv installation til formidling af skibets rejse i samarbejde med EXP.LAB på RUC. RUCMUS-samarbejdet har i 2011-12 afholdt en éndagskonferencer på RUC om "Museumsfeltet i Forandring", og flere halvdagsseminarer for medarbejdere på de tre museer som indgår i RUCMUS-samarbejdet og museumsinteresserede forskere på RUC. Herudover er der etableret projektsamarbejde med studerende gennem studenterprojekter og praktikforløb.

Samarbejdet hen over Øresund

Med et nyt projekt og 7 mio. kr. fra Interreg IV fortsætter Roskilde Universitet og Malmö Högskola med at udvikle samarbejdet. Projektets overordnede målsætning er at styrke integrationen på hverdagsniveau i Øresundsregionen. I september afholdtes Ørecomm Festival 2011. Festivalen er et produkt af samarbejdet mellem RUC og Malmö Högskola, og over 150 deltog fra 20 lande. Temaet for festivalen var kommunikationsprocesser i den tredje verden og kommunikation som demokratisk redskab i forbindelse med bl.a. det arabiske forår.

Økonomi og optag

I 2011 var Roskilde Universitet i fortsat og stabil fremdrift. Det gælder studentersøgning og økonomi. Optaget i 2011 var 1601 studerende, et mindre fald i forhold til optaget på 1612 i 2010, mens optaget på kandidatuddannelserne i 2011 var på 1216 mod 1205 i 2010. Ph.d.-optaget var på 77 og er udtryk for en markant stigning i forhold til 2010. Det økonomiske resultat for 2011 var et overskud på 21,3 mio. kr., 12,7 mio. kr. større end det budgetterede overskud på 8,6 mio. kr. ud af en samlet omsætning på 753 mio. kr. Universitetets egenkapital er ved udgangen af 2011 på 85,1 mio. kr. (ekskl. statsforskrivningen på 30 mio. kr. som udløber ultimo 2012). Målet er en egenkapital på 5% af omsætningen i 2015, dvs. ca. 40 mio. kr., og derfor er der i de kommende år planlagt en række investeringer i både forskning, uddannelse og campus i forlængelse af "RUC 2015"

Afsluttende

Som nævnt har 2011 på mange måder været endnu et godt år for Roskilde Universitet. Arbejdet med at befæste og udvikle RUC som forsknings- og uddannelsesinstitution

er blevet videreført, og jeg vil gerne takke RUC's ansatte og studerende for det store engagement og det meget store arbejde der er blevet udført i denne forbindelse. Det lover godt for fremtiden.

RUC KRØNIKE 2011

7. januar

Lektor Søren Juul fra Institut for Samfund og Globalisering forsvarer årets første doktorafhandling på Roskilde Universitet. Afhandlingen "Solidaritet – anerkendelse, retfærdighed og god dømmekraft" fik ord som vigtig, sympatisk og sågar også trendy med på vejen

10. januar

RUC får en ledende forskningsrolle i nyt projekt, der skal fremme brugen af cykler og kollektiv trafik i seks kommuner fordelt over hele landet. "Formel M" er det første store trafikprojekt i Danmark, der arbejder med påvirkning af pendlernes og borgerens adfærd. Der er afsat 24. mio.kr. til projektet. Fra RUC deltager professor Lise Drewes Nielsen, adjunkt Malene Freudendal-Pedersen samt ph.d.-studerende Aslak Kjærulff i projektet.

11. januar

RUC's nye nabo, University College Sjælland, inviterede til første spadestik på byggeriet af det nye Campus Roskilde, der skal stå færdigt i 2012.

12. januar

RUC deltager med 2 stande i "Uddannelse Uden Grænser" - en uddannelsesmesse i Bella Centret for gymnasieelever og andre uddannelsessøgende.

13. januar

Professor Anette Elisabeth Warring, Institut for Kultur og Identitet, Roskilde Universitet, er udpeget som formand for rådet for "Kultur og Kommunikation" (FKK). Lektor Bente Halkier, Institut for Kommunikation, Virksomhed og Informationsteknologier, Roskilde Universitet, er genudpeget til rådet for "Samfund og Erhverv" (FSE) indtil den 31. december 2012.

25. januar

Studerende Kasper Johansen fra Virksomhedsstudier på

RUC, studerende Kåre Stokholm Poulsgaard, Historie og Internationale Udviklingsstudier på RUC, samt tidligere studerende ved RUC, Richard Trovatten er tildelt RUC's Venture Cups iværksætterpris på 5.000 kr. for hjemmesiden "Theory&Practice".

26. januar

Roskilde Universitet og Risø-DTU inviterer til konferencen "Klimaomstilling på Sjælland" på Roskilde Universitet. "Klimaomstilling på Sjælland" sætter fokus på potentialer, perspektiver og barrierer for klimaomstillinger i Region Sjælland. Det handler både om vedvarende energi, energibesparelser og klimatilpasning.

27. januar

Professor, dr.phil. Jesper Ryberg, Institut for Kultur og Identitet, fik tildelt Eliteforskerprisen ved dette års EliteForsk-konference, der fandt sted på Glyptoteket i København. Ved prisoverrækkelsen deltog Kronprins Frederik og videnskabsminister Charlotte Sahl-Madsen. Prisen er på 1.2 mio.kr.

Ved EliteForsk 2011 modtog også ph.d.-studerende Tina Ramskov, der forsker i Økotoksikologi på Roskilde Universitet, et EliteForsk-rejsestipendium på 300.000 kr., der gives til meget talentfulde unge ph.d.-studerende. Titlen på hendes forskningsprojekt er 'Nano-metaller – risiko for mennesker og miljø?'

28. januar

RUC's – og Danmarks – allerførste 8 mastere i Projektledelse og Procesforbedring (MPL) dimiterer og får overrakt eksamensbeviser af institutleder Lene Palsbro (CUID) og professor Jan Pries-Heje.

7. februar

Den norske medieforsker, Johann Roppen, gæstede Center for Nyhedsforskning på RUC.

Studenterrådet afholder afskeds- og velkomstreception for nye og afgangende medlemmer af Studenterrådet.

9. februar

Roskilde Universitet og Malmö högskola fortsætter med sit Øresundsregionale samarbejde gennem et nyt projekt og får 7 millioner kr. fra Interreg IV til styrkelse af Øresunds-samarbejdet. Projektets overordnede målsætning er at styrke integrationen på hverdagsniveau i Øresunds-regionen.

10. februar

RUC afholder "MatchMaking Roskilde", hvor RUC-studerende og virksomheder i Roskilde kan møde hinanden. En række virksomheder fra Roskilde vil præsentere projektmuligheder for studerende. Det er Projektforum på RUC der arrangerer.

15. februar

Professor og D.Phil. ved RUC, Brian Patrick McGuire, er blevet valgt som "Corresponding Fellow of the Medieval Academy", som er verdens mest anerkendte organisation for middelalderstudier. En ære, som kun er overgået omkring 60 middelalderforskere, der arbejder og lever uden for USA og Canada.

28. februar

Cand.mag. Sine Lehn-Christiansens forsvare sin ph.d.-afhandling "I sundhedens tjeneste? Om praktiseringer af sundhedsfremme i social- og sundhedshjælperuddannelsen".

1. marts

Kommunikationsenheden og Studie- og Karrierevejledningen afholder Åbent Hus for alle, der overvejer at studere på RUC. Rigtig mange gæstede RUC i Studenterkantin, der var omdannet til messehal.

2. marts

Kan vi spise og drikke os fra kræft? Hvad sker der med frugtproduktionen i Chile, når klimaet forandres? Kan krebsdyr tåle Gammel Dansk? Hvorfor er metal så blødt? RUC afholder "Nat-dag på RUC" - et arrangement, hvor de

naturfaglige fag inviterer lærere og elever ved gymnasier, hf-kurser, tekniske skoler og andre interesserede indenfor til en dag fyldt med naturvidenskabelige aktiviteter.

3. marts

Hans Christian Nielsen tiltræder som ny HR-chef på RUC. Hans Christian Nielsen, der er uddannet cand.scient. pol. fra Københavns Universitet i 2000, kommer fra en stilling som HR & Kommunikationschef i Akademikernes A-kasse (AAK).

4. marts

RUC afholder stort Grøn RUC kick-off arrangement. Studenterkantinen var ombygget til fest med masser af stande, der agiterede for grøn adfærd. Der var taler og bands der underholdt. RUC's nye vindmølle og nye grønne vartegn blev officielt "sat" i gang.

7. marts

Ph.d.-forsvar og tiltrædelsesforelæsning af Jesper Heebøll-Christensen: "Mathematical Modeling of Flow Characteristics in the Embryonic Chick Heart".

10. marts 2012

RUC og University College Sjælland (UCSJ) indgår en ny samarbejdsaftale, der skal fremtidssikre forskning, udvikling og videregående uddannelser i Region Sjælland

11. marts

RUC afholder Melodi Grand Prix. Bandet "Band in the Bunker" løber med 1. pladsen.

16. marts

1. semestergruppe fra Humanistisk-Teknologisk Basisstudium vinder 10.000 i designkonkurrence udskrevet af Rejseplanen.

17. marts

RUC afholder informationsmøde for eksterne bachelorer.

Studie- og Karrierevejledningen afholder KompetenceCafé.

1. april

Marlene Spanger forsvare sin ph.d.-afhandling "Destabilising Sex Work & Intimacy: Gender Performances of Female Thai Migrants Selling Sex in Denmark" på Institut for Samfund og Globalisering, RUC.

6. – 7. april

RUCInnovation afholder karrieremesse. På Karrieremessen kunne de mange studerende få sig en snak med en eller flere af de mange inviterede virksomheder og organisationer, heriblandt Deloitte, Rambøll Management Consulting, Region Sjælland eller Mellempfolkeligt Samvirke. Og måske gå hjem med lidt mere klarhed over, hvad fremtiden mon bringer.

13. april

Selskab for Arbejdsmiljøets Studenterpris 2011 gik til 2 RUC-studerende Jeppe Ajslev og Jeppe Møllers speciale, "Sundhedens Konsekvenser". Parret skrev integreret speciale i Psykologi og Arbejdslivsstudier.

15. april

RUC holder forårsfestival med bl.a. Panamah, My Name is Legion, The Chili Machine og Danseshow med Team Musta.

30. april

RUC deltager i den nationale videnskabsfestival Forskningsens Døgn. RUC var tilstede på Stændertorvet i Roskilde. Her kunne studerende fra Miljøbiologi blandt andet give et overvældende antal besøgende svar på, hvorvidt krebsdyr kan tåle Gammel Dansk

2. maj

Venture Cup afholder Start Up Competition "Fra Ide til Virksomhed".

3. maj

Netværk for Kvinder i Fysiks talentpris 2011 (KIF-prisen) blev givet til ph.d. Tina Hecksher fra Glas og Tid ved Roskilde Universitet, for hendes originale arbejde med at forstå superkølede væskers dynamik. Tina Heckshers arbejde er afgørende for at øge forståelsen af og flytte

fronten i et gammelt forskningsfelt. Prisen blev uddelt ved Netværk for Kvinder i Fysiks (KIFs) årsmøde på Experimentarium.

5. maj

Kommunikationsenheden og Studie- og Karrierevejledningen afholder Åbent Hus for alle, der overvejer at studere på RUC. Ca. 500 besøgende gæstede RUC i Studenterkantinen, der var omdannet til messehal.

RUC bygger selvforsynende by til folkeskoleelever. I uge 19 indtager folkeskolen RUC, idet klima- og energiforskere fra Institut for Miljø, Samfund og Rumlig Forandring (ENS-PAC) har inviteret hele 500 folkeskoleelever til RUC for at lære om energi og klima.

6. maj

Peter Busch-Jensen forsvare sin ph.d.-afhandling: "Fleksibilitet og fællesskab – om frembringelsen af nye former for fælleshed i moderne arbejdsliv".

13. maj

RUC får nyt internationalt blad – "The Papaya" – som kun udkommer på nettet. Håbet er at Magasinet skal fungere som en interaktiv platform for både dansk- og engelsktalende studerende.

Cand.mag. Mikkel Kirkebæk forsvare sin ph.d.-afhandling: "Schalburg - en patriotisk landsforræder".

International økonomi-konference på Institut for Samfund og Globalisering. Temaet var "Out of Crisis". 125 forskere fra hele verden deltog i Keynes-konferencen.

16. maj

Ph.d.-forsvar ved Julia Suárez Krabbe: "At the Pace of Cassiopeia - Being, Nonbeing, Human Rights and Development".

Nye guider, nye oplevelser og nye muligheder. Årets 26 nye turistførere har netop afsluttet den 1-årige diplomuddannelse på Roskilde Universitet, og er nu klar til at guide rundt i København og resten af landet.

18. maj

Adjunkt Christian Groes-Green har modtaget et stipendium for unge eliteforskere på 2.220.589 kr. Bevillingen, der er givet af Det Frie Forskningsråd, skal bruges til at sætte RUC's migrationsforskning på verdenskortet.

30. maj

RUCafé får overrakt prisen "Årets virksomhed 2011" af organisationen VirksomhedsNetværk Roskilde, hvis mission er at skabe et mere rummeligt arbejdsmarked. I begrundelsen lød det, at RUCafé "gør en særlig og ekstraordinær indsats for at rumme mennesker, som behøver en hjælpende hånd til at finde fodfæste på arbejdsmarkedet".

Anja Stanek forsvarer sin ph.d.-afhandling: "Børns fællesskaber og fællesskabernes betydning".

Juni

RUC pålægges af ministeriet besparelser på 4,7 mio. kr. i 2012 og 9, 4 mio. kr. i 2013 på ledelse og administration. Besparelserne betyder, at ni ansatte fra Fællesadministrationen er blevet afskediget, og at seks afdelinger er blevet

sammenlagt til tre. International Afdeling og Uddannelsesafdelingen lægges sammen, Kommunikationsenheden og HR-afdelingen lægges sammen og endelig lægges CFTM (økonomiafdelingen) og Campus-IT sammen.

9. juni

Efter 33 år på RUC går overbibliotekar Niels Senius Clausen på pension. Den sidste arbejdsdag blev afholdt torsdag den 9. juni, hvor venner og kolleger deltog i en hyggelig og velbesøgt afskedsreception på Roskilde Universitetsbibliotek (RUB).

10. juni

Ph.d.-forsvar ved Charlotte Petersen: "Attitude i sproget ved tidlige skizofrene tilstande. Empirisk undersøgelse af sprogbrugen hos prodromale, førstegangsindlagte og yngre patienter med flere indlæggelser".

17. juni

Jonas Egmosse forsvarer sin ph.d. afhandling: "Towards Science for Democratic Sustainable Development".

22. juni

Kevin Holger Mogensen forsvarer sin ph.d.-afhandling: "BODY PUNK. En afhandling om mandlige kropbyggere og kroppens betydninger i lyset af anti-doping kampagner".

27. juni

Roskilde Universitets første rektor Erling Olsen dør - 84 år gammel.

29. juni

Eva Algreen-Petersen forsvarer sin ph.d.-afhandling: "Kan man flytte solen? - Et aktionsforskningsprojekt om at bringe naturen ind i hverdagen på plejehjem".

30. juni

Jannie Møller Hartley forsvarer sin ph.d.-afhandling: "Radikalisering af kampzonen - en analyse af netjournalistisk selvforståelse i spændingsfeltet mellem idealer og publikum".

4. - 8. juli

Institut for Kultur og Identitet afholder sommerskolen "Identity and Interculturality: Research Methods" for

ph.d.-studerende. Sommerskolen er del af et større internationalt forskernetværk, Cultnet.

8. juli

Anders Blomkild Lorentzen forsvarer sin ph.d.-afhandling: "N-myc Downstream Regulated Gene 2 - expression and regulation in human cancers".

11. august

It-chef Kim Mikkelsen stopper på RUC efter 20 år.

17. august

Et nyt tidsskrift, "Nordic Journal of Working Life Studies" udkommer første gang den 17. august og vil bidrage til videreudvikling af det nordiske arbejdsliv ved at formidle forskningsresultater om udviklingstendenser, erfaringer, udfordringer og nye løsningsmuligheder i arbejdslivet. Chefredaktør er professor Helge Hvid, Institut for Miljø, Samfund og Rumlig Forandring, Roskilde.

19. august

Leigh Murphy forsvarer sin ph.d.-afhandling:

“Thermochemical screening of lignocellulosic enzymes for second generation bioethanol production”.

22. august

RUC kan ved studiestart byde velkommen til 1669 nye studerende. Særligt glædeligt er den store stigning på den Naturvidenskabelige bacheloruddannelse. Her starter der 111 nye studerende – en stigning på knap 39 pct. i forhold til 2010.

Hvad sker der med hormonerne i kroppen, når vi går i pubertet, får stofskifte-sygdomme eller rammes af kræft? Det skal ny forskning fra RUC gøre os klogere på. Adjunkt og ph.d. ved RUC Kim Furbo Rewitz er blevet bevilget 5.385.475 kr. af Det Frie Forskningsråd til et nyt forskningsprojekt, der omhandler regulering og produktion af hormoner i forbindelse med vækst, reproduktion og udvikling af sygdomme som fx. kræft.

29. august

Center for Sundhedsfremmeforskning afholder Nordisk forskningskonference om “Sundhedsfremme, magt og velfærd” med undertemaet: “Kritiske perspektiver og alternativer til aktuel sundhedspraksis og -politik”.

Petra Jackson forsvare sin ph.d.-afhandling: “Pulmonary exposure to nanoparticles during pregnancy: Effects in prenatally exposed offspring”.

100 RUC’ere løb DHL-stafetten i Fælledparken i København. RUC stillede med i alt 20 hold.

31. august

Ny aftale mellem RUC og Roskilde Kommune skal styrke erhvervsudvikling og social innovation. Aftalen indeholder 7 indsatsområder: Grøn Roskilde, Erhvervsudvikling, forskning, uddannelse og iværksætteri, Studenterliv i Roskilde, Internationalt samarbejde, Social innovation, Turisme og oplevelsesøkonomi og endelig Sundhed.

2. september

Professor i journalistik Jørgen Poulsen fejrer 40 års jubilæum i statens tjeneste.

7. september

Roskilde Universitet afholder årets Sunrise-konference under titlen “Terrorism and Liberal Democracy – Ten Years After 9-11”. Konferencen varer frem til den 9. september.

8. september

RUC afholder stort valgmøde med gratis stegt flæsk og persillesovs.

9. september

Ørecomm Festival 2011 – “Agency in the Mediatized World - Media, Communication and Development in Transition”. 150 deltagere fra 20 lande deltog i den årlige Ørecomm festival, der i år søgte at kigge nærmere på kommunikationsprocesser i den tredje verden og kommunikation som demokratisk redskab i forbindelse med bl.a. det arabiske forår. Ørecomm festivalen er produktet af et samarbejde mellem RUC og Malmö Högskola, der i 2008 dannede Ørecomm som en fælles forsknings- og udviklingsplatform, der skulle styrke det nordiske faglige samarbejde over Øresund. 9. – 13. august.

12. september

I forbindelse med den store EAIE-konference i København gæstede prominente gæster fra Japan, Kina, Australien og Schweiz RUC for at høre nærmere om problemorienteret gruppearbejde.

16. september

Roskilde Universitet holder årsfest – nr. 39 i rækken. Rektor Ib Poulsen opfordrede i sin tale den nye regering til at sætte handling bag ordene om at investere i fremtiden – uddannelse og forskning. “Selvfølgelig har det konsekvenser for serviceringen af forskning og uddannelse, at regeringen har pålagt os at spare 9.5 mio. kr. på administration.”

Hans Ramløv, professor ved Institut for Natur, Systemer og Modeller stod for dette års festforelæsning “Med koldt blod”.

Professor Nancy Fraser, The New School for Social Research, New York, udnævnt til æresdoktor

Senior Lecturer and Director Monika Büscher, Lancaster University, UK udnævnt til æresdoktor

Lektor, dr.scient.soc., Søren Juul, blev tildelt den samfundsvidenskabelig doktorgrad dr.scient.soc. for afhandlingen "Solidaritet - anerkendelse, retfærdighed og god dømmekraft".

Vindere af RUCinnovations konkurrence "Det innovative projekt" og 7500,- kr: Gruppe fra Performance-design: Innovation på 3D-formater

20. september

Der udskrives valg til valg af studenterrepræsentanter til Bestyrelsen, Akademisk Råd, Institutråd Ph.d.-udvalg, Styregruppe for masteruddannelserne og Studienævn.

30. september

Professor with special responsibilities Care, Gender and Welfare Hanne Marlene Dahl holder tiltrædelsesforelæsning med titlen: "Styring, omsorg og køn gennem tavshed og italesættelse".

Ph.d. forsvar ved Jon Papini: "Dynamics of viscous liquids - Testing a single-parameter description of equilibrium viscous liquid dynamics and an effect of thermoviscoelastic coupling - cooling by heating".

7. oktober

Professor with special responsibilities Hanne Warming Nielsen holder tiltrædelsesforelæsning med titlen: "Børns liv, deltagelse og medborgerskab i globaliserede samfund - om tillidens, anerkendelsens og magtrelationers betydning".

10. oktober

Ph.d.-forsvar ved Ida Kornerup, Forskerskolen i Livslang Læring: "Efteruddannelse og Dagtilbud under Forandring - Daginstitutionspædagogers deltagelse i politisk initieret efter- og videreuddannelse i det omkalfatrede velfærds-samfund".

Der etableres et BylivsLab på RUC. Formålet er at skabe

et bedre og mere levende byliv i Trekronerområdet. Projektet er initieret og finansieret af Roskilde Kommune, Roskilde Universitet, Universitets- og Bygningsstyrelsen samt University College Sjælland (UCSJ). Udviklingsprojektet løber det kommende år og i denne periode udarbejdes en permanent løsning, der kan understøtte livet i Trekroner. Projektchef er Søren Houen Schmidt.

13. oktober

RUC inviterer i samarbejde med "Malmö högskola", til en konference om det arabiske forår under overskriften "The Arab Uprising – The end of authoritarianism".

Jens Ulrik Hansen forsvarer sin ph.d.-afhandling: "A logic toolbox for modeling knowledge and information in multi-agent systems and social epistemology".

Judith Misrahi-Barak, Université Paul-Valéry Montpellier, holder foredrag om: "Cultural Encounters, or How Narratives Show the Way to Theory: Transiting, Transitioning, Translating in Edwidge Danticat's Work".

14. oktober

Ph.d.-forsvar ved Arne Mogensen: "Point-driven Mathematics Teaching Studying and Intervening in Danish Classrooms".

Ph.d.-forsvar ved Dorte Lønsmann: "English as a corporate language. Language choice and language ideologies in an international company in Denmark".

Ph.d.-forsvar på ENSPAC ved Laura Tolnov Clausen: "At gribe muligheden for forandring. En analyse af ikke-deltagelse i naturbeskyttelsen med Møn som eksempel".

18. oktober

Daniel Bourmaud, L'Université Montesquieu, holder foredrag om: "What Europe needs to know about political regimes in Africa".

21. oktober

Ph.D. defence by Jakob Trane Ibsen: "The Constitution of Local Democracy in West Java. A study of Village Politics

and Democratic Decentralisation”.

27. oktober

Françoise Vergès, Goldsmiths College, holder foredrag om: “Freeing the history of slavery from moralist and economist pitfalls: why this history is also a part of contemporary global history”.

28. oktober

Professor Erik Axel holder tiltrædelsesforelæsning med titlen: “Sammenflettede projekter i praksis - et bidrag til hverdagslivets socialpsykologi”.

10. november

Studie- og Karrierevejledningen afholder Valg- og Kompetencedag. “Hvordan er det nu lige man søger om at komme på udveksling? Hvad kan jeg bruge min kandidatuddannelse til? Hvordan kan praktik hjælpe mig til at få en fod inden for på arbejdsmarkedet?” Disse spørgsmål og mange flere søger Valg- og Kompetencedagen at adressere for de studerende.

11. november

Der afholdes Reality Bites med deltagelse af bl.a. udviklingschefen for Roskilde Festivalen. Reality Bites er et studenterinitiativ for alle på tværs af fagområder og med støtte fra Hum-Tek, IDA, Venture Cup og SHEIK. Målet er at fremvise alternative vinkler på virkeligheden, der kan inspirere og give ny perspektiver til de studerende.

14. november

Fonden *Safe and Alive* uddeler en specialpris til en studerende Signe Kristine Nørgaard fra RUC. Hun får prisen for sit speciale om kampen mod kvindehandel. Prisen blev overrakt af Lone Dybkjær i Københavns Kulturhus i forbindelse med overrækkelsen af People4People Prisen.

17. november

Annika Bagge forsvarer sin ph.d.-afhandling: “Functional characterization and target identification of glucose-regulated microRNAs in pancreatic Beta-cells”.

18. november

Professor Birger Steen Nielsen holder tiltrædelsesforelæsning med titlen: “Vinden blæser på spørgsmål og svar”.

Professor with special responsibilities (MSO) Preben Kaarsholm holder tiltrædelsesforelæsning om emnet: “Islamic networks and state-civil society interaction in Southern Africa”.

22. november

Julemarked på RUC. Arrangementet foregik i studenterkantinen. Udbuddet var stort i alt lige fra hjemmestrikkede børnesokker, julenisser, hjemmelavede marmelader til diverse smykker.

25. november

Ph.D. defence by Danny Raymond: “Jewish Diasporas and Migrant Settlers on the West Bank”.

28. november

Ole Torp Lassen forsvarer sin ph.d.-afhandling: “Compositionality in probabilistic logic modelling for biological sequence analysis”.

29. november

Lektor Eva Skaft Jensen forsvarer sin doktorafhandling med titlen: “Nominativ i gammelskånsk – afvikling og udviklinger med udgangspunkt i Skånske Lov i Stockholm B 69”.

12. december

Yi Cong forsvarer sin ph.d.-afhandling: “Toxic effects and bioaccumulation of nano-, micro- and aqueous-Ag in the estuarine polychaete, *Nereis (Hediste) diversicolor*”.

13. december

Chengfang Pang forsvarer sin ph.d.-afhandling: “Risk Assessment of Nanosized Metals in the Aquatic Environment”.

UDDANNELSESREFORMEN 2011

Af prorektor, professor Hanne Leth Andersen

Målet med reformen har helt overordnet været at tilpasse uddannelsesstrukturen på RUC til Bologna-processen med en klar opdeling i treårige bacheloruddannelser og toårige kandidatuddannelser. I forhold til RUC's strategi 2015 støtter uddannelsesreformen herudover strategiens mål om styrkelse af uddannelsesprofilen, fokus på kvalitetsudvikling, herunder mindskelse af frafald og hurtigere gennemførelsestid, udvikling af projektarbejdet og studiemiljøet.

Bacheloruddannelserne

Det er en strategisk beslutning at fastholde uddannelsesstrukturen med en basisdel og en efterfølgende tofaglighed. Det gradvis kvalificerede fagvalg i forlængelse af basisdelen og muligheden for at kombinere to fag er et uddannelsesmæssigt brand for RUC.

De fire tidligere basisstudier er videreudviklet til fire sammenhængende bacheloruddannelser. Den interne sam-

menhæng i hver bacheloruddannelse er sikret ved, at der foreligger én overordnet kompetencebeskrivelse per uddannelse, at bachelorprojektet altid udarbejdes inden for bacheloruddannelsens hovedområde – enten i regi af fag eller på tværs af fag – og ved at bachelorstudieleder og studienævn er ansvarlige for den samlede uddannelse. En veldefineret struktur – samme størrelse på basisdel, samme størrelse fagmodul, to valgfri kurser, og samme kursusstørrelse (5 ECTS) på alle fire bacheloruddannelser – sikrer gennemsigthed og overskuelighed, og øger muligheden for at kombinere på tværs af hovedområder – en vigtig del af RUC's uddannelseskoncept.

Studienævnene arbejder med implementering af særlige profiler på bacheloruddannelserne – en fremmedsprogprofil og en erhvervsprofil – som de studerende kan tilvælge, og som vil fremgå af eksamensbeviserne.

Som en understøttelse af den uddannelsesmæssige sammenhæng gennemføres en ny organisering af studieadministrationen i fire samlede administrative enheder – én for hver bacheloruddannelse. Herved får de studerende gennem hele bacheloruddannelsen sikret én samlende indgang til studieadministration og studievejledning. Den nye organisering træder i kraft 1. august 2012.

Organiseringen af studieadministrationen for bacheloruddannelserne i fire større enheder giver øget mulighed for arbejdsdeling på tværs af skiftende belastningsperioder, kollegial sparring og specialisering, kvalitetssikring af administrative procedurer og tilgængelighed for de studerende. Samtidig er det vigtigt at sætte fokus på studiemiljøet i husene, RUC's centrale studieenheder. Her sættes fokus på huskoordinatorens rolle, på vejledernes tilgængelighed, de studerendes kontakt på tværs af årgange, og på samarbejdet med sekretærene.

Kandidatuddannelser

På kandidatniveau er det besluttet, at der på RUC skal være både kombinationsuddannelser og fagintegrerede uddannelser. Kombinationsuddannelser består af to lige-

værdige fag med et speciale der som udgangspunkt skal tage afsæt i begge fag. De nærmere detaljer for kombinationsuddannelserne er under udredning i en arbejdsgruppe, der sætter fokus på hvordan ansvaret for den samlede uddannelse kan løftes. Det handler om sikring af kompetence, kvalitet og kontakt med arbejdsmarkedet.

RUC udbyder dertil en række toårige samlede kandidatuddannelser, og der vil komme flere til. De vil som udgangspunkt alle være sammentænkte helhedsorienterede forløb på tværs af flere fagområder (=fagintegrerede), problemorienterede og arbejdsmarkedsrelevante. RUC har i 2011 fået akkrediteret to nye engelsksprogede fagintegrerede kandidatuddannelser: *Environmental Risk* og *Social Entrepreneurship*. Målgruppen er i særlig grad udenlandske studerende, men også danske bachelorer der ønsker en engelsksproget kandidatuddannelse. RUC indsender to nye fagintegrerede kandidatuddannelser – *Kommunikation* og *Spatial Design* – til akkreditering i foråret 2012.

For at sikre dimittendernes arbejdsmarkedstilknytning allerede i studietiden arbejder en række studienævn med

implementering af særlige projektorienterede praktikforløb i virksomheder og organisationer.

Kvalitetspolitik og kvalitetssystem

RUC har i 2011 sat fokus på færdiggørelsen af sin kvalitetspolitik og det tilsvarende kvalitetssystem. Målet har været at udvikle og beskrive et kvalitetssystem med fokus på udvikling, lokalt ejerskab og fælles standarder – som kan matche ACE Danmarks kriterier og de europæiske standarder. Systemet er bygget op omkring RUC's projektkultur og iagttagelse af god praksis i de faglige miljøer.

I forbindelse med udarbejdelsen af de nye studieordninger arbejdes der ligeledes med kvalitetsudvikling. Der sættes fokus på kompetencebeskrivelser, bedømmelseskriterier og udvikling af hensigtsmæssige nye eksamensformer og på forholdet mellem projektarbejde og kursusarbejde. En række arbejdsgrupper har løbende udviklet fælles materiale til inspiration og implementering af kvalitetspolitikken eller af de overordnede pædagogiske og didaktiske mål, herunder ambitionen om at være opdateret i forhold til internationalisering.

INTERNATIONALISERING

Kun ved at være åben for inspiration og viden udefra kan RUC leve op til sit formål og skabe værdi for det danske samfund og omverdenen. Internationaliseringen af RUC's uddannelser skal understøtte bestræbelsen for at opnå den højeste kvalitet i uddannelserne og bidrage til at tiltrække talentfulde studerende og forskere fra hele verden. De studerende skal uddannes til at blive aktive borgere i en globaliseret verden og til at kunne begå sig på et globalt arbejdsmarked.

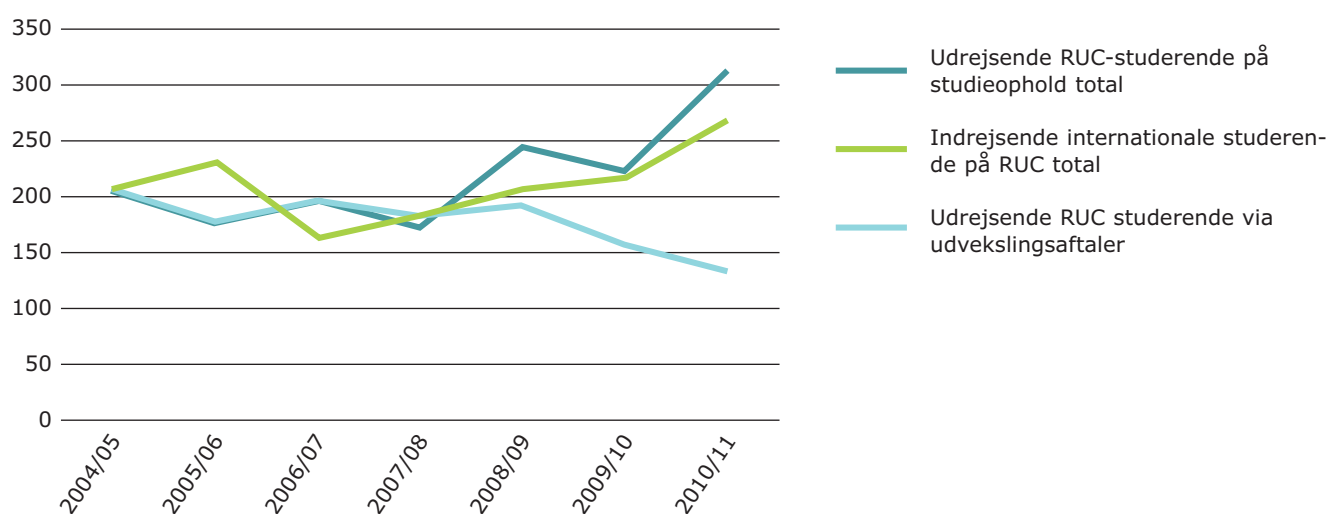
Viden har altid krydset grænser, og forskning og forskningsbaseret uddannelse er af natur international. På RUC understøttes internationaliseringen af uddannelserne desuden gennem udbud af uddannelsesmoduler og hele uddannelser på engelsk, og gennem samarbejde med udenlandske universiteter om studenterudveksling og fælles uddannelser.

Stigende studentermobilitet – men tiltagende ubalance

RUC studerende har generelt stor interesse i at komme på studie- og praktikophold i udlandet, og 2011 har været året, hvor et rekordstort antal studerende har været på studieophold i udlandet. Et studieophold i udlandet giver studerende mulighed for at få et andet fagligt input end de kunne få på RUC, få erfaring med en anden læringsform og opnå interkulturelle og sproglige kompetencer. Samtidigt har RUC i 2011 modtaget et rekordstort antal udvekslingsstuderende fra udlandet, som har understøttet udviklingen af et internationalt studiemiljø på Campus.

Efter indførelse af udlandsstipendieordningen i 2008 vælger stadig flere RUC studerende dog at tage på studieophold uden om RUC's udvekslingsaftaler, hvilket har medført en stigende ubalance i studenterudvekslingen, da

Figur: Udviklingen i studenterudvekslingen fra 2004-2011

balanceopgørelsen ikke omfatter studerende, der benytter sig af udlandsstipendieordningen.

Kvalitet og arbejde med ny strategi for internationaliseringen 2012-2014

2011 har været året, hvor der internt er arbejdet på at udvikle en ny strategi og politik for internationaliseringen af uddannelserne med fokus på at øge kvaliteten af internationaliseringen og på at sikre en bedre balance i studenterudvekslingen.

Det har i løbet af 2011 ført til vedtagelse af krav om sprogtest ved optag af udvekslingsstuderende, og der er i UNIPÆD-LICS regi udviklet en model for certificering af underviseres engelskkundskaber. Universitetets partnerportefølje er endvidere blevet gennemgået med henblik på at identificere hvilke aftaler der skal lukkes på grund af ubalance, hvilke aftaler der skal promoveres bedre, samt hvilke aftaler der skal videreudvikles.

Samtidig er der for de kommende år udarbejdet oplæg til en række initiativer der implementeres i regi af uddannelsesreformen f.eks. en fremmedsprogssatsning via en

model for understøttelse af fremmedsprogskompetencer i bacheloruddannelserne.

Internationale samarbejdsrelationer

Den årlige konference under EAIE (European Association for International Education) blev afholdt i København i 2011 og Roskilde Universitet var vært for en institutions besøgsdag. 35 repræsentanter fra såvel eksisterende som potentielle nye samarbejdspartnere deltog ved et heldags arrangement og blev introduceret til RUC, læringsformer og Campus.

RUC indgår i internationale samarbejdsrelationer på mange niveauer. På institutionelt niveau har RUC i løbet af 2011 fokuseret på dels at styrke samarbejdet med eksisterende samarbejdspartnere, dels at profilere og sikre institutionen i forhold til nationale eller tværgående samarbejdsrelationer.

I 2011 har det primære fokus i **Kina-samarbejdet** været at styrke eksisterende samarbejde. Prorektor deltog i en delegation fra Region Sjælland, der besøgte Zhejiang-provinsen, hvor fokus var uddannelse, forskning, innovation

og erhverv. Som led i dette besøg blev samarbejdsaftalen med Zhejiang University inden for fælles forskning, medarbejder- og studenterudveksling udvidet med en særlig aftale med Zhejiang University's College of Education omkring ICT, "University Pedagogy" and "Educational Leadership".

RUC afholdt i efteråret 2011 desuden et intensivt kursus for undervisere fra en række kinesiske institutioner i universitets pædagogik og læring.

I forbindelse med oprettelsen af det dansk-kinesisk forsknings- og uddannelsescenter **Sino-Danish Center (SDC)** i Beijing, har RUC i 2011 deltaget i Social Science teamet og der er nu ansat 2 ph.d.-studerende delvist finansieret af midler fra SDC.

Forskere fra Roskilde Universitet deltager i det danske fællesuniversitære initiativ **Building Stronger Universities in Developing Countries**. Projektet gennemføres med støtte fra Danida ved universiteter i Ghana, Tanzania, Kenya, Uganda og Nepal. Projektet skal bidrage til institutionel kapacitetsopbygning af universiteterne i udviklings-

landende, herunder opbygning af ph.d.-skoler og styrkelse af forskningsaktiviteter og forskningsformidling. I 2011 har der primært været fokus på at starte projektet op og lave de nødvendige aftaler med deltagerne.

Samarbejdet i regi af Øresundsuniversitetet blev i løbet af 2011 først restruktureret men siden nedlagt. RUC viderefører dog det institutionelle samarbejde med **Malmö Högskola** dels gennem en institutionel aftale om udveksling af studerende, dels gennem et 3-årigt Interregprojekt, der understøtter forsknings- og uddannelsessamarbejde indenfor følgende 3 vidensfelter; "Communication for Development and Social Change", Europeanization and Globalization samt "Mangfoldighed og meningsdannelse".

Nedlæggelsen af Øresundsuniversitetet får bl.a. betydning for den tværinstitutionelle samarbejdsaftale med University of North Carolina, USA, hvor samarbejdet i stedet vil komme til at foregå via bilaterale udvekslingsaftaler, der hvor der er gensidig interesse.

RUCINNOVATION

2011 var i RUCinnovation et år med et meget højt aktivitetsniveau, hvor der blev indgået nye strategiske samarbejdsaftaler og fokuseret på den direkte virksomhedskontakt.

Samarbejdsaftale med Roskilde Kommune

I august 2011 blev der underskrevet en udviklingsaftale mellem Roskilde Kommune og Roskilde Universitet. Aftalen har syv særlige indsatsområder, som er Grøn Roskilde, erhvervsudvikling, forskning, uddannelse og iværksætteri, studenterliv i Roskilde, internationalt samarbejde, social innovation, turisme og oplevelsesøkonomi samt sundhed. Hensigten med aftalen er at sikre vedholdende og tæt kontakt mellem Roskilde Kommune og Roskilde Universitet, ligesom der skal skabes overblik og synlighed omkring eksisterende og fremtidige samarbejdsrelationer. Til det formål vil der hvert år udkomme en års-

rapport, ligesom der oprettes en portal på parternes hjemmesider, hvor samarbejdsrelationer præsenteres.

Kampagnen "ny viden til virksomheden"

Øget samarbejde og øget videndeling mellem universiteter og virksomheder er en hel central konkurrenceparameter i det moderne videnssamfund, og det er et område alle danske universiteter i stigende grad skal levere på. Derfor søsatte RUCinnovation i 2011 en stor kampagne "ny viden til virksomheden", der havde til formål at matche RUC-studerende med virksomheder i Region Sjælland.

Baggrunden for kampagnen "ny viden til virksomheden" var at præcisere, hvordan virksomheder i Region Sjælland kan samarbejde med RUC. Der blev derfor udarbejdet en brochure, der på en overskuelig måde præsenterer de forskellige samarbejdsmuligheder der er med RUC. Det gæl-

der studiejob, projekt- og praktiksamarbejde, erhvervs-Phd og samarbejde med forskere.

Kampagnen har ført til udvikling af helt præcise koncepter for samarbejde mellem erhvervsliv og Roskilde Universitet og medført et markant øget samarbejde med virksomheder i Region Sjælland, som det fremgår af nedenstående tabel.

Karrieremesse

RUC åbnede igen i 2011 dørene for en stor karrieremesse, hvor de studerende kunne møde en lang række store virksomheder og tale om praktik, projektsamarbejde, studiejobs, dimittendjobs mv. Store virksomheder som Danfoss, Deloitte, Ikea, DSB og Roskilde Kommune var blandt udstillerne og der var igen stort fremmøde blandt de studerende. De studerende havde desuden mulighed for at få tjekket deres ansøgninger og CV af fagforeninger og A-kasser, som også besøgte messen. Karrieremessen for 2012 er planlagt og dermed er messen ved at være en fast tradition på RUC.

RUCinnovation får nyt organisatorisk ophæng

Fra den 1. marts 2012 får RUCinnovation nyt organisatorisk ophæng. Det betyder, at RUCinnovation fremover refererer direkte til universitetsdirektøren. Formålet med organisationsændringen er at opprioritere innovationsområdet på Roskilde Universitet, hvilket ligger helt i tråd med Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelsers udmelding om, at øget innovationskapacitet er et af fire pligtige mål for danske universiteter i udviklingskontrakten for 2012 - 2014.

Vækstforum Sjælland har også i 2012 valgt at støtte RUCinnovation med en bevilling på 2,5 mio. kr.

Aktivitet	Antal
Virksomhedskontakter	200
Projektforslag fra virksomheder	65
Igangsatte forskningsprojekter med virksomheder	8
Studerende i projektsamarbejde med virksomheder	60
Artikler om RUCinnovations arbejde i Region Sjælland	10
Events, herunder konferencer	8

ROSKILDE UNIVERSITETS BESTYRELSE

Formand

Christian S. Nissen, foredragsholder og rådgiver mm.
inden for bl.a. medier, organisationsudvikling og ledelse

Næstformand

Museumsleder Frank Birkebæk, Roskilde Museum

Eksterne medlemmer

Rektor Geir Ellingsrud, professor ved Matematisk Institutt,
Oslo Universitet.

Administrerende direktør Anne-Grete Lysgaard, Lysgaard
Rekruttering og Rådgivning A/S

Direktør Annette Toft, direktør for Forskning & Fødevarer i
Landbrug og Fødevarer

Interne medlemmer

Professor Helge Hvid, Institut for Miljø, Samfund og
Rumlige Forandringer

Studienævnsekretær Charlotte Levin, Det
Naturvidenskabelige Basisstudium

Kirstine Marie Fabricius, studerende ved Kommunikation
og Psykologi.

Torben Holm-Lauritzen, studerende ved Forvaltning.

Foto: Agnete Schlichtkrull

Christian S. Nissen

Frank Birkebæk

Geir Ellingsrud

Anne-Grethe Lysgaard

Annette Toft

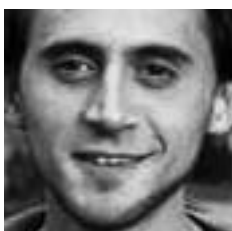
Helge Hvid

Charlotte Levin

Kirstine Marie Fabricius

Torben Holm-Lauritzen

RUC'S STYRELSE

Bestyrelsen

Bestyrelsen er øverste myndighed for universitetet og fastlægger retningslinjer for dets organisation, langsigtede virksomhed og udvikling. Bestyrelsen ansætter rektor og ansætter efter indstilling fra rektor universitetets øvrige øverste ledelse. Bestyrelsen er ansvarlig over for videnskabsministeren for universitetets virke.

Bestyrelsens sammensætning

Bestyrelsen sammensættes af udefrakommende medlemmer og af medlemmer, der repræsenterer universitetets videnskabelige personale, det teknisk-administrative personale og de studerende. Bestyrelsen sammensættes således, at flertallet af medlemmerne er udefrakommende. Bestyrelsen vælger en formand blandt de medlemmer, der er udefrakommende.

De udefrakommende medlemmer udpeges for en periode på 4 år. De øvrige medlemmer skal vælges af og blandt henholdsvis det videnskabelige personale, det teknisk-administrative personale og de studerende. Mindst to af medlemmerne skal være repræsentanter for de studerende.

Rektor

Universitetets daglige ledelse varetages af rektor inden for de rammer, som bestyrelsen har fastsat. Institutedere og studieledere varetager deres opgaver efter bemyndigelse fra rektor. Rektor indstiller ansættelse og afskedigelse af den øvrige øverste ledelse til bestyrelsen. Rektor indstiller budgettet til bestyrelsen og underskriver regnskabet.

Akademisk råd

Universitetet nedsætter et akademisk råd, der har til opgave at:

- > udtale sig til rektor om den interne fordeling af bevil-linger.
- > udtale sig til rektor om centrale strategiske forsknings- og uddannelsesområder og planer for videnuveksling.

- > indstille til rektor om sammensætning af sagkyndige udvalg, der skal bedømme ansøgere til videnskabelige stillinger.
- > tildele ph.d.- og doktorgraden.

Akademisk råd kan udtale sig om alle akademiske forhold af væsentlig betydning for universitetets virksomhed og har pligt til at drøfte de akademiske forhold, som rektor forelægger.

Sammensætning af Akademisk råd

Akademisk råd sammensættes af rektor (født formand) og af medlemmer, der repræsenterer det videnskabelige personale og de studerende. Repræsentanter for det videnskabelige personale og for de studerende vælges af og blandt henholdsvis det videnskabelige personale og de studerende.

Institutter og institutleder

Institutlederen varetager instituttets daglige ledelse, herunder planlægning og fordeling af arbejdsopgaver. Institutlederen kan pålægge medarbejdere at løse bestemte opgaver. Institutlederen sikrer kvalitet og sammenhæng i instituttets forskning og undervisning og skal med inddragelse af studienævn og studieleder følge op på evaluering af uddannelse og undervisning.

Studienævn og studieleder

For at sikre studerendes indflydelse på uddannelse og undervisning nedsætter rektor det nødvendige antal studienævn. Hvert studienævn består af et lige stort antal repræsentanter for det videnskabelige personale og de studerende, som vælges af og blandt henholdsvis det videnskabelige personale og de studerende. Studienævnet vælger af sin midte blandt det videnskabelige personale en formand og blandt de studerende en næstformand. Studielederen har til opgave i samarbejde med studienævnet at forestå den praktiske tilrettelæggelse af undervis-

ning og af prøver og anden bedømmelse, der indgår i eksamen. Studienævnet har til opgave at sikre tilrettelæggelse, gennemførelse og udvikling af uddannelse og undervisning, herunder

- > at kvalitetssikre og kvalitetsudvikle uddannelse og undervisning og påse opfølgning af uddannelses- og undervisningsevalueringer,
- > at udarbejde forslag til studieordning og ændringer heri,
- > at godkende plan for tilrettelæggelse af undervisning og af prøver og anden bedømmelse, der indgår i eksamen,
- > at behandle ansøgninger om merit og om dispensationer,
- > at udtale sig inden for sit område i alle sager af betydning for uddannelse og undervisning og drøfte forhold om uddannelse og undervisning, som rektor eller den, rektor bemyndiger hertil, forelægger.

DOKTORGRADER, PH.D.-GRADER OG PRISER

ÆRESDOKTORER

Professor Nancy Fraser has been conferred the Doctoral Degree in Sociology Honoris Causa.

Nancy Fraser is professor of Philosophy and Politics at New School for Social Research (New York) and holder of a Claire Blaise Pascal professorship at the Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociale (Paris).

She has received numerous awards, amongst others given the Spinoza lectures at the University of Amsterdam and awarded a stay at the Wissenschaftskolleg in Berlin.

She has published extensively within the social sciences, including feminist issues for more than two decades. Her contributions span the entire field of international studies (globalizing processes in relation to issues of democracy and justice), philosophy (the character of justice as tridimensional), political science (the politics of need interpretation) and sociology (discussing Habermas' notion of the "public sphere"). Her two key publications are *Justice Interruptus* (1997) and *Scales of Justice: Re-imagining Political Space in a Globalizing World* (2008).

They have been read widely within the social sciences, gender studies and philosophy.

Fraser was one of a generation of feminists that were both endorsing and remaining critical of the post-structuralist movement. She rejected grand narratives but insisted that there was a middle position – like Aristotle's middle way – between the grand theory and small, local stories. Large scale empirical narratives were possible. Not understood as a grand theory, but revisable theories that covered long stretches of time.

Fraser has been a feminist scholar actively engaged in debates within feminism and with mainstream theory. She

has debated with the feminist philosophers and political theorists as diverse as Judith Butler and Anne Phillips, as well as with more mainstream philosophers such as Axel Honneth, Jürgen Habermas and Richard Rorty. She has been a person sitting comfortably at the intersection between different theoretical developments: post-structuralist theory, critical theory, feminist theory and 'normative' political theory. She has been involved in "dialogical theorizing" to quote the words of Kevin Olsson, the editor of a recent collection (2008) discussing Nancy Fraser's theory of justice on recognition, redistribution and representation. Her triple dimensions of justice have been an immense inspiration for political theorists, philosophers and for empirically grounded research.

Her dialogical position involved positioning herself between the competing theories of recognition and redistribution. She was neither agreeing with philosophers such as John Rawls nor Michael Taylor. That demands courage to be the object of criticism from two camps.

She is a theorist – and intellectual – in the old sense of the term, constantly self-reflexive about the implications and applicability of one's own theoretical framework. In her recent work she takes on the responsibility as a theorist to provide a Zeitdiagnose of what might – to the rest of us – seem a global chaotic scene. As a critical theorist she looks at capitalist society as a totality – and not just as an economic system.

This totality is seen as a form of life and in this Zeitdiagnose she discusses the forces at play and the kind of issues of justice – or democratic justice – that are important. Nancy Fraser is a kind of researcher and intellectual that fits well with the aim of Roskilde University to provide interdisciplinary work that engages with contemporary society and poses new, challenging questions to the public.

Co-director, Ph.D. Monika Büscher has been conferred the Doctoral Degree in Sociology Honoris Causa.

Monika Büscher is PhD in Sociology, Senior Lecturer, Co-director of Department of Sociology at Lancaster University.

Monika Büscher holds a position as Senior Research Lecturer and Co-director of the mobilities.lab – an interdisciplinary collaboration between several different departments at Lancaster University. She is co-investigator for a research cluster on the digital economy, where she is coordinating a number of pilot research projects. She is external examiner at Domus Academy, Italy.

She works in the areas of humanities and technology, with a broad and open approach. Her exceptional research can be characterized as ethnographically based, experimental, and design oriented. She bridges humanities and technology with a people-focus and a social science orientation at its heart, exploring how scientific knowledge can be put into practice in ways that are at once ethical, creative, helpful, and extraordinary in their results. Her research is highly interdisciplinary and connects different fields including: Design, Mobilities Research, Ethnomethodology, Science and Technology Studies, Participatory Design, Computer Supported Cooperative Work (CSCW), and Ubiquitous Computing.

Monika Büscher study people's everyday material and epistemic practices - on the move or in situ - including experiences and practices of place-making and (distributed) collaboration. Her approach is ethnographic and analytically rooted in ethnomethodology, science and technology studies and phenomenology.

Her work critically informs participatory, interdisciplinary sociotechnical innovation. Her empirical research include studies of professional work practice in emergency response, healthcare, design, architecture and multi-media art. She also actively co-design and facilitate the appropriation of cutting edge ubiquitous computing visions, technologies, platforms, and content in different settings.

Her research is remarkable in the way it combines ethnographically based studies with design-oriented experiments. The WorkSpace project is one example from her many outstanding initiatives. She and her research group worked closely with landscape architects conducting ethnographic records of the architects' work when they e.g. were struggling with maintaining an awareness of the environment and the sustainability of the landscape development. Through a participatory design approach and in close collaboration with the landscape architects, the project developed and experimented with innovative technologies enhancing the architects' possibilities, including how to visualize their ideas and solutions by supporting remote collaboration and 3D models of land-scapes with backgrounds of live video images from building sites.

Ethnographic work practice studies were combined with collaborative activities aiming at grounding evaluations of technology-in-use in situations as close to real use as possible, including future laboratory workshops, in-situ prototyping (experimenting with prototypes at the architects' physical workplace), and bricolage method (using and evaluating mature prototypes as part of the architects real work).

Monika Büscher has been successfully engaged in collaboration with researchers from Roskilde University from CBIT and ENSPAC. This recently includes work within Participatory Design, and the co-editing of the original book 'Design Research: Synergies from interdisciplinary perspectives' (Routledge, 2010) with 23 contributors including 14 researchers from RUC.

She has published over 30 articles, is co-editor of a book about "User-Designer Relations" (Springer, 2008), as well as main editor for "Ethnographies of Diagnostic Work" (Palgrave, 2009) and "Mobile Methods" (Routledge, 2010).

DOKTORER

Lektor, cand.mag Søren Juul er tildelt den sociologiske doktorgrad, dr.scient.soc. for afhandlingen "Solidaritet – anerkendelse, retfærdighed og god dømmekraft".

Afhandlingen blev forsvaret d. 7. januar 2011.

På alle niveauer peger afhandlingen på, at der er en afgrund mellem idealet og de sociale realiteter.

"En solidarisk velfærdspolitik må bygge på et helt andet menneske- og samfundssyn end den nuværende. Den velfærdspolitiske diskussion burde som noget helt naturligt handle om, hvordan det velfærdsstatslige projekt kan humaniseres og fuldbyrdes. En solidarisk velfærdspolitik må ikke mindst anfægte den "noget for noget"-tænkning og den output-styring, som præger alle dele af det nuværende samfund.

Solidaritet - anerkendelse af forskellighed

Udgangspunktet for afhandlingen er den grundantagelse,

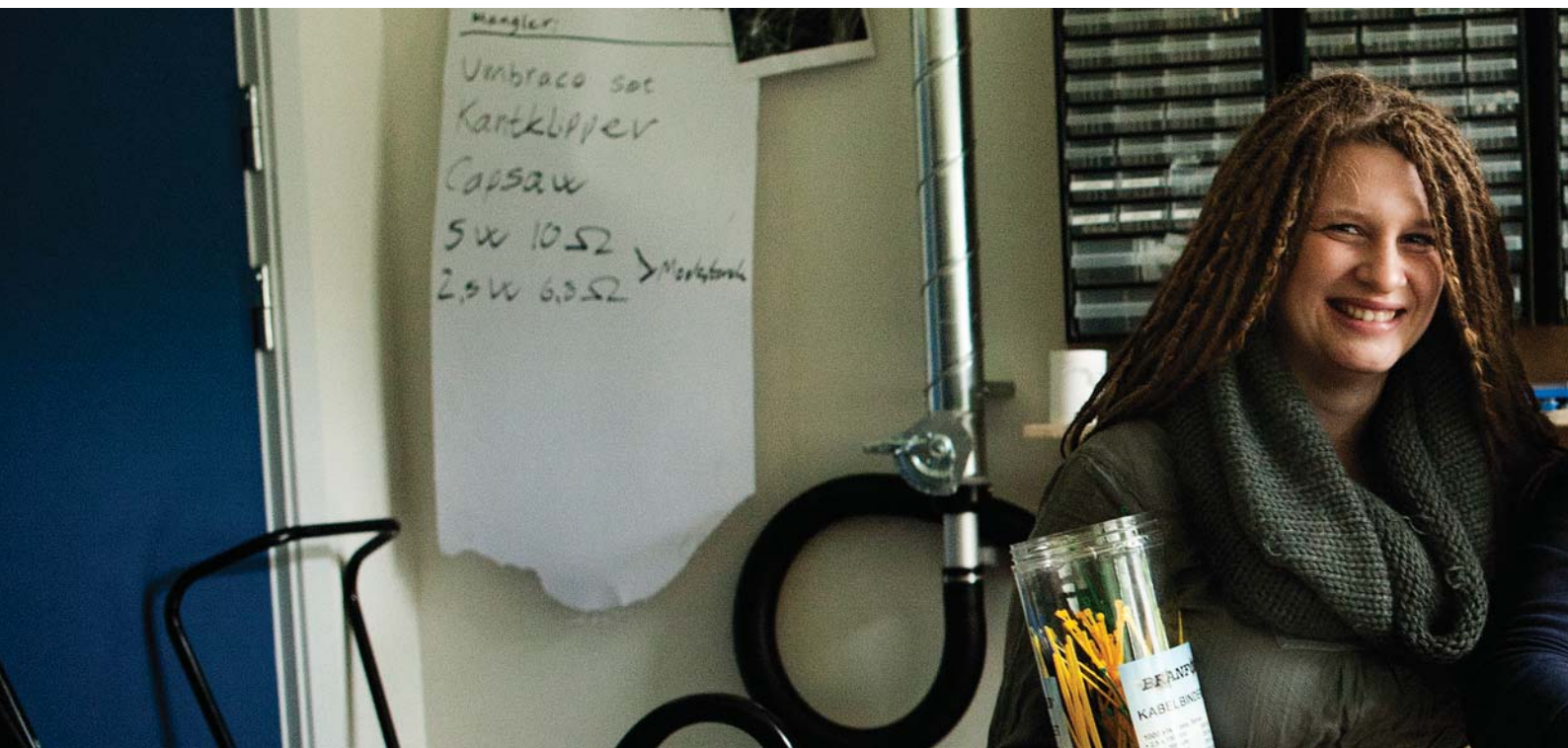
at solidaritet i det nuværende individualiserede og kulturelt differentierede samfund ikke alene er et spørgsmål om ubrydeligt sammenhold mellem ligestillede. En solidaritet, der skal kunne skabe samfundsmæssig sammenhængskraft i et sådant samfund, drejer sig snarere om anerkendelse af forskellighed.

Søren Juul argumenterer for et solidaritetsideal, der opfatter solidaritet som et overbegreb for anerkendelse, retfærdighed og god dømmekraft. Hans analyser viser, at der er en afgrund mellem det udviklede solidaritetsideal og de sociale realiteter. På den baggrund peges på behovet for en omfattende samfundsmæssig, velfærdspolitisk og institutionel fornyelse. Det ses som forudsætningen for, at modernitetens destruktive muligheder kan holdes i ave, at velfærdsstatens store fortælling om gode leveforhold for alle kan realiseres, og at krænkelse i mødet mellem system og borger kan minimeres.

Afhandlingen er udgivet på Hans Reitzels Forlag

Om Søren Juul

Søren Juul er cand.mag. i historie, sociologi og samfunds-

fag fra Københavns Universitet. I perioden 1985-2001 ansat ved Socialforskningsinstituttet og siden 2001 som lektor på RUC ved Institut for Samfund og Globalisering.

Lektor Eva Skafte Jensen er tildelt den filosofiske doktorgrad, dr.phil., for afhandlingen "Nominativ i gammelskånsk – afvikling og udviklinger med udgangspunkt i Skånske Lov i Stockholm B 69"

Afhandlingen blev forsvaret tirsdag den 29. november kl. 13.00.

For cirka 1000 år siden var dansk et klassisk germansk bøjningsprog med 4 kasus (NADG) og 3 genera i nominalbøjningen, person- og numerusbøjning i verbalbøjningen osv. De forskellige bøjningsformer udtryktes i høj grad gennem bøjningsendelser. I moderne dansk er de gamle fleksiviske kategorier dels blevet stærkt begrænset, dels har de fået andre udseender og virkeområder. Der er altså sket store forandringer fra gammeldansk, som det taltes for 1000 år siden, til moderne dansk, og det har med vekslende intensitet afstedkommet spekulationer i faget med hensyn til hvordan disse forandringer er kom-

met i stand. Bogen Nominativ i gammelskånsk skal ses som et bidrag til disse spekulationer, især hvad angår de to kasus nominativ og akkusativ. Det hævdes blandt andet at nominativ i visse ordklasser reanalyseres som en tekst-pragmatisk form og mister sine oprindelige syntaktisk-semantiske funktioner.

PH.D.-GRADER

Humaniora

Cand.mag. Anja Hvidtfeldt Stanek: "Børns fællesskaber og fællesskabernes betydning - analyseret i indskolingen fra børnehave til 1. klasse og SFO".

Mag.art. Charlotte Petersen: "Attitude i sproget ved tidlige skizofrene tilstande - Empirisk undersøgelse af sprogbru- gen hos prodromale, førstegangsyndlagte og yngre patienter med flere indlæggelser".

Cand.mag. Jan Thorhauge Frederiksen: "Between Practice and Profession. The relationship between students' social biographies, educational strategies and the demands of

the Specially Structured Program for Social Educator Training”.

Cand.comm. Jannie Møller Hartley: “Radikalisering af kampzonen - En analyse af netjournalistisk praksis og selvforståelse i spændingsfeltet mellem idealer og publikum”.

Cand.mag. Janus Mortensen: “Epistemic stance marking in the use of English as a lingua franca. A comparative study of the pragmatic functions of epistemic stance marking in problem-solving sequences at student project group meetings, with special emphasis on meetings where English is used as a lingua franca”.

Mag.art. Jørgen Bloch-Poulsen: “A contribution to the concept of dialogue in Scandinavian organizational action research - dialogue as multiple tensionality”.

Cand.mag. Julia Suárez Krabbe: “At the Pace of Cassiopeia - Being, Nonbeing, Human Rights and Development”.

Cand.scient.soc. Karen Steller Bjerregaard: “Et undertrykt folk har altid ret”. Solidaritet med den 3. verden i 1960’ernes og 1970’ernes Danmark”.

Cand.mag. Laura Pérez Skardhamar: “Det private er politisk” - en analyse af et kollektiv, ø-lejre og mandebevægelse i de lange halvfjerdser i Danmark.

Cand.techn.soc. Maria Louisa Bruselius-Jensen: “Poetiske perspektiver på det gode skolemåltid - børns muligheder som medskabere af skolens måltider”.

Cand.mag. Mikkel Rasmus Johannes Kirkebæk: “Schalburg - en patriotisk landsforræder”.

Cand.mag. Peter Busch-Jensen: “Fleksibilitet og fællesskab”.

Master of Arts Rachel Jactan Sigalla: “Women’s Identities, Learning and Microcredit in Tanzania”.

Cand.comm. Randi Andersen: “Tavs viden og praktik. En diskussion af Polanyis teori om tavs viden i forhold til praktik i sygeplejeuddannelsen og i pædagoguddannelsen”.

Master of Arts Sarita Monjane Henriksen: “Language Attitudes in a Primary School: A Bottom-Up Approach to Language Education Policy in Mozambique”.

Cand.mag. Sine Lehn-Christiansen: “I sundhedens tjeneste?” Om praktiseringer af sundhedsfremme i social- og sundhedshjælperuddannelsen.

Master of Arts Pauline McClenaghan: “Learning Communities: Social learning in practice communities”.

Cand.mag. Stefan Pajung: “Coasts, Commerce, Contacts and Cultural Exchange - A study on the existence of coastal cultures in two Danish coastal regions c. 1400-1650”.

Naturvidenskab

Cand.scient. Anders Blomkild Lorentzen: “N-myc Downstream Regulated Gene 2 - expression and regulation in human cancers”.

Master of Science Bitten Plesner: “Biophysical characterisation of PEGylated proteins and highly concentrated protein solutions”.

Master of Science Duy Duc Nguyen: “Synchrotron radiation linear dichroism (SRLD) investigations of the electronic transitions of samples aligned in stretched low-density polyethylene”.

Cand.scient. Jesper Heebøll-Christensen: “Mathematical Modeling of Flow Characteristics in the Embryonic Chick Heart”.

Cand.scient. Lærke Bang Jacobsen: “Linking physics lab-work activities to their potential learning outcomes - does a declaration make a difference?”.

Cand.scient. Susanne Syberg: "Characterization of a Novel P2X7 Knockout Model, implicates a Role for P2X7 in Bone Metabolism".

Cand.scient. Tina Hecksher: "Relaxation in Supercooled Liquids".

Master of Science Gourinath Banda: "Modelling and Analysis of Real Time Systems with Logic Programming and Constraints".

Master of Science Mario Sánchez Aguilar: "How to Stimulate Rich Interactions and Reflections in Online Mathematics Teacher Education?".

Master of Science Saif Ullah: "Experimental and Theoretical Investigations of H/D Isotope Effects from Small Organic Molecules to Large Biomolecules (Proteins) using NMR".

Master of Science Ngo Tho Hung: "Urban Air Quality Modelling and Management in Hanoi, Vietnam".

Master of Science Martin Olsen: "Development of an integrated hydrology-environmental flow assessment system".

Master of Science Paul Allen Thorn: "Development of geochemical sensors for continuous, on-line monitoring and modelling of coastal groundwater aquifers".

Civilingeniør Stine Kroghsbo: "An animal model for food allergy - Does tolerance, digestion or processing affect the sensitization potential of food allergens?".

Cand.link.merc. Tine Lassen: "Uncovering Prepositional Senses".

Samfundsvidenskab

Master of Science Leigh Murphy: "Thermochemical screening of lignocellulosic enzymes for second generation bioethanol production".

Cand.merc. Aksel Skovgaard Clausen: "Sagsbehandling af arbejdsliv. Problemer og perspektiver i sygedagpengesager".

MA in Political Science Belisa Marochi: "Political inclusion and representative claim-making in participatory governance" - Case studies from Birmingham and Copenhagen.

Master of Public Health Eva Algreen-Petersen: "Kan man flytte solen? - Et aktionsforskningsprojekt om at bringe naturen ind i hverdagen på plejehjem".

Cand.techn.soc. Jonas Egmose: "Towards Science for Democratic Sustainable Development - Social Learning through Upstream Public Engagement".

Cand.mag. Kristine Samson: "Det performativt æstetiske byrum".

Cand.agro. Lise Christina Deleuran: "Seed Quality in a Value Chain Perspective - The case of babyleaf products".

Cand.mag. Marlene Spanger: "Destabilising Sex Work & intimacy? Gender Performances of Female Thai Migrant Selling Sex in Denmark".

Cand.scient.soc. Diana Højlund Madsen: "Getting the Institutions Right for Gender Mainstreaming - The Strategy of Gender Mainstreaming Revisited in a Ghanaian Context".

Cand.merc. Connie Svabo: "Portable Objects at the Museum".

Cand.merc.int. Jane Widtfeldt Meged: "The Guided Tour - a Co-produced Tourism Performance".

Cand.mag. Jesper Willaing Zeuthen: "Ruling Through Differentiation in China: Chengdu's Urban-Rural Integration Policy".

Master of Social Science Hristina Vassileva: "Human Rights and Development: "Diverging European and African responses to the crisis in Zimbabwe (1998-2004)".

INSTITUT FOR KOMMUNIKATION, VIRKSOMHED
OG INFORMATIONSTEKNOLOGIER (CBIT)

WWW.RUC.DK/CBIT

INSTITUT FOR KOMMUNIKATION, VIRKSOMHED OG INFORMATIONSTEKNOLOGIER (CBIT)

Institut for Kommunikation, Virksomhed og Informations- teknologier (CBIT) er et innovativt og interdisciplinært universitetsmiljø, der kombinerer naturvidenskab, samfundsvidenskab og humaniora til at studere samspillet mellem kommunikation, virksomheder og informationsteknologi i teori og praksis.

CBIT leverer forskning, uddannelse og formidling inden for kommunikation, journalistik, performance-design, virksomhedsstudier, virksomhedsledelse, erhvervsøkonomi samt datalogi og informatik. Instituttet ser det som sin opgave at bidrage med ny viden, som omsætter videnskabelig analyse til brugbare værktøjer til strategisk og praktisk håndtering af udviklings- og forandringsprocesser i samfundet og dets virksomheder, kulturinstitutioner, mediehuse, offentlige organisationer og ngo'er.

Forskningsprofil

Design, innovation og forandring i et globaliseret viden- samfund er gennemgående temaer i CBITs forsknings- grupper, hvor aktørperspektivet og praksisorienteringen indtager en central plads. Således er mange af instituttets forskere optagede af at analysere, skabe, forme og for- midle forskellige praksisformer, der involverer brugere, medarbejdere, målgrupper, publikummer eller andre for- mer for aktører.

CBITs forskningsgrupper er:

> **Brugerdrevet IT-innovation**

Gruppen har fokus på IT i kontekst dvs. på samspillet med organisationer og mennesker. Gruppen satser på forskning i effekt-drevet IT-udvikling, projektledelse og procesforbedring, spredning og ibrugtagning af IT, her- under sourcing og privacy samt IT i sundhedsvæsenet.

> **Innovation i virksomheder og erhverv**

Gruppen forsker i virksomhedsudvikling i en hyperfor-

anderlig verden, herunder innovations- og forandrings- ledelse, oplevelsesøkonomi og oplevelsesledelse, entreprenørskab, regional udvikling og erhverv samt praksisser i innovation og organisationsudvikling.

> **Kommunikation, journalistik og social forandring**

Gruppen forsker i politiske, kulturelle, institutionelle og organisatoriske aspekter af kommunikation og interesserer sig for alle sider af kommunikation fra en teksts tilblivelse til dens afkodning hos publikum. Specifikt forskes der i journalistik, tekst og genre og strategisk udviklingskommunikation.

> **Kommunikationsformer og vidensproduktion**

Gruppens sigte er at revidere og nytænke begreber og metoder omkring forskellige vidensprocesser og design af kommunikationsprocesser i praksis, herunder aktør- orienteret kvalitativ metodeudvikling, dialogisk forskningskommunikation og netmedieret vidensdesign.

> **Programmering, logik og intelligente systemer**

Gruppen forsker i grundlag, værktøjer og programmeringssprog i forbindelse med udvikling af computersy- stemer, med særlig vægt på vidensbaserede systemer og intelligent interaktion med systemer, logik og vidensrepræsentation samt analyse- og transforma- tionsprogrammer.

> **Virksomheder, forandring og ledelse**

Gruppen forsker i ledelses- og forandringsprocesser i virksomheder, herunder temaer om virksomheder i balance, nye organisations- og ledelsesformer, foran- dringer i virksomhedernes samfundsmæssige rolle samt samspillet mellem virksomheder, globalisering og institutionelle forhold.

> **Visuel kultur og performance-design**

Gruppen forsker i erkendelses- og oplevelsesmæssige

muligheder i komplekse medieformer inden for flere kulturelle felter, hvor fokus er på udtryksformernes karakter og deres kontekstuelle forankring. Gruppens forskning relaterer sig til design, analyse og vurdering af kulturprodukter og oplevelser. Derudover deltager mange forskere i forskningscentre, hvor der samarbejdes om specifikke forskningstemaer og forskningsformål på tværs af forskningsgrupper, institutter og universiteter.

Der blev i 2011 lavet en forskningsevaluering på CBIT, og der har på instituttet været en proces omkring fremtidig organisering af forskningsgrupper og et arbejde med udpegning af kommende satsningsområder. Det har medført, at præsentationen af CBITs forskning i 2012 og fremover får et lidt andet udseende. Se mere på www.cbit.ruc.dk.

Undervisning og uddannelse

Institut for Kommunikation, Virksomhed og Informationsteknologier uddanner ledere, eksperter og forskere inden for kommunikation, journalistik, performance-design, datalogi, informatik, erhvervs-økonomi (HA), virksomhedsstudier og virksomhedsledelse.

Instituttet bidrager med undervisning og vejledning på alle RUCs fire bachelorstudier, herunder også det Humanistisk-teknologiske bachelorstudie, som er tilknyttet instituttet. Derudover har CBIT i 2011 udbudt i alt otte fag på overbygningsniveau:

- > Kommunikation
- > Journalistik
- > Performance-design
- > Virksomhedsstudier
- > Erhvervsøkonomi (HA)
- > Virksomhedsledelse
- > Informatik
- > Datalogi

Af disse uddannelser udbydes følgende også på engelsk:

- > Communication Studies
- > Business Studies

- > Business Administration
- > Economics and Business Administration
- > Computer Science

Instituttet har derudover i 2011 udbudt forskningsbaseret efteruddannelse i form af fire masteruddannelser:

- > Master i Professionel Kommunikation (MPK)
- > Master i Oplevelsesledelse (MOL)
- > Master i Projektledelse og Procesforbedring (MPF)
- > Master i IKT og Læring (MIL) (i samarbejde med Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, DPU og CBS)

Instituttet udbyder virksomhedsrettet forskningsbaseret efteruddannelse i masterregi. I 2011 afviklede instituttet i den forbindelse kurser i projektledelse og procesforbedring samt kurser inden for en række kommunikationsfaglige emner.

Forskeruddannelse

Instituttet har organiseret sig med tre forskeruddannelsesprogrammer svarende til instituttets hovedområder:

- > Communication, Journalism and Performance Design
- > Design and Management of Information Technology
- > Business and Management

Forskeruddannelse er et af CBITs prioriteringsområder. Instituttet har som mål at øge antallet af ph.d.-studerende, så omfang og antal af ph.d.-studerende får et volumen som svarer til fagenes studentertal og bemanning. De tre forskningsuddannelsesprogrammer indgår i en fælles ph.d.-skole, som foruden drift og videreudvikling af de tre eksisterende programmer også sigter mod at udvikle det tværfaglige samarbejde på tværs af instituttet og med de nationale forskningsskoler, som programmerne indgår i.

Tildelte ph.d.-grader i 2011

Jørgen Bloch-Poulsen: A contribution to the concept of dialogue in Scandinavian organizational action research - dialogue as multiple tensionality.

Jens Ulrik Hansen: A logic toolbox for modeling knowledge

and information in multi-agent systems and social epistemology.

Jannie Møller Hartley: Radikalisering af kampzonen: en analyse af netjournalistisk praksis og selvforståelse i spændingsfeltet mellem idealer og publikum.

Ole Torp Lassen: Compositionality in probabilistic logic modelling for biological sequence analysis.

Personale

82 årsværk VIP

22 årsværk D-VIP

42 ph.d.-studerende (antal igangværende)

33 årsværk TAP

4 årsværk eksternt finansierede VIP og TAP

Større faglige aktiviteter i 2011

Instituttet har bl.a. haft følgende større aktiviteter:

EuroSPI-konference

Den sidste uge af juni 2011 blev den 18. EuroSPI-konference holdt på Roskilde Universitet. På EuroSPI-konferencen blev de nyeste resultater inden for software og procesforbedringsprojekter (SPI) præsenteret og diskuteret.

Procesforbedring skal forstås som en organisatorisk disciplin, hvor man f.eks. kan se på lean, modenhed, six sigma, business excellence, kvalitet m.v. Konferencen var den 18. af en række konferencer, hvor internationale forskere og praktikere fra hele verden mødes og præsenterer deres bidrag, deler deres erfaringer og deres viden. Konferencen blev organiseret i 2011 af forskningsgruppen Brugerdreven IT Innovation (UDI), og Professor Jan Pries-Heje var både Organizing og Programme Chair for konferencen. Der deltog ca. 150 internationale gæster.

When Dialogue is More than a Buzzword

Den 26. august 2011 afholdt "NordForsk Network for the Study of the Dialogic Communication of Research" (2008-2011) en afsluttende konference med titlen **When Dialogue is More than a Buzzword: Tackling the Complexities of Dialogic Knowledge Production and Communication**. Professor Louise Phillips har været koordinator for netværket. Netværket samlede forskere fra otte nordiske universiteter og havde til formål at videreudvikle forskningsfeltet vedrørende den dialogiske drejning inden for vidensproduktion og videnskommunikation. På konferencen deltog cirka 70 forskere og praktikere, og den var tilrettelagt som en blanding af oplæg og workshops, hvor refleksioner over teoretiske problemstillinger

inger blev forankret i praksiserfaringer. En netværksantologi baseret på konferencens temaer med titlen

Knowledge and Power in Collaborative Research: A Reflexive Approach skal udgives i august 2012 hos Routledge i deres Advances in Research Methods Series.

Konference om vækst og innovation i events og festivaler

Den 27. oktober 2011 afholdt Roskilde Universitet og Roskilde Festival i fællesskab konferencen **Vækst i Events og Festivaler** på Vikingskibsmuseet i Roskilde. Konferencen blev afviklet som led i et længere projektsamarbejde mellem de to arrangører, om effekt og effektmåling af kulturelle events og festivaler, som er støttet af Region Sjælland. Omkring 90 deltagere fra dansk erhvervs- og kulturliv deltog i konferencen, der blev indledt af Roskilde Universitet ved Fabian Holt og Jens Friis Jensen, efterfulgt af konferencens to internationale eksperter: Laurence Chalip, professor i marketing ved University of Texas, som præsenterede sin forskning i strategisk eventstyring, og Mike Mainwaring, leder af sponsorater i virksomheden Generate Sponsorships, London, som gav gode råd om sponsorsamarbejder. I en dansk sammenhæng blev der præsenteret eksempler og erfaringer med effektmåling af events fra Roskilde

Festival, Vikingskibsmuseet, Wonderful Copenhagen og VIBE Videnscenter for Begivenheder.

Velux Fonden – gæsteforsker

Lektor Ada Scupola har via en bevilling fra Velux Fonden haft mulighed for at invitere professor Virpi K. Tuunainen fra Aalto University, Finland som gæsteforsker på CBIT i perioden 2009-2011. Prof. Tuunainen har besøgt CBIT tre gange. Hendes besøg har bidraget til at styrke forskning og undervisning inden for IKT og services på CBIT.

Desuden har dette gæsteforskerat bidraget til at styrke CBITs internationale netværk inden for samme forskningsområde. Eksempler på aktiviteter der er blevet igangsat i forbindelse med professoratet: Forskningsseminar, undervisning for master-studerende på erhvervsøkonomi, et seminar om publiceringsstrategier for CBITs ph.d.-studerende og et besøg af flere CBIT forskere til "Service Factory" på Aalto Universitet, hvor Prof. Tuunainen er direktør. Prof. Tuunainen og Ada Scupola har også samarbejdet om et projekt om IKT's rolle i facility services, hvilket har ført til flere publikationer, herunder en artikel i et internationalt tidsskrift.

POLITISKE SKANDALER I DANSKE MEDIER 1980-2012

Af lektor Mark Blach-Ørsten

Politiske personsager og politiske skandaler fylder vores medier i hidtil uset omfang. Men politiske skandaler er ikke bare mediefyldt, politiske skandaler er centrale for forståelsen af moderne demokrati. Ikke alene afspejler den medialiserede politiske skandale det stadig skiftende magtforhold mellem medier og politikere, skandalerne kan også ses som et brydningspunkt i det moderne samfunds overordnede udvikling med store konsekvenser for det offentlige liv og den offentlige debat. I analysen af politiske skandaler i Danmark skelnes mellem to overordnede typer af politiske skandaler.

1. Politikskandaler, det vil sige skandaler, der udspringer af en ministers eller politikers politiske arbejde.
2. Normskandaler, der udspringer af en ministers eller politikers personlige handlinger, enten i rollen som politiker eller i rollen som privatperson.

Analysen af politiske skandaler i Danmark viser, at der sker der en stigning i antallet af politiske skandaler fra 1980 til 2010, og at der især kommer flere normskandaler. Denne stigning sker dog først inden for det sidste årti. Siden år 2000 har medielandskabet forandret sig voldsomt, og øget konkurrence på alle platforme – papir, net, tv – har medført, at medierne i 2008 producerede mange flere historier end i 1998, uden at der var ansat tilsvarende flere journalister. Der er heller ingen tvivl om, at den øgede konkurrence har fremmet en mere tabloid journalistik både på nettet, på tv og i morgenaviserne, som kommer til udtryk i det øgede fokus på skandaler på tværs af medietyper. Omvendt kan de mange normskandaler ikke i udgangspunktet postuleres at give os et dårligere demokrati eller være udtryk for en fordømmende journalistik. Dels kan skandalerne ses som en konsekvens af partiernes store fokus på partiledere og spidskandidater, samt

partiernes større og mere professionelle promovning af disse topkandidater i alt fra talkshows til dokumentarprogrammer, aviskampagner og reality-tv. Men når dette er sagt, står det også klart, at både medier og politikere konstant bør overveje graden af personalisering i både deres dækning og deres politiske kampagner, da flere eksempler fra de seneste ti år viser, hvordan store personsager – der set i bakspejlet viste sig slet ikke at være sager, eller kun i betydeligt mindre omfang – end først antaget var normbrud – har præget mediernes dagsorden i uge- og månedsvis og derved – alt andet lige – berøvet andre og mere substantielle nyheder den opmærksomhed, som de efter det journalistiske væsentlighedskriterium burde have haft krav på.

SOURCEIT

Af professor Jan Pries-Heje

Den 1. juli 2011 sluttede SourceIT-projektet. Seks forskere fra RUC, med professor Jan Pries-Heje som forskningsleder, havde sammen med fire virksomheder – Danske Bank, CSC Scandihealth, Nets (tidligere PBS) og Delta – over 3,5 år svaret på fire spørgsmål:

- > Hvordan beskrives, måles og anvendes sourcing bedst?
- > Til in- og out-sourcing, samt til partnerskabsourcing?
- > Hvordan kan man som virksomhed både source og være innovativ?
- > Hvordan og hvad kan bedst outsources og under hvilke forudsætninger?

De mange svar foreligger dokumenteret i form af en bog og mere end 50 forskningsartikler om, hvordan man træffer bedre sourcing-beslutninger. Her følger nogle eksempler på de konkrete resultater:

SourceIT lavede i samarbejde med Danske Bank en proces for, hvordan man som virksomhed kan håndtere multi-sourcing, dvs. valget af om man skal have mere end en sourcing-leverandør, f.eks. en i et andet land, eller med et andet ejerforhold eller partnerskab, for at sprede risikoen.

SourceIT gennemgik sammen med Nets (det tidligere PBS) en sourcing-strategi proces. Her blev der sat indhold på, hvad en sourcing-strategi skal indeholde, og den konkrete anvendelse gav anledning til overvejelser om det sourcing set-up, som Nets har med Indien.

SourceIT lavede et studie af sourcing og innovation. Kan man outsource innovation? Var spørgsmålet, der skulle svares på. Svaret vi nåede frem til var ja, men kun nogen bestemte former for innovation.

SourceIT udviklede sammen med CSC Scandihealth en effektdrevet it-udviklingsmodel. Dvs. at man i stedet for at beskrive kravene til et nyt it-system, beskriver man den ønskede effekt på flere niveauer af det ønskede it-system. Eksempelvis kunne et klassisk krav handle om, at et IT-system til vagtoverdragelse på et sygehus skal have en skærm af en vis størrelse. Mens den ønskede effekt af et bedre system kunne handle om, at sygeplejerskerne kunne få mere tid ude på stuerne hos patienterne.

SourceIT lavede en model til at modellere og diskutere videnoverførsel i forbindelse med outsourcing. Modellen blev udviklet af to forskere fra SourceIT, der var i Indien i 2010.

Endelig lavede SourceIT et rammeværk, som i seks faser af et distribueret projektteam – danne, afklare, normere, udrette, bedømme og evaluere – systematisk opbygger social kapital i form af relationer, tillid og fælles vision og begreber i teamet. Rammeværket blev pilot-afprøvet i Danmark og Indien i foråret 2011, og Danske Bank har i 2012 besluttet at tilbyde rammeværket til alle deres mange projekter med deltagere fra flere lande, der skal arbejde sammen.

Alle de nævnte delprojekter blev gennemført som en blanding af aktionsforskning og designvidenskab, dvs. med fokus på videnskabeligt funderede løsninger, der virker situeret i samarbejdet med små, mellemstore og store danske virksomheder.

INSTITUT FOR KULTUR OG IDENTITET
(CUID)

WWW.RUC.DK/CUID

INSTITUT FOR KULTUR OG IDENTITET (CUID)

Institut for Kultur og Identitet (Department of Culture and Identity, CUID) er Roskilde Universitets centrale tværfaglige humanistiske institut med fagene Dansk, Engelsk, Filosofi og Videnskabsteori, Fransk, Kultur- og Sprogødestudier samt Tysk.

Set i relation til Roskilde Universitets generelle profil dækker instituttet centrale humanistiske fagområder med tværfaglige profiler, der udfolder sig i et frugtbart samspil mellem humaniora og samfundsvidenskab, men sammen-tænker også humaniora og naturvidenskab. Institutet bidrager med dette samarbejde på tværs af hovedområderne til at styrke og revitalisere humaniora som fakultært felt på og udenfor Roskilde Universitet.

Instituttets faglige styrkepositioner er forskning, uddannelse og formidling indenfor kulturvidenskab, sprogvidenskab samt filosofi og videnskabsteori.

Instituttets faglighed er forankret i en analytisk, kritisk

humanistisk tradition og er samtidig kendetegnet af en udtalt tværfaglig profilering og orientering mod nationale, transnationale og internationale problemstillinger i samfund og kultur.

Forskningsprofil

Instituttets forskning er bygget op om tre satsningsområder og styrkepositioner:

En omfattende, facetteret, national og international anerkendt *kulturvidenskabelig forskning* med studier af kulturmøde, transnational og global historie, kulturhistorie, historiebrug og erindringskultur, litteratur og medier.

En stærk national og international profileret *filosofisk forskning med* systematiske og historiske studier af videnskab og teknologi, straf og etik samt videnskabshistorie.

En national og international original *sprogvidenskabelig forskning* indenfor funktionel grammatik og pragmatik,

strategisk kommunikation samt sprogbrug og sociale praksisser.

Forskningen finder sted indenfor fagområder og i tværgående forskningstilgange, der omfatter flere af instituttets fagområder. Forskningen er organiseret i 10 forskningsgrupper og et forskningscenter.

Kulturvidenskabelig forskning består af fire forskningsgrupper:

- > Erindring og historiebrug ledes af professor Anette Warring
- > Europeanisation and Globalisation ledes af professor Hans-Åke Persson
- > Europæisk kultur: brud og erkendelse ledes af lektor Anne E. Sejten
- > Interkulturelle studier ledes af professor Garbi Schmidt

Filosofisk forskning har tre forskningsgrupper:

- > Humanioras teori og historie ledes af lektor Michael Harbsmeier
- > Research Group for Criminal Justice Ethics ledes af professor Jesper Ryberg
- > Videnskabsstudier: Logiske, historiske og filosofiske studier af videnskab og teknologi ledes af professor Stig Andur Pedersen

Sprogvidenskabelig forskning består af tre forskningsgrupper:

- > Funktionel grammatik og pragmatik ledes af professor Lars Hedtoft
- > SCALPS – Sociolinguistics, Conversation Analysis, Language Pedagogy and Sociocultural issues (inklusive forskningscentret CALPIU) ledes af professor Bent Preisler
- > Strategisk kommunikation ledes af lektor Susanne Kjærbeck/lektor Helle Petersen

Forskningscenter CALPIU (Center for the Study of Cultural and Linguistic Practices in the International University) er en del af forskningsgruppen SCALPS. Centret danner ramme om et nationalt og internationalt samarbejde, der skal skabe nye indsigter i universitetets internationalisering.

Forskeruddannelse og forskerskoler

Institut for Kultur og Identitet har en ph.d.-skole **Kultur, Sprog og Filosofi** og fire forskeruddannelsesprogrammer.

Europæiske Kulturstudier har som overordnet tema modernisering og tradition i bred forstand, og knytter kulturens æstetiske, symbolske og bevidsthedsmæssige udtryk sammen med samfundsmæssige forhold.

Interkulturelle Studier fokuserer på kulturelle praksisser og kulturelle identiteter overalt i verden med særligt henblik på kulturmøder og kulturel kompleksitet i et globalt og lokalt magtperspektiv.

Sprogvidenskabelige Studier dækker tre hovedområder: funktionel grammatik og pragmatik, sociolingvistik og sprogsociologi samt kulturlingvistik.

Videnskabsstudier & Straf og Etik der omfatter videnskabshistorie, videnskabsfilosofi og videnskabssociologi og videnskabsformidling. En række af RUC institutter er repræsenteret i programmet som også er en del af den landsdækkende forskerskole i filosofi (PHIS) med hjemsted på instituttet.

Uddannelser

Instituttet huser Det Humanistiske Bachelorstudium (HUM-Bach) og Det Internationale Humanistiske Bachelorstudium (HIB-Bach)). Disse uddannelser gennemføres i samarbejde med CBIT og PAES (HUM-konsortiet). Instituttet samarbejder desuden med CBIT, ENSPAC og PAES om det humanistiske-teknologiske basisstudium HUM-TEK. Dertil kommer en række samarbejder på mere specifikke felter fx PR, medier, museumsformidling (CBIT), Global History (ISG), marinhistorie, kulturmiljø (ENSPAC) og didaktik (PAES og NSM).

Alle instituttets fag indgår i kombinationsuddannelser med andre af universitets fag. Instituttet udbyder bachelor og kandidatuddannelser indenfor Dansk, Engelsk, Filosofi og Videnskabsteori, Fransk, Historie, Kultur- og sprogstudier (dansk/engelsk sproget) og Tysk.

Instituttet samarbejder med Malmö Högskola om en international kandidatuddannelse Öresund Master in European Studies (historie, engelsk, tysk, fransk).

Udvalgte seminarer og konferencer

Seminar i forbindelse med udgivelse af bogen "Grammatik over det Danske Sprog I-III, udgivet af Erik Hansen og Lars Heltoft, 18. maj.

Psychology and the Arts conference, 22. – 27. Juni.

Identity and Interculturality: Research Methods:

Lieux - Foredragsserie om globalisering, kulturmøder og videnskabeligt arbejde, fordelt over flere forelæsninger i efteråret.

Norlit 2011 - Nordic Association for Comparative Literature, 4.-6. August.

Sunrise konference 2011 Terrorism and Liberal Democracy Ten Years After 9-11, 7.-9. september.

Doktorgrader

Eva Skaft Jensen: "Nominativ i gammelskånsk - afvikling og udviklinger med udgangspunkt i Skånske Lov i Stockholm B 69", forsvaret den 29. november.

Ph.d.-grader

Mikkel Kirkebæk: Schalburg – en patriotisk landsforræder" forsvaret den 13. maj.

Julia Suarez Krabbe: At the Pace of Cassiopeia – Being, Nonbeing, Human Rights and Development", forsvaret den 16. maj.

Charlotte Petersen: "Attitude i sproget ved tidlige skizofrene tilstand. Empirisk undersøgelse af sprogbrugen hos

prodromale, førstegangsyndlagte og yngre patienter med flere indlæggelser", forsvaret den 10. juni.

Jens Ulrik Hansen: A logic toolbox for modeling knowledge and information in multi-agent systems and social epistemology, forsvaret den 13. oktober. Stipendiat delt med CBIT.

Dorte Lønsmann: English as a corporate language – Language choice and language ideologies in an international company in Denmark, forsvaret den 14. oktober.

Instituttets ansatte (pr. 31. 12. 2010)

Professorer: 11 herunder 1 MSO

Docenter: 1

Lektorer: 40

Adjunkter: 3

Ph.d-stipendiater: 27

Post.doc.stipendiater: 1

Videnskabelige medarbejdere: 1

Studielektor: 1

TAP-HK: 23

TEK-TAP: 1

TAP-AC: 2

ENGELSK SOM KONCERNSPROG

– SPROGVALG OG SPROGIDEOLOGIER I EN INTERNATIONAL VIRKSOMHED I DANMARK

Af ph.d. Dorte Lønsmann

I 2011 satte afhandlingen "English as a corporate language – language choice and language ideologies in an international company in Denmark" fokus på de sproglige konsekvenser af den øgede internationale kommunikation og transnationale mobilitet i globaliseringens tidsalder. I afhandlingen undersøges sprogbrugen i en dansk virksomhed med engelsk som koncernsprog, herunder hvilke faktorer der betinger skift mellem forskellige sprog og hvilke diskurser om sprog og sprogbrug, de ansatte i virksomheden trækker på.

Afhandlingen er baseret på fem måneders etnografisk feltarbejde i virksomheden, hvor medarbejdere i forskellige afdelinger blev observeret, optaget og interviewet. Teoretisk trækker projektet på sociolingvistikken og den antropologiske lingvistik, nærmere bestemt teorier om sprogvalg og sprogideologier.

Indførelsen af engelsk som koncernsprog i flere større danske virksomheder været med til at puste til debatten omkring domænetab i Danmark, fordi mange forestiller sig, at indførelsen af engelsk sker på bekostning af dansk. Afhandlingen viser imidlertid, at selvom virksomheden har engelsk som koncernsprog, er dansk det gængse sprog. Dansk er det sprog man bruger, medmindre der er en rigtig god grund til ikke at gøre det. Som en medarbejder formulerer det: "Engelsk bruger vi jo i virkeligheden kun, når vi taler med udlændinge".

Mens normen er at tale dansk med danskere, er engelsk det foretrukne lingua franca med udlændinge. I virksomheden kommunikerer der naturligvis en del med udlændinge, både eksperter, der er hentet til Danmark, kolleger i udenlandske datterselskaber og andre udenlandske samarbejdspartnere. Og sproget her er som oftest engelsk.

Men intet tyder på, at engelsk **bruges i stedet for** dansk. Engelsk bruges i de situationer, hvor danskere altid har brugt et fremmedsprog: når de taler med udlændinge, der ikke kan dansk.

Afhandlingen dokumenterer, at en sådan større international virksomhed har en meget sammensat medarbejderskare hvad angår uddannelse, jobtype og sprogkunderskaber. Hvor fx nogle rengøringsmedarbejdere behersker dansk, men kun meget lidt engelsk, har de udenlandske forskere gode engelskkundskaber, men ofte ingen danskundskaber. Udfordringen er her at inkludere alle medarbejdere på trods af disse forskelle.

Vigtigt i forhold til netop inklusion og eksklusion er sammenhængen mellem de sproglige praksisser i virksomheden og de baggrundsantagelser om sprog og sprogbrug, som medarbejderne trækker på. En af de mest fremtrædende af disse sprogideologier handler om sammenhængen mellem sprog og nation. I afhandlingen benævnes den "dansk fordi vi er i Danmark" -ideologien. Denne sprogideologi konstruerer Danmark som et homogent dansktalende samfund og kommer især til udtryk i mødet med "det fremmede". I denne internationale virksomhed vil det sige i mødet med de udenlandske forskere. En del forsøger at lære dansk, men ikke alle. Og fravalget af dansk bliver ikke positivt modtaget af de danske kolleger, netop fordi den ideologiske baggrundsantagelse er, at i Danmark taler vi dansk. Et andet sted, hvor medarbejderne konfronteres med "det fremmede", er i den daglige brug af engelsk i virksomheden. I situationer, hvor der kan være tvivl om sprogvalget, bruges argumenter som "vi er jo trods alt danskere, det er en dansk virksomhed" for valget af dansk. Disse resultater viser, at sprogideologier som "dansk fordi vi er i Danmark" kan bruges til at

skabe mere

grænser i en verden, hvor tidligere klare skel mellem sprog, nationer og nationalitet dagligt udfordres af den stigende globalisering, som medarbejdere på en international arbejdsplads befinder sig i.

En anden fremherskende diskurs handler om, at alle danskere er gode til engelsk. En sprogideologi, der på denne måde konstruerer danskere som en homogen gruppe, der alle behersker engelsk meget bedre end andre nationaliteter, har den konsekvens, at de problemer, som tilstedeværelsen af engelsk medfører for danskere med mindre gode engelskkundskaber overses og at disse medarbejdere udelukkes fra at få del i den viden, der distribueres på engelsk.

MYSTIK – I FILOSOFI, RELIGION OG LITTERATUR

Af lektor Aksel Haaning, CUID

Filosofi i tværfagligt virke: Antologi om mystikforskningen fra danske universiteter. Afsluttet og publiceret i juni 2011.

Religion er kommet tilbage! For ikke så længe siden kunne religion og religiøsitet betragtes som opium for folket. Det betød, at religion var magtmisbrug, der kunne renses af fornuftens klare tanke, og alt religiøst forstås som et overstået, midlertidigt stadium i menneskehedens udvikling mod fremskridt og "Morgenrødens Land."

Med "religionernes genkomst" i slutningen af det 20. og begyndelsen af det 21. århundrede ser vi igen religion som kollektivt fænomen, iscenesat som uoverkommelige forskelle i kultur og identitet, og som værdimåling for udvikling og fremskridt. Denne udfordring har forskningen i filosofi- og videnskabshistorie taget op. Det sker blandt andet ved at undersøge mulige ligheder og ved at undersøge religion som individuelt fænomen frem for kollektivt tvang. Det individuelle ved det religiøse kan nemlig betragtes som et frigørende potentiale ud fra den iagttagelse, at de autoritære, europæiske religioner som jødedom, kristendom og islam alle gennem tiden er blevet udfordret indefra af deres egne; det vil sige af kontemplative, der ville udvikle og forny den religiøse selvforståelse og sociale forankring. "Mystikerne," som disse oprørere nedsættende kom til at hedde, problematiserer enhver *autoritet* og virker ofte for at skabe udvikling frem for at fastholde en traditionel forståelse af sandhed og åbenbaring. Af den grund blev de højst tålt, som regel forfulgt eller bragt til tavshed.

Forskning

Den moderne forskning kan derfor forsøge at knytte an til de forkætrede tanker og udfordre enhver religiøs traditionisme og skråsikker selvforståelse. Siden 1990'erne har forskningen i fænomenet *mystik* været stigende internationalt – *mystik* er et moderne udtryk for disse religionens og filosofiens indadvendte og kontemplative sider. I efteråret 2008 var Roskilde Universitet vært for en konference om

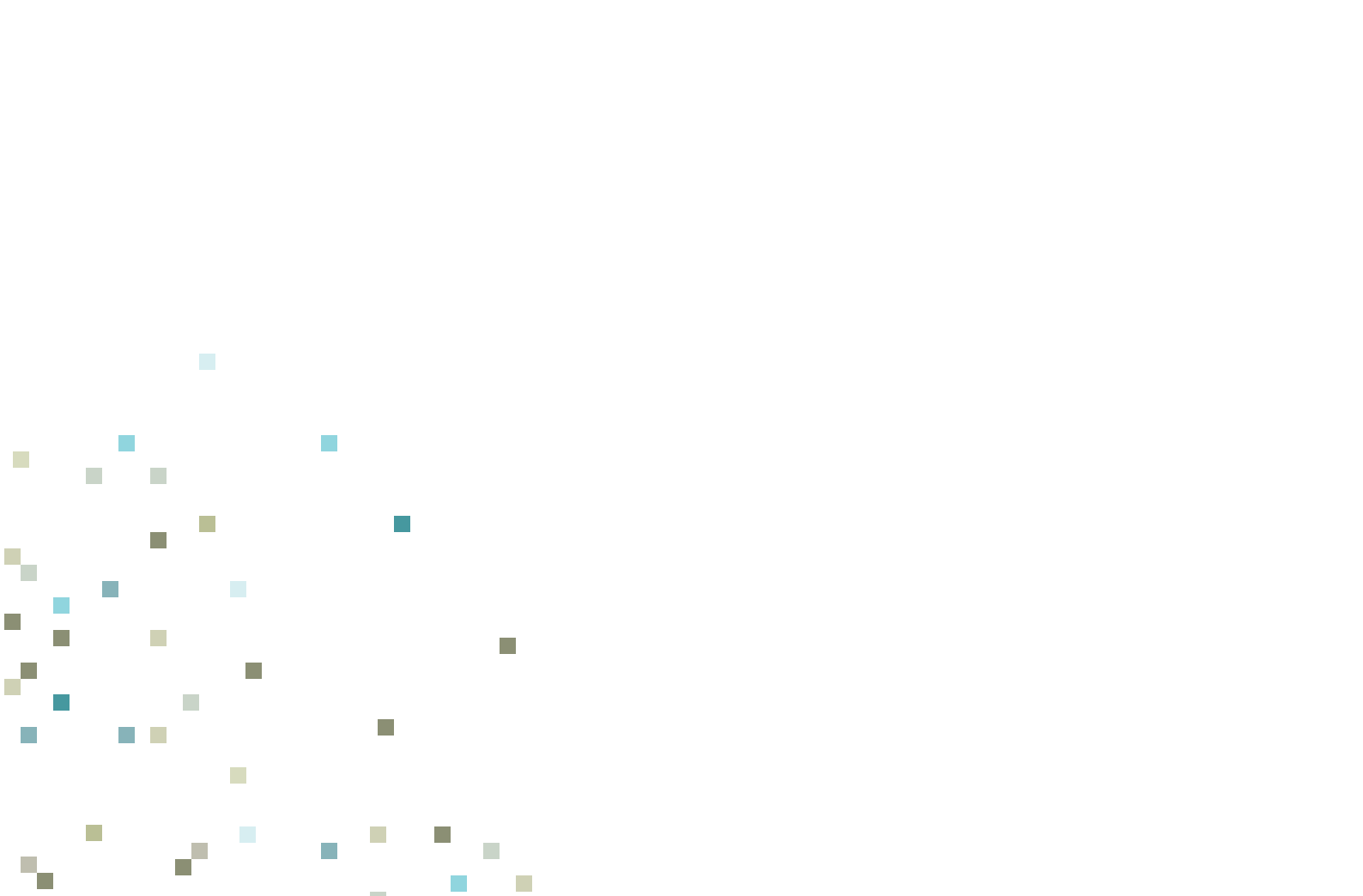
mystik, hvis formål var at samle og skabe overblik over mystikforskningen også herhjemme ved danske universiteter. Antologiens redaktører vidste, at forskningen var omfattende, men spredt og uden tilstrækkelig indbyrdes relation. Konferencen resulterede i den første akademiske antologi om emnet i mere end tyve år. Antologien samler 14 danske forskere inden for filosofi, religion, litteratur og de naturvidenskabelige og kognitive discipliner, og giver et samlet billede af forskningens felter og problemkredse med det formål at styrke og konsolidere forskningen fremover. Antologien spænder fra antik, græsk filosofi, fra *Dao*-begrebet og kosmologi i kinesisk filosofi, fra islamisk tænkning og den reaktiverede *sufisme*, til europæisk middelalder med Hildegard af Bingen og Thomas Aquinas; fra *gnosis*-begrebet i antikken og den jødiske *Kabbala*, til Deridas dekonstruktion; fra esoterisk tradition i tysk litteratur hos Rilke til perspektiver på mystikkens forskningshistorie, og fra neurovidenskab til mystik i socialpsykologisk og kulturanalytisk perspektiv. Antologien afsluttes med praktiske psykoterapeutiske forløb fra børns og barndommens spirituelle erfaringer.

Undervisning

Mystikbegrebet er ikke entydigt. Bogens indledning giver et overblik over mystikforskningen herhjemme de seneste tyve år og forsøger at vise forskelle og ligheder i metoder og tilgange fra de forskellige fag. Det, som samler antologien er en faglig, akademisk og videnskabelig interesse for det kontemplative og det spirituelle og ikke mindst en ambition om at bringe emnet tilbage i den forskningsmæssige sammenhæng, hvor det hører hjemme. Samtidig forsøger antologien at imødekomme den stigende interesse, vi møder for religion og religiøsitet i det hele taget ikke mindst blandt de yngre og yngste årgange af studerende.

Mystik – i filosofi, religion og litteratur

En antologi red. af Aksel Haaning og Magnus Riisager, Forlaget Univers 2011.

INSTITUT FOR MILJØ, SAMFUND OG RUMLIG
FORANDRING (ENSPAC)

WWW.RUC.DK/ENSPAC

INSTITUT FOR MILJØ, SAMFUND OG RUMMLIG FORANDRING (ENSPAC)

Institut for Miljø, Samfund og Rumlig Forandring (ENSPAC) er et tværvideenskabeligt institut, som indeholder en flerfaglighed på tværs af samfundsvidenskab, naturvidenskab, teknisk videnskab og humaniora, hvor miljø, bæredygtighed, design og planlægning er nøgleord. Institutet anlægger en holistisk vinkel på løsningen af komplekse miljømæssige og samfundsmæssige problemer, hvor styrken ligger i at kombinere traditionelle fagområder og dermed kunne tilbyde nye perspektiver og løsninger på disse problemer.

Instituttets faglige kendetegn er, at det omhandler det moderne livs materielle aspekter: hvor vi bor, hvor vi arbejder, hvad vi spiser, hvor og hvordan vi rejser og flytter os, og hvordan vi lever som del af naturen igennem produktion, forbrug og risici. Disse forskellige elementer er forbundne, hvorfor intentionen er at skabe forskning på tværs af de barrierer der er mellem bolig og by, arbejde, forbrug og miljø.

ENSPAC bygger på forskernes kritiske og forandringsorienterede samfunds- og miljøengagement. Instituttets værdier bygger på fordybelse, indsigt, kritisk dømmekraft og praktisk fornuft i såvel forskning, formidling som uddannelse.

- > Bæredygtigt Arbejdsliv
- > Miljødynamik
- > Miljø, Energi, Transport – Regulering, Innovation og Klimapolitik (METRIK)
- > Rum, Sted, Mobilitet og By (MOSPUS)
- > Sundhed, Miljø, Hverdagsliv og Fødevarer
- > Quaternary Research

Instituttet har på baggrund af en længere proces i forbindelse med forskningsevaluering på RUC i 2011 valgt at profilere følgende styrkeområder som orientering for en stærkere fokusering af forskningen:

- > Arbejdsliv og sundhedsfremme
- > Mobilitet og by
- > Klima- og energiomstilling
- > Miljörisiko og biologisk produktion

Samtidig understreger instituttet det vigtige i at vedligeholde bredden i grundlagsforskningen, som grundlag for undervisningen.

På uddannelsesområdet udbyder ENSPAC bachelor- og kandidatuddannelser i:

- > Geografi
- > Miljøbiologi
- > TekSam
- > Sundhedsfremme og Sundhedsstrategier
- > Arbejdslivstudier
- > Plan, By & Proces
- såvel som specialiserede kombinationer af disse uddannelser.

Fra 2013 udbyder instituttet en ny fagintegreret international kandidatuddannelse i Environmental Risk.

Instituttet udbyder også et internationalt Master of Science program i Technological and Socio-Economic Planning: Environmental Policy and the Global Challenge – International, Regional and Local Perspectives, en diplomuddannelse for Turistførere, samt en masteruddannelse i Kulturplanlægning (MKP).

Instituttets ph.d.-skole i Miljø- og Samfundsvidenskab har to forskeruddannelsesprogrammer:

- > Graduate Programme of Environmental Stress Studies: GESS
- > Samfund, Rum og Teknologi: SST

Instituttets faciliteter omfatter et kvartærtids argon-dateringslaboratorium, moderne GIS-faciliteter, inklusive et

omfattende arkiv over både moderne og historiske rumlige data, et kortlaboratorium, et pollenanalyzelaboratorium, analytiske laboratorier udstyret bl.a. til elementar-, næringsstof- og HPLC-analyser, klimarum og et jordanalyselaboratorium.

Ph.d.-forsvar på ENSPAC i 2011

28. januar 2011 - Kristine Samson

"Det performativt æstetiske byrum".

31. januar 2011 - Lise Deleuran

"Seed Quality in a Value Chain Perspective. The case of babyleaf products".

17. juni 2011 - Jonas Egmosse Mortensen

"Towards Science for Democratic Sustainable Development".

29. juni 2011 - Eva Algreen-Petersen

"Kan man flytte solen? Et aktionsforskningsprojekt om at bringe naturen ind i hverdagen på plejehjem".

14. oktober 2011 - Laura Tolnov Clausen

"At gribe muligheden for forandring. En analyse af ikke-deltagelse i naturbeskyttelsen med Møn som eksempel".

25. oktober 2011 - Trine Dalkvist

"Individual-Based Models in Ecology and Ecological Risk Assessments".

12. december 2011 - Yi Cong

"Toxic effects and bioaccumulation of nano-, micro- and aqueous-Ag in the estuarine polychaete, Nereis (Hediste) diversicolor".

13. december 2011 - Chengfang Pang

"Risk Assessment of Nanosized Metals in the Aquatic Environment".

Ph.d-kurser i 2011

Forskeruddannelsesprogrammet SST har afholdt:

- > Videnskabsteori og Metodologi: Ansvarlig Bo Elling, januar – marts 2011.
- > Dynamics in a mobile world - Experimental methods and case analysis: Ansvarlig John Pløger, 26.-29. april 2011.
- > Redefining a Critical Edge of Sustainability: Possibilities from an action research approach: Ansvarlige Kurt Aagaard Nielsen, Bo Elling og Helle Nielsen, 6. – 9. juni 2011.

Forskeruddannelsesprogrammet GESS har afholdt:

- > GIS kursus: Ansvarlig Esbern Holmes, 14. – 19. februar 2011.
- > A guided tour of Essential Statistical Methods for Environmental Scientists: Ansvarlig Gary Banta, 24. – 28. januar 2011.
- > Written and Oral Presentation Skills for Environmental Scientists: Ansvarlig Henriette Selck, 10.-14. oktober 2011.

Aktiviteter indenfor uddannelse

Environmental Risk – ny fagintegreret international uddannelse

Environmental Risk bliver en uddannelse, der giver de studerende den videnskabelige baggrund og de værktøjer, der er nødvendige for at kunne bringe naturvidenskaben i spil ved vurderinger og forvaltning af miljøspørgsmål. Uddannelsen er baseret på en tværvidenskabelig tilgang til løsningen af miljømæssige problemer. Vægten vil være på naturvidenskabelige teorier og metoder, samtidig med at bidrag fra samfundsvidenskaben trækkes ind i undervisningen med det formål at lære de studerende at anvende videnskaben i det praktiske arbejde med at forvalte miljørisiko. Faget omfatter miljørisikovurdering, der inkluderer vurderinger af risici omkring naturbegivenheder / katastrofer, omkring teknologi og kemi, som har indflydelse på økosystemerne, på dyr og på mennesker.

Miljørisikovurdering giver således det videnskabelige grundlag for implementering af eksisterende og forslag til nye lovmæssige og regulative programmer.

Større forskningsaktiviteter på ENSPAC

Improvement of Aquaculture high Quality fish fry production - IMPAQ

IMPAQ er et multidisciplinært projekt hvor 5 universiteter, et EU forskningscenter og 4 danske akvakulturvirksomheder, samarbejder om at udvikle og optimere produktion af levende foder til fiskeproduktion. Vi vil udnytte Danmarks forspring indenfor anvendt copepod (vandloppe) forskning til at frembringe et effektivt og økonomisk attraktivt alternativ til de klassiske levende foderemner (hjuldyr og saltsøkrebs). Copepoder er et langt bedre larvefoder idet deres størrelse, adfærd, og ikke mindst biokemiske sammensætning medfører langt højere overlevelse, bedre vækst og udvikling samt metamorfose af fiskelarver. Copepoder vil muliggøre at få langt flere arter af fisk i akvakultur. En række larver af fiskearter er simpelthen ikke i stand til at fange og æde de klassiske foderemner, hvorfor de af den årsag ikke kan bringes i kultur. IMPAQ-konsortiet, med dets nationale og internationale forskningsprofil, vil forsyne SME'er med automatiserede tekniske løsninger til dyrkning af copepoder, og eksplorere genetiske muligheder mhp. målrettet at udvikle akvakulturregnede stammer af copepoder. Derudover vil IMPAQ udnytte kontaminerende mikroorganismer fra copepodkulturer til et positivt bidrag til den fremtidige produktion af levende foder. Idet vi ser holistisk på akvakulturproduktion og vi ønsker at vise farbare veje for dansk akvakultur vil IMPAQ foretage tilbundsående økonomiske beregninger af omkostninger samt perspektiver for at udnytte copepoder til produktion af fisk i kultur. Det Strategiske Forskningsråd har bevilget 19,8 mill. kr. til projektet. Projektet ledes fra ENSPAC af professor Benni W. Hansen.

Bæredygtig udvikling og bevarelse af akvatiske ressourcer i højlandsområder - HIGHARCS

Projektet undersøger sammenhængen mellem biodiversitet, fattigdom, levevilkår og adgang til vand, planter og dyreliv i vandløb, søer og vådområder beliggende i højlandsområder i Indien, Vietnam og Kina. Projektets mål er at opnå en bedre forståelse for, hvorledes man kan sikre en bæredygtig forvaltning af vandressourcer i højlandsområder og samtidig sikre en forbedring af levevilkårene for fattige og marginaliserede lokale befolkningsgrupper.

Projekter bygger på en videnskabelig tilgang, der forener naturvidenskab og samfundsvidenskab, kvantitativ og kvalitativ forskning. Projektet forventes at bidrage til internationale databaser om biodiversitet og fiskearter. Samtidig skal projektet indgå i konkret aktionsforskning, idet der i projektet skal udarbejdes lokale handlingsplaner for naturbevarelse, levevilkårsforbedringer samt offentlige støtte og reguleringstiltag i samarbejde med lokale aktører og myndigheder.

Projektet kører i perioden fra 2009 – 2012 og foregår i samarbejde med universiteter, NGO'er og forskningsinstitutioner i Storbritannien, Indien, Vietnam, Kina og Filippinerne. Projektet er finansieret af en EU 7. ramme-program. Se: www.higharcs.org. Fra ENSPAC indgår lektor Søren Lund, lektor Jan Andersen og professor Henning Schroll.

Cykler i byen

På trods af at København er en førende cykelby og mange byer rundt omkring i verden forsøger at få flere til at cykle og bygge cykelstier, eksisterer der meget lidt viden om, hvorfor folk rent faktisk cykler, hvordan cykling indgår i hverdagslivet, og hvordan byen opleves, når man cykler.

I dette forskningsprojekt vil man forsøge at komme tæt på cyklister igennem interviews og observationer af, hvordan de rent faktisk cykler på cykelstier og veje i forskellige hovedstæder. Den primære case er København, da der endnu ikke er lavet studier af Københavns "modne" cykelkultur.

Intentionen med projektet er, at få en mere dybdegående forståelse af cykling som et socialt og kulturelt fænomen og herigennem hjælpe planlæggere til at skabe byer, der fremmer cykling.

Projekttitle: Urban Cycle Mobilities. Bevillingsmodtager: Lektor Jonas Larsen, forskningsleder. Bevilget fra Det Frie Forskningsråd, Samfund og Erhverv. kr. 2.784.438.

Stop Stress

Formålet med Stop Stress er at sætte ind overfor arbejds-

betinget stress og at forebygge belastninger i arbejdsmiljøet som kan give stress og dårlig trivsel. Projektet omfatter alle ansatte i Ældreplejen i Distrikt vest i Næstved Kommune (i alt ca. 250 personer). Projektets kerne ligger i medarbejderdeltagelsen og tager metodisk afsæt i en inspiration fra aktionsforskningen. Projektet forløber fra 2010 til medio 2012. Projektet blev startet op med 3 dialogmøder, hvor forestillingen 'Det røde felt' kickstartede dialoger på tværs af medarbejdergrupper omkring stress og trivsel. Herefter består projektets aktiviteter af en række kurser, møder og en afslutningskonference. Projektet finansieres af Forebyggelsesfonden og den overordnede projektledelse varetages af Mia Husted og Ditte Tofteng, lektorer ved ENSPAC.

Upscale Hydrology

På ENSPAC anvendes nye teknologiske værktøjer, der skal hjælpe med at forstå og beregne effekter af sted-specifikke arealanvendelser (landbrug, skov og byområder) på hydrologiske processer på større skala. Til dette formål anvendes bl.a. et 2-kilometer langt fiber-optisk kabel, der giver mulighed for at måle vandtemperaturen for hver meter ned gennem et vandløb. Da overfladevand og grundvand har forskellige temperaturer, vil denne teknologi kunne bruges til at bestemme og analysere de laterale tilstrømninger fra overflader, dræn og grundvand i forhold til geologi, klima og arealanvendelser i de mange opstrøms del-oplande. Observationerne vil blive brugt til at forbedre modeller af vandstrømning fra landoverflade til vandløb og grundvand i dræningsbassinet. I modelberegninger af vandets strømningsveje anvendes også satellitbilleder og opskaleringsmetoder til at repræsentere landskabets forskelligartethed for hele Sjælland. Forskningsprojektet finder sted i samarbejde med DTU-Miljø og Risø-DTU i 2009-2012. Fra ENSPAC deltager lektor Eva Bøgh. (www.upscalehydrology.ruc.dk).

Konferencer

Klimaomstilling på Sjælland

Roskilde Universitet afholdt i samarbejde med Risø-DTU en konference den 26. januar 2011 om klimaomstilling på Sjælland. Konferencens 130 deltagere omfattede planlæggere og politikere fra de sjællandske kommuner og fra regionen, konsulenter, repræsentanter fra organisationer og forskere og studerende fra universiteterne. På konferencen drøftedes de lokale potentialer for at omstille produktion og forbrug af energi fra fossil til vedvarende energi, investeringer i mere effektiv brug af energi og imødegåelse af de klimaforandringer, der allerede er ved at ske. Konferencens hovedtaler (videoptagelser) og de papirer, der blev fremlagt i konferencens workshops, kan ses på den kommunikationsplatform, der blev udarbejdet i forlængelse af konferencen, klimasj.ruc.dk. Den vil blive videreudviklet i et samarbejde med Region Sjælland og som en del af regionens internet-kommunikation. Konferencen vil blive fulgt op af lignende initiativer, der kan støtte regionens omstilling til en grøn økonomi. Konferencen blev støttet af RUCInnovation. Yderligere oplysninger: Lektor Anders Chr. Hansen, ENSPAC, anders@ruc.dk.

Nordisk Geografi Møde på ENSPAC i maj

I dagene fra den 24-27. maj blev RUC indtaget af 250 geografer, da ENSPAC var vært ved det fjerde Nordiske Geografi Møde. Deltagerne kom primært fra Norden, men talte også deltagere fra Tyskland, Grækenland, Schweiz, USA, Taiwan og Canada. Og deltagerne var forskere fra både geografi og beslægtede fag.

Temaet for konferencen var: *Geographical knowledge, Nature and Practice*. Der blev holdt 7 keynote-forelæsnings i det store auditorium, herunder med Kirsten Simonsen (RUC), David Pinder (Queen Mary, University of

London), Ole Hertel (DMU) & Bruce Braun (University of Minnesota). Derudover havde næsten hver deltager et eller flere papers med, så der var også mange parallelle sessioner rundt omkring på ENSPAC i de forskellige lokaler. Det gav en hel del liv på gangene, men ENSPACs ansatte og studerende var rigtig fine guider, når deltagerne (lidt forvildede) ledte efter lokalerne til de mange parallelle sessioner.

Derudover var der arrangeret forskellige sociale og faglige arrangementer i Roskilde. Der var blandt andet en eks-kursion rundt i Trekroner med fokus på bæredygtighed; velkomstreceptionen blev holdt i den gamle, rå Smedje på Musicon med borgmestertale og oplæg om byplanlægning og den afsluttende festmiddag blev holdt i den gamle guldaldersal på Hotel Prindsen.

En nærmere beskrivelse af konferencen kan ses på <http://ruconf.ruc.dk/index.php/ngm/ngm2011>

Eliteforsker rejsestipendium

I januar 2011 fik ph.d.-studerende Tina Ramskov tildelt et eliteforsker rejsestipendium fra Forsknings- og Innovationsstyrelsen på 300.000 kr.

Sapere Aude – ung eliteforskerbevilling

Guillaume Drillet blev tildelt et Sapere Aude post doc-stipendie på baggrund af hans enestående forskning. Guillaume Drillet havde publiceret en række videnskabelige artikler indenfor live-feed som ikke blot var solid grundforskning, men tillige af en karakter, der kunne anvendes direkte af akvakulturindustrien i bestræbelserne på at øge succesraten for i særlig grad larver af fisk i kultur.

Instituttets ansatte i 2011

Fastansatte VIP

Professorer: 9
Lektorer: 41
Adjunkter: 1
Ph.d'ere: 30

Fastansatte TAP

Sekretærer: 11
Laboranter, samt teknisk tegner: 10
IT m.v.: 3
Andre TEKTAP: 3

Eksternt finansierede

ca. 15 (VIP & TAP)

REELGRASS

– ET PROJEKT OM REETABLERING AF ÅLEGRÆS I DE DANSKE KYSTFARVANDE

Af lektor Søren Laurentius Nielsen, Miljødynamikgruppen, Institut for Miljø, Samfund og Rumlig Forandring

Ålegræs kaldes også bændeltang, men ålegræs er en rigtig plante (en blomsterplante), ikke en alge. Den vokser med sine rødder i bunden og den blomstrer hver sommer i juni – august, dog med meget små, uanseelige blomster. Ålegræs er en nyttig plante. Tidligere blev den brugt både til tækning hvor der ikke var tagrør at få (f.eks. på Læsø), til madrasfyld, til isolering, og ikke mindst som grøngødning og til at inddæmme markerne som værn mod oversvømmelse (tangdiger). Under anden verdenskrig forsøgte man sig endog med at lave tobak af bladene, dog vistnok uden den store succes. Når vi i dag er så interesserede i

netop den plante er det ikke så meget af ovenstående grunde, men fordi den kan danne store sammenhængende tæpper af planter og de tæpper er vigtige yngel- og opvækstområder for mange fisk og skaldyr. Da planten slår rod i bunden er den også vigtig for at stabilisere bundens sediment så det ikke så nemt hvirvles op og frigiver næringsstoffer til vandet.

Omkring år 1900 fandtes ålegræsset overalt i danske farvande ud til dybder på 10 – 12 m. I 1930'erne blev ålegræsset angrebet af en sygdom, som vi i dag mener, var

en svampeinfektion. Det betød at ålegræsset gik voldsomt tilbage. I de følgende årtier kom ålegræsset stille og roligt tilbage, men fra 1960'erne meldte en ny fare sig – forurening. Fra de stadig mere velkloakerede byer og fra det stadig mere industrialiserede landbrug blev store mængder af næringsstoffer udvasket til havet. Næringsstoffer er gødning – også for de mikroskopiske alger i vandet, fytoplanktonet. Vi fik algeopblomstringer som skyggede for ålegræsset nede på bunden og på grund af manglen på lys i vandet blev ålegræsset nu forvist til det lave vand. I 1980'erne var det ved at være en sjældenhed at finde ålegræs på større dybder end 3 – 4 m, og mange steder var det helt forsvundet. Når ålegræsset forsvandt, var der heller ikke noget til at holde på sedimentet, som så let kunne hvirvles op når det blæste. Det betød at de næringsstoffer, som var havnet på bunden når algerne døde og sank til bunds, kom op i vandet igen og gav anledning til fornyet algevækst – vi var havnet i en ond cirkel. Ligesom tilstedeværelsen af ålegræs bidrager til at give klart vand,

forstærker ålegræssets forsvinden problemerne med uklart vand.

Omkring 1990 var undertegnede involveret i et arbejde, som gik ud på at beskrive disse fænomener kvantitativt. Vi lavede en række enkle modeller som tilsammen beskrev sammenhængene mellem næringsstofmængder, fytoplanktonmængder, lysets nedtrængen i vandet og ålegræssets udbredelse. Sammenhængen mellem vandets indhold af kvælstof og ålegræssets dybdegrænse er blevet kendt som "Laurentius-ligningen" og er en central del af Naturstyrelsens "ålegræs værktøj" – et beregningsværktøj som bruges til at fastlægge, hvor stor en kvælstofudledning der kan tolereres for en given ønsket økologisk tilstand i vore kystfarvande, angivet som ålegræssets dybdegrænse. Forventningen var, at man også kunne bruge modellerne den anden vej: Hvis man beslutter at man vil have ålegræs ud til en given dybde, hvor små mængder af næringsstoffer i vandet kan man så tolerere. Der er dog

et stort problem. I løbet af de sidste 15 års tid er det gennem en stor indsats (Vandmiljøplan I-III) lykkedes at nedbringe udledningerne af næringsstoffer og vandet i vore kystområder er blevet renere. Så skulle man tro at ålegræsset så småt ville komme tilbage, men det gør det ikke! Ikke i det forventede omfang i hvert fald. Der er en kraftig hysteresis i økosystemet – ændringen tilbage mod den oprindelige tilstand sker ikke på samme måde som ændringen væk fra denne tilstand. Ålegræsset er en vigtig plante – ikke blot i økosystemet, men også administrativt, nu hvor planten er blevet en indikatororganisme i hele EU – en af de arter af dyr og planter som de nationale miljømyndigheder er forpligtede til at overvåge, fordi den ikke blot er vigtig i sig selv men også indikerer hvor hele økosystemet bevæger sig hen. Derfor er det nødvendigt at vi kommer til at forstå, hvorfor ålegræsset ikke kommer tilbage, eller måske rettere hvordan vi får det til at komme tilbage, lige så godt som vi forstår, hvorfor det forsvandt. Baggrunden for den observerede hysteresis er blevet undersøgt i et projekt finansieret af Det Strategiske Forskningsråd i årene 2008 – 11, hvor marinbiologer fra RUC har arbejdet sammen med forskere fra Syddansk Universitet, Københavns Universitet, Aarhus Universitet, DHI Vand & Miljø og med Naturstyrelsen. Projektet egentlige titel har været **Key Parameters and Processes Affecting the Re-establishment of Eelgrass in Estuaries and Coastal Waters**, men da denne titel er alt for lang til daglig brug har det daglige navn været **REELGRASS (Re-establishment of Eelgrass)**.

Vores arbejdshypotese har været, at de algeopblomstringer, der har været siden 1960'erne har betydet en ændring af bunden når de er sunket ned og er gået i forrådnelse der. De ændringer har både været fysiske og kemiske, og der er formentlig tale om, at bunden er blevet mere mudret og dermed løsere i strukturen, så ålegræsplanterne har sværere ved at slå rod, og at bunden er blevet rigere på sulfid og andre forbindelser, som stammer fra nedbrydningen af algerne og som er giftige for ålegræsplanterne. Vores foreløbige resultater bekræfter dette, og indikerer også, at det er et spørgsmål om tid før det organiske stof i bunden fra algeopblomstringerne er blevet nedbrudt af bakterier så bunden kommer til at ligne

sig selv igen fra tidligere. Dog kan der være tale om ret så lang tid, nogle estimerer siger ca. 80 år, så det store spørgsmål er selvfølgelig hvad – om noget – vi kan gøre for at fremskynde processen. Det er muligt, at vi bliver nødt til at dække de værste mudderområder af havbunden ved at klappe (dumpe) sand de steder, og det er også muligt, at det bliver nødvendigt at udplante eller udså ålegræs for at fremskynde dets tilbagevenden. Før man overhovedet overvejer at gøre noget sådant, er det nødvendigt at vide i hvilke områder man kan forvente at ålegræsset vil kunne overleve – det kan ikke nytte at man udplanter ålegræs i områder, hvor bunden er af en sådan beskaffenhed at planterne ikke kan slå rod. Et af resultaterne af REELGRASS er, at vi nu er i stand til at komme med rumlige, GIS-baserede, modeller der viser hvor ålegræsset vil kunne gro. Modeller, der både tager lysforhold, bundforhold og også forekomsten af dyr og alger, der vil kunne påvirke ålegræssets overlevelsesmuligheder, i betragtning. Dette er en væsentlig forbedring af mulighederne for at relatere den økologiske tilstand i kystfarvandene til den menneskelige påvirkning i forhold til den hidtidige éndimensionelle model, der kun baserede sig på ålegræssets dybdegrænse. I tilgift hertil har vi fået stor ny viden om de forhold, der påvirker ålegræsset økologisk og fysiologisk, så vi nu langt bedre er i stand til at lade ålegræsset udfylde sin rolle som marin indikatororganisme.

RUC FORSKNINGSPROJEKT DESIGNER RUMLIGE OPLEVELSER

*Forskningsprojektet Oplevelse og Rumligt Design er med til at skabe nye oplevelser for besøgende på steder som Vikingskibsmuseet, Experimentarium, Amalienborgmuseet og Holmegaard Park
Adjunkt Connie Svabo, MOSPUS, Institut for Miljø, Samfund og Rumlig Forandring*

Projektet Oplevelse og Rumligt Design skaber nye og bedre oplevelsesrum gennem samarbejde mellem forskere og aktører fra kultur- og erhvervslev. Forskningsmæssigt er det spændende omdrejningspunkt, hvordan en række forskelligartede sociale og materielle aspekter spiller ind i oplevelsen af steder som museer, landskab og byrum. Børn, voksne, mobiltelefoner, klapvogne, bygninger, vejrforhold, skilte, plakater, sult eller mæthed – den rumlige oplevelse vokser frem i et samspil mellem en lang række forhold, og dette samspil er udgangspunktet for design af nye og bedre rumlige oplevelser.

Vand, vind, metaforer og adgangsveje

Fagligheden omkring oplevelse og rumligt design sættes i spil i korte eller længerevarende samarbejdsforløb, der tilrettelægges i forhold til oplevelsesstedernes interesse. Experimentariums udstillingsdesignere, forskere og formidlere arbejder med deres interaktive opstillinger og får gennem metaforiske beskrivelser et nyt blik for, hvordan udstillingen henvender sig til besøgende. Amalienborgmuseet udvikler et helt nyt formidlingskoncept "Amalienborgmuseet for hele familien" med udgangspunkt i forskningsprojektets tilgang til oplevelse og rumligt design. Holmegaard Park får et refleksivt frirum hvor den daglige drift sættes på pause, mens marketingpersonale udvikler ideer til, hvordan adgangsvej og ankomstplads bedst spiller sammen med virksomhedens hybride identitet mellem kulturarv og oplevelsesøkonomi. Vikingskibsmuseet får en ny forståelse af museet som et aktivitetslandskab, og gennemfører en række nye tiltag i forbindelse med eventen "Vand og Vind Festival".

Formidler viden på seminarer, konferencer og internet

Ud over samarbejdsforløbene er projektet en aktiv formidler af forskningsbaseret viden om udstillingsdesign, digital formidling, dramatiseret formidling, innovation, oplevelseslandskaber og kulturelle attraktioners sociale, kulturelle og økonomiske værdi. Projektet arrangerer seminarer, bidrager med oplæg til eksternt organiserede seminarer og konferencer, og skriver om innovationstemaet Oplevelseslandskaber på internetsiden om videnbaseret oplevelsesøkonomi: invio-net.dk

INSTITUT FOR NATUR, SYSTEMER
OG MODELLER (NSM)

WWW.RUC.DK/NSM

INSTITUT FOR NATUR, SYSTEMER OG MODELLER (NSM)

NSM leverer forskning, uddannelse og formidling i seks naturvidenskabelige fag:

- > Matematik
- > Fysik
- > Kemi
- > Almen Biologi
- > Molekylærbiologi
- > Medicinalbiologi

Desuden er det naturvidenskabelige bachelorstudium placeret ved NSM.

NSM's studerende skal i løbet af studiet erhverve sig mange ikke blot teoretiske, men også praktiske færdigheder, ikke mindst fordi mange af fagene involverer brugen af kostbart, avanceret apparatur samt potentielt farlige kemiske og biologiske komponenter. Meget af NSM's undervisning er derfor karakteriseret ved "mesterlære", der kræver omfattende og tæt VIP-kontakt. Desuden har NSM en stor stab af laboranter og værkstedsfolk, der bidrager til både forskningen og undervisningen.

På undervisningssiden indgår NSM desuden i mange eksterne samarbejder. Dette gælder især faget medicinalbiologi, der udbydes i tæt samarbejde med Region Sjællands sygehuse, hvis læger står for den lægefaglige del af undervisningen. Desuden udfører en stor del af instituttets specialestuderende det eksperimentelle arbejde hos eksterne partnere.

Forskning

I 2011 har NSM udarbejdet en forskningshandlingsplan på baggrund af en ekstern forskningsevaluering, som viser, at kvaliteten af forskningen i alle fagområderne på NSM er kategoriseret som høj/meget høj/excellent. Antallet af forskningspublikationer er højt >130 publikationer alene i 2011. NSM leverer således højt kvalificeret grundforskning, anvendelsesorienteret forskning samt forskning i matema-

tik- og naturvidenskabsdidaktik og -historie med interdisciplinært tematisk fokus på overskrifter som drejer sig om energi, mad og sundhed, samt bio-materialer (soft and bio-materials) og læring.

Grænsen mellem grundforskning og anvendelsesorienteret forskning er ofte flydende, idet NSM har flere gode eksempler på, at instituttets grundforskning fører til innovation og kompetencer med kommercielt potentiale. Dette gælder eksempelvis for forskning i superkølede væsker som er omsat til anvendelsesorienteret forskning i forbindelse med asfalt med reduceret/begrænset friktion, og forskning i antifryse proteiner, som har dannet grundlag for, at RUC har udtaget et patent.

På NSM har den anvendelsesorienterede forskning fokus på innovative løsninger indenfor tematiske forskningsfelter/områder. Dette opnås gennem tværdisciplinært samarbejde mellem forskningsgrupper på instituttet. Instituttet har ligeledes et stærkt netværk af forskningssamarbejde uden for instituttet, både med andre forskningsinstitutioner og med virksomheder både nationalt og internationalt. Instituttets forskning inden for uddannelse i naturvidenskab er funderet på adskillige naturvidenskabs discipliner og udøves i et aktivt samarbejde med forskere fra andre universiteter og uddannelsesinstitutioner.

NSM (fysik) huser det nationale grundforskningscenter Glas og Tid, som udfører forskning i amorfe og bløde materialers struktur og dynamik. Centret blev grundlagt i 2005 og bygger på en 5-årig bevilling, som blev forlænget med yderligere 5 år i 2010.

Forskningsmæssige styrker/profileringer

Matematikens og fysikkens didaktik, inklusive relationer til videnskabsteoretiske, - historiske og samfundsmæssige problemstillinger

Med rødder tilbage til 1970'ernes gymnasielæreruddannelse på RUC udgør dette område en mangeårig fællessatsning for matematik og fysik. I disse år ligger vægten navnlig på forskning i matematikkens og fysikkens begrundelsesproblemer i forhold til forskellige dele af uddannelsessystemet, herunder udviklingen af matematiske kompetencer hos elever og studerende, undervisning og læring om matematiske modeller og matematisk modellering inden for andre felter, undervisning og læring om eksperimentelt arbejde i fysik, undervisning og læring om matematisk og fysisk problemløsning, matematikkens histories rolle i matematikuddannelse, -undervisning og -læring samt elevens læringsproblemer ved tilegnelse af matematiske og fysiske begrebs- og teoridannelser

Bløde og amorf materialers fysik (herunder Glas og Tid)

Området er en direkte fortsættelse af den strategiske beslutning i 1980 om at fokusere fysikforskningen omkring "amorf halvledere". Der arbejdes i dag teoretisk og eksperimentelt med at afdække og forstå materialegenskaberne ved den brede klasse af amorf stoffer som kaldes "glasser" – hvor sædvanligt glas blot er ét eksempel – bl.a. som funktion af forskellige påvirkninger af temperaturmæssig, mekanisk og elektrisk art.

Interessen samler sig i særlig grad om at forstå den ekstremt seje væsketilstand, der hersker lige før de betragtede stoffer størkner til en fast, amorf tilstand, glastilstanden. Opstillingen af matematiske modeller og eksperimentel testning af sådanne stoffer, ledende frem til egentlige teoridannelser på området, er et kernepunkt for aktiviteten.

Grundforskningscentret "Glas og Tid" (2005-2015) tegner denne satsning, ligesom det strategiske forskningsprojekt omkring rullemodstand "Cooee" (2011-2014) også indgår her.

Matematisk modellering samt de grundvidenskabelige forudsætninger herfor

Dette område udgør en mangeårig fælles satsning for matematik og fysik med forskellige fokuspunkter til forskellige tider. I disse år ligger vægten navnlig på forskning i matematiske modeller i faststoffysik og i biologi og biomedicin, især human fysiologi og populationsdynamik. Forskningen i de grundfaglige forudsætninger fokuseres på geometri og dynamiske systemer, som er centrale discipliner i forhold til matematisk modellering. I disse år fokuseres der særligt på geometrien af differentiable mangfoldigheder og diskrete dynamiske systemer.

Grøn (bæredygtig) kemi

I kemi tegner der sig et tydeligt styrkeområde inden for området "grøn (bæredygtig) kemi", som har fungeret som ramme for flere nedslagsområder i grundvidenskabelige projekter.

Her kan bl.a. nævnes optimering af fremstillingen af 2. generations bioethanol, af DSC solceller, og karakterisering og modificering af naturstoffer med biologisk virkning. En udkrystallisering i retning af grøn energiforskning er en tydelig og naturlig forlængelse heraf med klare perspektiver for en fremadrettet udvikling af kemisk ekspertise i instituttet, hvilende på eksisterende erfaringer i biofysisk kemi, syntese, simulering, strukturoplæring, analyse og monitoreringsteknikker.

Genetiske og neurale netværk for hormonal regulering af udvikling og metabolisme

Bananfluen *Drosophila* bruges som model til at undersøge de genetiske og molekylære mekanismer, der ligger til grund for neuroendokrin- og steroidhormon-signalering. *Drosophila* har ca. 70 procent af dens gener til fælles med mennesker, hvilket gør denne forskning direkte relevant. Dysfunktion i neuropeptid- og steroidsignalering kan påvirke reproduktion, metabolisme, diabetes, overvægt og cancer.

Antimikrobielle peptider

Udvikling af resistens til kendte antimikrobielle stoffer og manglen på udvikling af nye antimikrobielle stoffer truer

den fremtidige behandling af mikrobielle infektioner, der allerede i dag er en væsentlig årsag til sygdom og død. Der er derfor en fornyet interesse for udvikling af nye strategier for design af stoffer med antibakteriel virkning og stoffer, der selektivt påvirker immunsystemet. Vi arbejder med peptider, der er isoleret fra naturlige kilder (bacteriocider), er optimeret fra naturligt forekommende forsvarspeptider eller er selekteret ved screeningsprocedurer i laboratoriet. Der fokuseres på multi-resistente bakterier og patogene vira og vi angriber dem enten direkte ved at hæmme en essentiel reaktion eller indirekte ved at stimulere værtsens immunsystem.

Antifryseproteiner

Den forskning, der pt. udføres inden for antifryseproteiner ved NSM er et resultat af forskning, der er påbegyndt i 1991 om vekselvarme dyrs biokemi og fysiologiske tilpasninger til kulde. Antifryseproteiner er en gruppe af proteiner, der binder sig til isoverflader og hæmmer disses vækst. Forskningen har udviklet sig inden for den komparative fysiologi, men molekylærbiologiske og fysisk/kemiske metoder bliver i stigende grad inddraget. Forskningen er hovedsageligt af grundvidenskabelig karakter, men da mange forskellige industrielle områder har interesse i emnet, er der i de senere år blevet hjemtaget betydelige økonomiske ressourcer i form af strategiske midler ofte i samarbejde med industrien. Forskningen drejer sig især om antifryseproteinernes virkningsmekanisme, vekselvirkning med is og vand samt komparative studier af regulation og cellefysiologiske mekanismer. Den strategiske del af forskningen drejer sig om hæmning af gashydratdannelse i pipelines, isafvisende overflader samt forskellige muligheder for at holde væsker underafkølede i længere tidsrum. Forskningen medvirker således bl.a. til at løse miljøtekniske og energimæssige problemer.

Sundhed og sygdom

I februar 2011 har NSM besat et professorat i medicinalbiologi i en satsning for at styrke instituttets biomedicinske profil og øge interaktionen mellem NSM og medicinsk forskning til gavn for Medicinalbiologi-faget. Med rekrutteringen af en medicinalbiologi-professor, har NSM styrket de eksisterende kompetencer på NSM i satsning for at

opbygge en stærk profil indenfor biomedicinsk forskning. På instituttet forskes der inden for dette område i forebyggelse og forståelsen af en række alvorlige human sygdomme, fx. inflammatoriske og neurologiske sygdomme, diabetes og kræft med anvendelse af avancerede molekylærbiologiske og cellulære teknikker. NSM's biomedicinske forskning foregår oftest i samarbejde med regionens hospitaler.

Den naturvidenskabelige forskerskole på NSM har fem forskeruddannelsesprogrammer:

Basic and Clinical Microbiology

Koordinerer forskning og forskeruddannelse i mikrobielle infektionssygdomme med henblik på bekæmpelse af disse sygdomme. Involverer NSM, Syddansk Universitet, Københavns Universitet, Statens Serum Institut, Leo Pharma A/S. og Novozymes A/S.

Soft and Biomolecular Matter

Er baseret på et samarbejde mellem fysikere og kemikere på NSM, andre forskningsinstitutioner i Storkøbenhavn samt forskningsgrupper på andre universiteter.

MITO-School

Bestående af 13 forskningsgrupper i Danmark og Sverige med interesse for mitokondrieforskning i en natur- eller sundhedsfaglig problemstilling.

Matematisk modellering og dens grundvidenskabelige forudsætninger.

Involverer partnere fra Institut for Matematiske Fag KU, forskere fra de matematiske institutter ved AU, DTU samt RUC.

Matematikkens, fysikken og kemiens didaktik inklusive relationer til videnskabsteoretiske, -historiske og samfundsmæssige problemstillinger.

Involverer bl.a. samarbejde med forskere fra Institut for Matematiske Fag og IND ved KU, fra IMADA ved SDU samt fra DPU og Institut for Videnskabsstudier og Center for Didaktik ved AU.

Særlige og større aktiviteter

Konferencer, workshops m.m.

Nationalt møde "Matematiske Modeller i naturvidenskab ved NSM". Den 23. RUC-modeldag, 17. marts, 2011.
Arrangør: Tinne Hoff Kjeldsen og Johnny Ottesen.

Workshop ved den 4th European Women in Mathematics Summer School "The Beginning of the Calculus". Leiden, Holland 6-10 juni, 2011. Arrangør: Tinne Hoff Kjeldsen.

Nationalt møde "Dansk Forskning i Matematikkens Historie og Filosofi, X". Sponsored by the FNU-grant History and Philosophy of Mathematical Practices. Søminestationen, Holbæk, 9-10 november, 2011. Arrangør: Dansk Netværk for Matematikkens Historie og Filosofi (Tinne Hoff Kjeldsen).

International workshop "International Mini Workshop on the History and Philosophy of the Practice of Mathematics: The usefulness of epistemic tools for investigating the history of mathematics", Sponsored by the FNU-grant History and Philosophy of Mathematical Practices. Sandbjerg, 28-30 november, 2011. Arrangør: Tinne Hoff

Kjeldsen og Jessica Carter (Dansk Netværk for Matematikkens Historie og Filosofi).

International workshop "Viscous liquids and the glass transition. IX". June 16-18, 2011, 35 deltagere. Arrangør: Jeppe Dyre.

International "Workshop on Holomorphic Dynamics - Featuring Several Complex Variables". Sponsored by the FNU-grant Complex Methods in Dynamical Systems and Special Functions. Søminestationen Holbæk - september 29 - oktober 2, 2011. Arrangør: Carsten Lunde Petersen, Luna Lomonaco, Christian Henriksen, Bodil Branner.

"Electrochemical Science and Technology"
29-30 September 2011, SDU, Denmark. 45 deltagere.
Arrangører: Torben Lund (RUC), m.fl.

"Stable isotope studies on carbon and nitrogen cycles", October 3-5 2011, RUC, Denmark. Arrangører: Poul Erik Hansen (RUC), Per Ambus (DTU-Risø). 18 plenaraktiviteter, 40 deltagere

International workshop på Søminestationen: Enzymatic hydrolysis of insoluble substrates datoer: 25-26 okt. 2011. Arrangører: NSM og Skov & Landskab, LIFE, Københavns Universitet. Aktivitetsmål: 60 deltagere (mest fra Skandinavien, men også deltagere fra øvrige Europa og USA), ca. halvdelen af deltagerne er ph.d.-studerende, ca 20 posters, 10 foredrag.

"IYC Conference for Nordic Chemistry Teachers", October 28-29 2011, Stockholm, Sweden. Arrangører: Vivi-Ann Långvik (SE), Ulrika Örn (SE), Jens Josephsen (RUC, DK), Vibeke Foersom (DK), Mariann Holmberg (FI), E. Guðjónsdóttir (IS), Ellen Duister (NO). 12 plenaraktiviteter, 23 Workshops, 150 deltagere.

Rekrutteringsaktiviteter

I regi af Rekrutteringsudvalg for det Naturvidenskabelige Område har NSM sammen med ENSPAC, CBIT og SR-rekrutteringsudvalget deltaget i adskillige NAT-rekrutteringsarrangementer. Tilsammen har vi i 2011 været i

direkte kontakt med over 4400 gymnasieelever. 1/3 af gymnasieeleverne har mødt "Naturvidenskab på RUC", når vores studerende har besøgt deres hjemgymnasium, mens 1100 gymnasieelever har besøgt RUC. De resterende har vi mødt på uddannelsesmesser:

- > Stand på Uddannelse uden grænser i Bella Centret (12./13.januar).
- > Stand og oplæg på Uddannelse uden grænser i Herning (1./2. februar).
- > Nat-dag på RUC med deltagelse af ca. 800 elever fra 26 gymnasier (02.03.11 og 28.09.11).
- > Stand på Fordomsfestival på Experimentariet (5.-8. marts).
- > Star-projektet (et EU socialfondsprojekt til fremme af overgang fra gymnasium til universitet.) 2 arrangementer, hvor Nat studerende hjælper med tværfaglige projekter. (marts).
- > Forskningens Døgn på Ribe Katedralskole.
- > Forskningens Døgn på Odsherreds gymnasium med oplæg og workshops for ca. 350 elever (april).
- > Forskningens Døgn på Århus Katedralskole.
- > Hjælp til valg af studieretningsprojekter til elever fra Roskilde Katedralskole for 90 elever (14.9.11).

- > 30 Master Class elever gæstede fysik på RUC.
- > Arrangement på RUC for 100 særligt interesserede gymnasieelever fra Roskilde og omegn (5.10.11).
- > Foredrag i Ungdommens Naturvidenskabelige Forening for 200 unge.
- > Studiepraktik (okt. 2011).
- > Science@ruc.dk: 2 studerende besøger 42 gymnasier med Miljøbiologiplæg og forsøg (Efteråret 2011).
- > Messestand på Uddannelseskaravanen på 45 gymnasier (efteråret 2011).
- > Star-projektet (et EU socialfondsprojekt til fremme af overgang fra gymnasium til universitet.): Arr. på Høje Tåstrup Gymnasium om 1. semester projekt.
- > 2 studerende laver Miniprojekt med Frederikssund gymnasium over 2 dage.

Personale

48 VIP, heraf 11 helt eller delvist eksternt finansierede.
39 ph.d. studerende.
28 TAP fordelt på laboranter, administrative TAP mv.

NDRG2 – HVAD STÅR DET MON FOR?

Af Lektor Cathy Mitchelmore, NSM

Hos kvinder er brystkræft den hyppigste kræftform med cirka 4.600 nye tilfælde pr. år i Danmark (www.cancer.dk). Ved at forstå nogle af de molekylære ændringer som sker i brystkræft, vil der være bedre muligheder for både en tidligere diagnose og en mere målrettet behandling. En af de ændringer som vi for nylig har vist er, at der findes et lavere udtryk af et gen, kaldet NDRG2, i brystkræftceller i forhold til normalt brystvæv (Lorentzen *et al.* 2011).

Men hvad er NDRG2 for noget? Ja, det er en problemstilling som efterhånden en del RUC-studerende har sloges med. Selve navnet er en forkortelse for "N-Myc Downstream Regulated Gene 2", som egentlig er misvisende. Navnet fik det, fordi det blev opdaget umiddelbart efter et andet gen, som det ligner meget, og som i sin tid kom til at hedde NDRG1. I modsætning til NDRG2, var NDRG1 nemlig reguleret af N-Myc i museforsøg. At NDRG2 afsluttes med "2", betyder bare, at der findes flere

gener som ligner hinanden, en såkaldt genfamilie. I dette tilfælde, findes der også NDRG 3 og NDRG4, som er mindre vel undersøgte.

Min egen interesse for NDRG2 blev vakt af en forskningsartikel fra 2003, hvor det virkede til at NDRG2 kunne være *beskyttende* over for udvikling af hjernesvulster (Deng *et al.* 2003). Det vil sige, at jo mere NDRG2 genprodukt der var til stede, jo mindre ondartede var tumorerne. Disse studier siger dog ikke om ændringerne i NDRG2 udtrykket er en *årsag* til canceren eller *konsekvens* af canceren. En 2. semester studenterprojektgruppe blev i 2007 opfordret til at kigge på nogle offentligt tilgængelige data, og de kom frem til, at NDRG2 udtrykket var markant mindre i tyktarmskræft sammenlignet med rask væv, og at værdierne for bryst- og æggestokkræft pegede i samme retning. Min forskningsgruppe etablerede et samarbejde med både en norsk gruppe og en gruppe

på Panum Institutet i København, og publicerede i 2007 en artikel, hvor vi viste at niveauet af NDRG2 genproduktet var statistisk signifikant lavere i tyktarmskræft, sammenlignet med normalt væv, og hvor der også var tegn på, at jo mere NDRG2 genprodukt der var til stede i tumorvævet, jo bedre stillet var patienten (Lorentzen *et al.* 2007).

På dette grundlag, kiggede vi på NDRG2 udtrykket i 19 forskellige cancerformer, ved brug af et såkaldt Cancer Profiling Array. Det gav et hurtigt overblik, og vi fandt at udover tyktarmskræft var der også nedsat NDRG2 udtryk i bryst- og skjoldbruskkirtelkræft, samt indikationer af mindre NDRG2 udtryk i testikel- og livmoderhalskræft. Det understøttede vi ved, at undersøge yderligere prøver fra brystkræft patienter, som man nu om dage kan købe sig til, og som viste samme resultat (Lorentzen *et al.* 2011). Det skal understreges, at alt patientmateriale er skaffet under stringent etisk kontrol og med patienternes informerede samtykke.

Det fører naturligvis til spørgsmålene, hvad står NDRG2 egentlig for i celler og specielt hvad betyder et tab af NDRG2 udtryk for cancerceller? Hvordan opstår et mindre NDRG2 udtryk i tumorvævet? Kan denne proces vendes om, så man kan forøge mængden af NDRG2 udtrykket? Ved brug af reagensglas- og celleforsøg er vi godt i gang med at undersøge disse gåder. Det er vores håb, at hvis man kan finde en måde til at forhøje NDRG2 aktiviteten i tumorvæv på, kan der skabes nye muligheder for at bremse den ukontrollerede cellevækst, som er kendetegnende for kræft, og ikke mindst i brystkræft (Lorentzen & Mitchelmore 2012).

Referencer

Deng Y, Yao L, Chau L, Ng SS, Peng Y, Liu X, Au WS, Wang J, Li F, Ji S, Han H, Nie X, Li Q, Kung HF, Leung SY

& Lin MC 2003 N-Myc downstream-regulated gene 2 (NDRG2) inhibits glioblastoma cell proliferation. *Int J Cancer* **106** 342-347.

Lorentzen A, Lewinsky RH, Bornholdt J, Vogel LK & Mitchelmore C 2011 Expression profile of the N-myc Downstream Regulated Gene 2 (NDRG2) in human cancers with focus on breast cancer. *BMC Cancer* **11** 14.

Lorentzen A & Mitchelmore C. NDRG2: A candidate tumor suppressor gene in search of a function. 2012 *Cancer Reports* **2** 9-17.

Lorentzen A, Vogel LK, Lewinsky RH, Saebo M, Skjelbred CF, Godiksen S, Hoff G, Tveit KM, Lothe IM, Ikdahl T, Kure EH & Mitchelmore C 2007 Expression of NDRG2 is down-regulated in high-risk adenomas and colorectal carcinoma. *BMC Cancer* **7** 192.

OM AT KLIPPE OG KLISTRE BØLGELÆNGDER

Af Bernhelm Boob-Bavnbeek, matematiker, NSM

Alle kender noget til frekvenser og bølgelængder fra radio og anden telekommunikation. Faktisk kan meget af vores omverden beskrives ved bølgelængder, hvad vi ser og hører og hvad vore instrumenter måler. Vores hjerne har en fantastisk selektionsevne. Ud af larmen på hovedbanegården i myldretid eller ved en koncert med popmusik kan vi høre forskel mellem lydene fra et barn og en hund, fra en saxofon og en guitar, selv når deres lyde er udsendt på samme frekvens. Det kan vi, fordi vi ikke alene opfanger den udsendte bølgelængde men samtidig over- og under-svingningerne. De er ganske karakteristiske for det legeme, der producerer lyden og kaldes spektrum. Vores hjerne formår (ofte, ikke altid) at danne sig et billede af afsenderen af lyden. Vi kalder det at lave en *spektral syntese*. Hjernen er god til at overhøre overflødige frekvenser, bølgelængder eller egenværdier, som vi siger i matematikken, for derved at skabe et klart sanseindtryk. Og det gør også kompressionsalgoritmer til en effektiv elektronisk opbevaring og fremsendelse af optisk eller akustisk information.

Men hvad kan vi sanse ud af to løsrevne stumper information, to små detaljer af en helhed? I moderne frembringelse af billeder, f.eks. ved Magnetisk spin-Resonans Imaging (MRI-scanning) i sygehusvæsenet eller ved Syntetic Aperture Radar (SAR satellitgeografi) drejer det sig om at frembringe skarpe billeder ved at sammenklistre og overlægge uskarpe billeder med hinanden. Det er også en form for spektral syntese, nemlig at beregne det samlede spektrum ud fra observationer af spektra af nogle dele. Det fungerer i praksis, men er teoretisk ikke godt nok forstået til at optimere syntesen: derfor tager det f.eks. fortsat op til 30 minutter at generere et skarpt knæ-MRI billede efter en sportsskade. Målet skulle være at udnytte apparaturet bedre og forkorte måletiden.

Rundt om i verden arbejder mange matematikere på det overordnede problem, hvordan vi kan beskrive og analysere en større geometrisk enhed ud fra informationer om enkeltdele. Den matematiske standardmodel for situationen er en flade eller mangfoldighed M , der er opdelt i to dele M^- og M^+ langs en hyperflade N , se figur 1, og et sæt af differentialligninger med egenværdier der repræsenterer informationen. Sammen med en polsk-amerikansk matematiker, Krzysztof Wojciechowski, fandt jeg for 20 år siden en sammenhæng mellem antallet af grundegenværdier for en såkaldt elliptisk operator A over M og overskæringer af bestemte løsninger for ligningen $Au=0$ over N kommende fra begge sider af fladen. Hvilket svarer til sammenklistring af information i beskrivelsen ovenfor, dog kun af grundtonerne. Siden da har jeg i samarbejde med andre matematikere (i en firkant RUC-Bonn-Tianjin-Tokyo) forsøgt at udvide resultatet til også at omfatte egenværdier i nærheden af nul. Vi opnåede en række delresultater, som vi fik publiceret i gode matematiske tidsskrifter, men først i det forløbne år 2011 kom et vist gennembrud.

Vi vidste hele tiden hvad vi var ude efter: Informationen om egenværdier tæt ved nul kodes i noget der kaldes *spektralflod*. Overskæringen af løsningsmængder $Au=0$ fra begge halvsider beskrives ved noget der kaldes *Maslovindeks*. Begge begreber forudsætter, at vi varierer operatoren A . Men så kom et teknisk problem: Kan vi være sikre på, at de en-sidede løsningsmængder kun varieres en lille smule når operatoren A varieres en lille smule? Sådant forholdet det sig i mange gængse situationer (mere præcist når A er symmetrisk og inducerer en symmetrisk operator B langs N og perturbationen er, som vi siger, af 0-te orden). Men vi vil hverken begrænse os til symmetriske B eller variationer af 0-te orden. Det lykkedes os at isolere problemet til et rent funktional-ana-

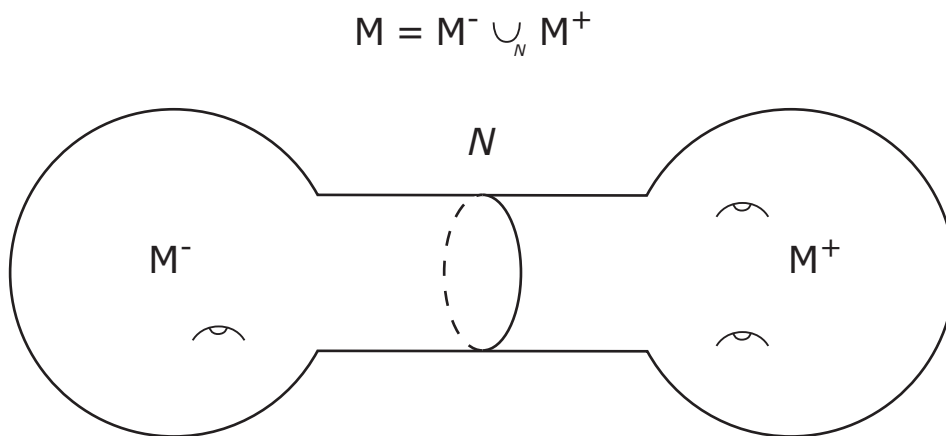

Fig. 1 Kan vi rekonstruere lyden af hele porcelænsfiguren M fra lyden af dens dele M^- og M^+ ?

lytisk problem, hvor opkomsten af elliptiske differentialligninger ikke længere spillede ind. Men vi kunne alligevel ikke bevise hvad vi formodede og fandt, desværre, efter nogle måneders arbejde et modeksempel, nemlig at vores formodning i den valgte alt for abstrakte generelle form simpelthen var forkert.

Vi måtte således inddrage den konkrete kontekst i problemet. Vi prøvede med såkaldt symbolsk kalkule for pseudo-differentiale operatorer. Den er ikke så generel, som vores nytteløse første tilløb, men en smule mere konkret. Tricket er at regne med matricer i stedet for operatorer. Dermed bliver beregninger mere overkommelige. Men jeg tvivlede lige til det sidste på, om vi kunne komme igennem med den symbolske simplificerende kalkule. I bagklogskabens lys må jeg nok indrømme, at det udelukkende var den ungdommelige og uhæmmede optimisme af mine to meget yngre kinesiske kolleger, der holdt os på sporet. Og det lykkedes at bevise en sammenhæng, skønt den bibeholder lidt af sit hemmelighedsfulde præg: Hvordan kunne vi komme igennem med den egentligt alt for grovkornede

symbolske kalkule? Og hvad ligger der i vor nye formel, der beregner nogle egenværdier, der typisk hører hjemme i kvantemekanikken vha. overskæringer af nogle løsninger som typisk hører hjemme i klassisk mekanik? Det er fortsat nok så mystisk, selv om vi *har* bevist korrektheden.

- Far/silverhiem
(ham)
- Mor/lørene

Livsforhold

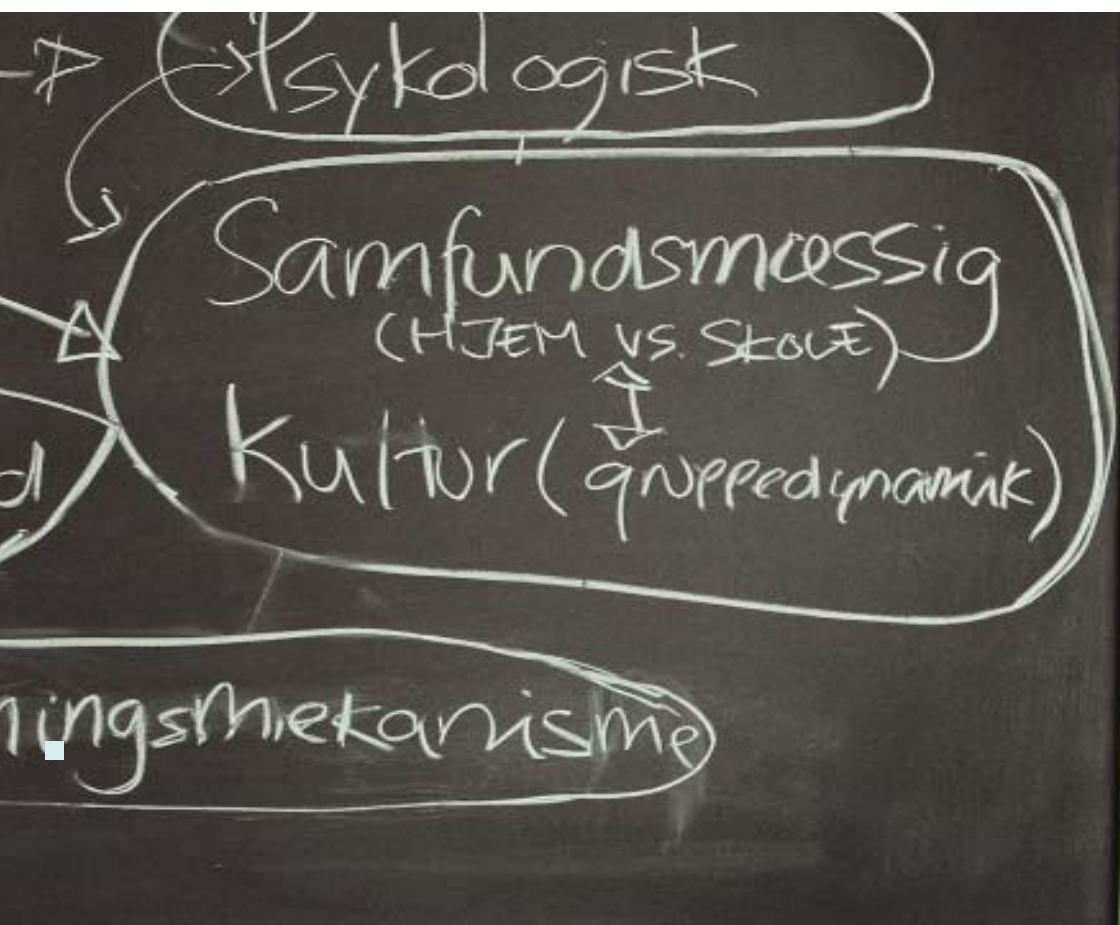
Hæmm

ERIK

AKSEL

INSTITUT FOR PSYKOLOGI OG
UDDANNELSESFORSKNING (PAES)

WWW.RUC.DK/PAES

INSTITUT FOR PSYKOLOGI OG UDDANNELSESFORSKNING (PAES)

PAES har i 2011 vedtaget en ny profil for instituttets forskning. Profilen er udarbejdet på baggrund det hidtidige arbejde med at udvikle forskningen ved instituttet og på baggrund af RUC's forskningsstrategiske arbejde.

De to hidtidige hovedområder: Hverdagslivets Socialpsykologi (HSP) og Livslang Læring (LLL) kan begge karakteriseres som distinkte og profilerede i forhold til de fagområder, de indgår i.

Det eksterne evalueringspanel fremhæver, at:

"PAES displays a vibrant research environment where the two main research areas, HSP and LLL, vigorously pursue well-defined research programmes."

Samtidig peger panelet på, at forskningen er i fuld overensstemmelse med RUC's strategiske ambitioner (2015) om at være:

"A university where research is characterised by high quality and a distinct profile reflecting societal relevance."

Hverdagslivets Socialpsykologi (HSP) er karakteriseret ved at belyse psykologiske problemstillinger, som de manifesterer sig i hverdagslivet. Der fokuseres på socialpsykologiske processer, sådan som de udspiller sig i de rum, som stærkest forbindes med hverdagen: hjem, familie, institutioner, medier, arbejde, byrum og fællesskaber, men også på, hvordan processerne kan relateres til betydningsfulde psykologiske tematikker som f.eks. køn, alder, klasse, etnicitet, teknologi og magt.

Hverdagslivets Socialpsykologi er det største forsknings-

miljø af sin art i Danmark, hvor alle tilknyttede forskere arbejder med denne fokusering. I løbet af de seneste år er området prioriteret gennem ansættelse af en adjunkt og to professorer MSO.

Livslang Læring (LLL) er orienteret mod at belyse læreprocesser i et livslangt perspektiv, der omfatter det samlede hverdagsliv. Uddannelsesforskningen udmøntes i forhold til livsfaser, læringssammenhænge og læringsaspekter.

Livslang Læring er et markant profileret forskningsområde inden for pædagogik og uddannelsesforskning med en position inden for forskeruddannelse, der er enestående også internationalt, og med en ganske omfattende tilskudsfinansieret forskning. I løbet af de seneste år er området prioriteret gennem ansættelse af en adjunkt og to professorer MSO. Desuden er der ansat en udenlandsk gæsteprofessor i en deltidsstilling.

I instituttets selvevalueringsrapport blev det overvejet, hvorvidt disse to forskningsområder skulle suppleres med nye. Efter den eksterne evaluering er det besluttet, at instituttet fremover organiseres i tre hovedområder, dvs. de allerede eksisterende suppleret med Sundhedsfremme. Forskningsområdet **Sundhedsfremme** er under udvikling med en forskningsprofil, der bygger videre på kernefagligheder fra Hverdagslivets Socialpsykologi og Livslang Læring. Forskningens ambition er at skabe viden om befolkningens sundhed i kontekst af de menneskelige livssammenhænge, og om hvordan sundhed kan fremmes i hverdagslivet. Det er desuden ambitionen at inkludere denne viden i policy, oplysning, konkrete forandringstiltag, professionsudvikling, udvikling af sundhedsvæsenet m.m. Forskningen arbejder med identifikation af sundhedsrisici, analyse af sundhedsfremmepolitikker og -interventioner

med udvikling, innovation og kompetenceudvikling i sundhedsindsats og sundhedsfremme ud fra en præmis om, at der er en tæt sammenhæng mellem menneskers indflydelse og sundhedsfremme. Igennem projekter med borgerinddragelse og samarbejde med offentlige og private partnere bidrager forskningen til at udvikle strategier for at fremme sundhed i såvel nationale som internationale kontekster.

Gennem de seneste år er området prioriteret gennem besættelse af to adjunkture. Der er tillige indgået samarbejdsaftale med Psykiatrien Region Sjælland om et deltidsprofessorat MSO i humanistisk psykiatri, der er besat med lederen af den regionale forskningsenhed.

Evalueringspanelet pegede på, at instituttet bør overveje hvordan der kan skabes synergi mellem de forskningsmæssige hovedområder. I erkendelse af at evalueringspanelet her peger på en central udfordring, er det besluttet at etablere en tværgående, innovativ og internationalt orienteret ramme for udvikling af *kritisk og participatorisk forskningsmetodologi* som bidrag til videnskabelig erkendelse og social forandring. Et tværgående kendetegn ved instituttets forskning i Hverdagslivets Socialpsykologi, Livslang Læring og Sundhedsfremme er netop et omfattende, innovativt og i flere henseender også internationalt profileret arbejde med kritisk og participatorisk forskningsmetodologi.

Som led i evaluerings- og profileringsprocessen blev det overvejet om området Socialt Entreprenørskab skulle udgøre et selvstændigt forskningsmæssigt hovedområde. Det blev besluttet, at den fremtidige formelle status for Socialt Entreprenørskab og forskningens organisatoriske placering som en meget vigtig del af instituttets samlede forskningsprofil diskuteres og afklares i løbet af foråret 2012.

Selv om de tre forskningsmæssige hovedområder har markante særtræk, er de også karakteriseret ved nogle vigtige fællestræk.

Fællestrækkene kan opsummeres i følgende punkter:

- > I overensstemmelse med RUC's strategi 2015 kan forskningen karakteriseres som samfundsendageret, eksperimenterende og internationalt orienteret på vigtige områder.
- > Forskningen har et tværfagligt fokus på samspillet mellem menneskers subjektivitet, deres konkrete livs- og læringssammenhænge og relevante samfundsmæssige kontekster, dvs. at forskningen befinder sig i skæringsfeltet mellem samfundsvidenskab og humaniora.
- > Forskningen har en primær orientering mod kvalitativ metodologi og teoribaseret fortolkning af empiri samt mod en kritisk nuancering og videreudvikling af videnskabelig teori.
- > Forskningen er i aktiv dialog med traditioner og paradigmer inden for de forskningsfaglige områder, som den er en del af, henholdsvis psykologi, pædagogik/uddannelsesforskning og sundhedsfremme.
- > Forskningen har en vidtrækkende national og international kontaktflade og forankring.
- > Forskningen er forpligtet på det almene og dermed orienteret mod at støtte processer, der øger menneskers myndighed, deres kritiske dømmekraft og deres sociale

og samfundsmæssige indflydelse.

- > Forskningen er orienteret mod 'community outreach' med en ambition om at bidrage til udvikling af bæredygtige hverdagslivs- og læringsmiljøer.

Disse fællestræk indebærer, at instituttets forskningsprofil har en bemærkelsesværdig homogen kerne på tværs af de forskningsmæssige hovedområder.

Ph.d. skole og ph.d. programmer

Instituttets ph.d.-skole omfatter to programmer i henholdsvis Livslang Læring og Hverdagslivets Socialpsykologi.

Det eksterne panel, der evaluerede forskningen ved instituttet, udtrykte stor anerkendelse og begejstring både i forhold til antallet af ph.d. studerende, kvaliteten af uddannelsen og det videnskabelige niveau i ph.d. afhandlingerne. Der peges på, at især forskeruddannelsesprogrammet i Livslang Læring betragtes som et 'highly successful' resultat af 'dedication and hard work by instructors and supervisors'. Panelet tilslutter sig opfattelsen hos det internationale panel, der evaluerede forskeruddannelsesprogrammet i Livslang Læring og som var 'highly impressed by the research school'.

Uddannelse

Instituttet udbyder og bidrager til en bred vifte af uddannelser:

- > Bachelor- og kandidatuddannelserne: *Psykologi* samt *Pædagogik og Uddannelsesstudier*;
- > Bachelor og kandidatuddannelserne: *Tværfaglige Studier i Sundhedsfremme og Sundhedsstrategier samt Arbejdslivsstudier*, der gennemføres i samarbejde med ENSPAC.
- > Masteruddannelserne: Master i Uddannelse og Læring (MUL), Master i Organisationspsykologi (MPO), Master i Socialt Entreprenørskab (MSE) og Master i Multikulturalitet og Læring (MML).
- > Allokering til basisuddannelserne HUM-BAS, SAM-BAS og HUM-TEK.
- > RUC's universitetspædagogiske efteruddannelse i regi af UNIPÆD.
- > En række konkrete efter – og videreuddannelsesaktiviteter herunder forskningsværksteder.

2011 har bragt en række nye aktiviteter og uddannelser til instituttet:

Master i Sundhedsfremme

Akkrediteringsinstitutionen har godkendt en helt ny masteruddannelse i Sundhedsfremme, der har som mål at kvalificere og professionalisere arbejdet med sundhedsfremme i forvaltningen på kommunalt og regionalt niveau, i institutioner i uddannelses-, social- og sundhedssektoren, i organisationer og virksomheder og i lokalområder. Uddannelsen retter sig mod bachelorer, kandidater og professionsbachelorer indenfor humaniora, samfundsvidenskab og sundhedsvidenskab og mod kandidater fra en række relevante diplomuddannelser.

Målet er at de professionelle kan identificere sundhedsfremmeproblestillinger og udvikle, implementere og evaluere sundhedsfremmetiltag i forskellige institutionelle sammenhænge, for forskellige målgrupper og i lokale kontekster.

International kandidatuddannelse i Socialt Entreprenørskab og Management

Kandidatuddannelsen i Socialt Entreprenørskab og Management (MSEM) er en 2-årig, international kandidatuddannelse. Uddannelsen henvender sig både til danske og internationale studerende og udbydes kun på engelsk.

MSEM er tværfaglig og bygger både på klassiske samfundsvidenskabelige discipliner som sociologi og økonomi samt på nyere forskning i social innovation, social entrepreneurship, social enterprise, CSR, leadership og governance. Studerende får akademisk træning i at skabe nye kombinationer mellem social ansvarlighed og entreprenøriel dynamik - og lærer at skabe relationer på tværs af sektorer, balancere social og økonomisk værdi, afdække og måle sociale investeringer samt udvikle og lede sociale innovationsprocesser.

Kandidatuddannelsen har studiestart d. 1. februar 2013.

Akademisk IT og LICS

Fra efteråret 2011 overtog PAES ansvaret for Akademisk IT og LICS.

Akademisk IT (AIT)

AIT tilbyder hjælp til RUC-ansatte, som ønsker at vide mere om, hvordan nye medier kan udnyttes effektivt i undervisning, forskning og formidling.

Det er AIT's opgave at hjælpe forskere og undervisere med at anvende informationsteknologier på en hensigtsmæssig måde, bl.a. ved at skræddersy kurser til projekter, forskergrupper, fag, m.m. AIT leverer også vejledning, sparring og teknisk støtte til alle, som ønsker at komme i gang med at anvende IT på en god måde i forskning, undervisning og formidling.

LICS: Language and Intercultural Communication Services

LICS er et center for sproglige og interkulturelle kompetencer, der udbyder kurser indenfor sprog og interkulturelle forhold, vejledning i engelsk sprogbrug og formidling af engelsksproglig revision og oversættelse.

Samarbejdsflader

Instituttets fokus på praksisnær forskning samt efter- og videreuddannelse indebærer et tæt samarbejde med eksterne partnere. Instituttet værdsætter i høj grad det frugtbare samspil mellem eksternt finansieret forskning, instituttets prioriterede forskningsområder og vore uddannelser.

Medlemmerne af instituttets aftagerpanel repræsenterer en bred kreds af interessenter fra kommuner, uddannelsesinstitutioner, organisationer og arbejdslivet.

Instituttet har et intenst samarbejde med Region Sjælland, professionshøjskoler og forskningsmiljøer i ind- og udland.

Der er et tæt samarbejde med en lang række faglige organisationer, kommuner og NGO'er i forhold til tilskudsfinansieret forskning, samarbejdsaftaler om ph.d.-stipendier, masteruddannelser og øvrig videre- og efteruddannelse.

Instituttet har en omfattende kontakthflade til førende internationale forskningsmiljøer.

Personale

10 professorer
31 lektorer
4 adjunkter
3 post.doc
75 indskrevne ph.d.-studerende
6 videnskabelige assistenter
29 eksterne lektorer
13 ADMTAP
8 ACTAP – herunder pædagogiske konsulenter
1 institutleder
1 sekretariatsleder
Løst ansatte TAP: 1

Aktiviteter 2011

Konference	Evaluering og evalueringsformer i pædagogisk arbejde	9. februar
Konference	Kønsbaseret vold - fokus på unge og forebyggelse	7. marts
Ph.d.-kursus	Fænomenologi og Livsverden	14-15.marts
Konference	Åbningskonference Center for velfærd, profession og hverdagsliv	9. maj
Faglig eftermiddag	Forskning i fokus - præsentation af bogen <i>Børn i vanskeligheder</i> - samarbejde på tværs	23. juni
Forskningsskonference	3rd EMES International Research Conference on Social Enterprise	3. - 7. juli
Konference	Sundhedsfremme, magt og velfærd	29. -30. august
Konference	Aktionsforskning og demokratisk samfundsudvikling	26. september
Tiltrædelsesforelæsning	Videnssamfund, modpolitik og praksis	
Tiltrædelsesforelæsning	Professor Erik Axel "Sammenflettede projekter i praksis"	28. oktober
Tiltrædelsesforelæsning	Professor Birger Steen Nielsen "Vinden blæser på spørgsmål og svar"	18. november

PÅ TVÆRS AF FAMILIEARBEJDE OG INKLUSION I SKOLEN

Af Charlotte Højholt, lektor og Maja Rønn Larsen, post doc.

På trods af de senere års fokus på tværfagligt samarbejde om at hjælpe udsatte børn i deres hverdagsliv, har professionelle strukturer omkring arbejdet alligevel været præget af adskillelse og konflikter. Dette er frustrerende for de professionelle, og har en stor betydning for forløbet med at hjælpe de udsatte børn.

Det professionelle arbejde med at hjælpe udsatte børn er typisk rettet mod ét sted i børnenes liv; familien, skolen eller fritidsordningen, mens børnene og deres familier må finde sammenhæng på tværs af alle dele af livet. Vi har i dette forskningsprojekt set nærmere på, hvordan de professionelle indsatser rettet mod at hjælpe børn kan samles, så de styrker børnenes liv og læring på tværs af livskontekster.

I Greve og Københavns Kommuner har man sat ind med nye tiltag, der skal ændre på de opdeltede praksisser, bl.a. i form af eksperimenter med 'familieklasser' og samtænkning mellem familiearbejde og inklusion i skolen. Vi har i samarbejde med Danmarks Pædagogiske Universitetsskole fulgt en række børn på tværs af familieklasser, deres almindelige skoleklasser og fritidsordninger. Desuden har vi deltaget i tværfaglige møder og visitationsprocesser.

Projektet har været organiseret omkring deltagende feltarbejde, og er foregået i et nært forskningssamarbejde med de involverede institutioner. Gennem interviews og observation af børn, familier og professionelle, har vi undersøgt familiearbejdet, børnenes læreprocesser, professionalisering af de forskellige indsatser og koordineringen af dem. Forskningsprojektet har været orienteret imod at udvikle teorier og metoder til at begribe, hvordan mennesker deltager i og udvikler sig på tværs af læringsfællesskaber.

I situationer, hvor der udpeges problemer i et barns liv, vil

der typisk drages nye sociale sammenhænge til barnets hverdagsliv – f.eks. hjælpeklasser, familieklasser og møder med socialrådgivere, skolepsykologer eller indvandrerkonsulenter. Børn som i forvejen har det svært i én situation, skal nu lære at begå sig i endnu flere. Her er støtte fra familie og professionelle afgørende.

Det har bl.a. vist sig at børnenes personlige læreprocesser i høj grad sker i de fællesskaber, de indgår i med andre børn, på tværs af de kontekster de begår sig i. Disse fællesskaber er altså især vigtige, da børnene bruger hinanden, og sammen udvikler de en livsførelse (og selvforståelse), der giver mulighed for at prioritere, arrangere og udvide deres forskellige spillerum.

Det har vist sig, at samspillet mellem de professionelle og de sammenhænge børnene indgår i, ofte er ikke eksisterende eller fungerer dårligt. Problemer behandles isoleret indenfor det fagfelt, den enkelte professionelle beskæftiger sig med, og problemet ses derfor ikke som del af de sociale samspil, barnet er indvævet i. I disse situationer kan der derfor opstå handlepres og konflikter mellem de professionelle, der frem for at lede til en samlet indsats mod at hjælpe til en løsning af barnets problemer, resulterer i en abstrakt tilgang til problemerne eller reel opgivelse.

De professionelle har tilsyneladende mulighed for at arbejde sammen på tværs, og hjælpe forældre til at støtte børn på tværs af de kontekster de indgår i. Forskningsprojektet har dog vist at disse muligheder ikke udnyttes i tilstrækkelig grad. De er ikke en del af den faglige selvopfattelse og viden, der dominerer feltet, og mulighederne inddrages dermed ikke i det daglige arbejde med at målsætte og udføre arbejdet.

Forskningsprojektet har vist, at det er afgørende, at forskellige professionelle indsatser samarbejder på tværs, da børnene på denne måde vil kunne få et bedre samlet greb om livet, og deres mulighed for læring og udvikling vil herved blive styrket.

Forskningsprojektets resultater blev bl.a. formidlet på seminaret "BØRN I VANSKELIGHEDER – SAMARBEJDE PÅ TVÆRS" 23. juni 2011.

NYE E-LÆRINGS- OG VIDENDELINGSKONCEPTER

Af Simon Heilesen, lektor, Janne Gleerup, post doc., Kevin Mogensen, post doc.

ELYK-projektet (E-Læring, Yderområder og Klyngedannelse; 2009-12) har udviklet e-læringskoncepter til kompetenceudvikling og erhvervsuddannelse for små og mellemstore virksomheder (SMV) i landets yderområder. Projektet er gennemført i et samarbejde mellem Roskilde Universitet, Syddansk Universitet, University College Sjælland og University College Syd og har modtaget støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og fra Erhvervs og Byggestyrelsen.

Projektets bærende idé har været at anvise alternativer til kendte didaktiske rutiner i uddannelsessystemet gennem praktiske eksperimenter med brugerdrevet design. Det er der kommet seks nye e-læringskoncepter ud af. Til grund for disse ligger også arbejde med teori- og metodeudvikling.

Projektet har således udviklet og afprøvet nye metoder til brugerdrevet design, har videreudviklet modeller for valg af systemer til læringsformål, og har skabt en Quadruple Helix model til at forklare samspillet i innovationsprocesser mellem virksomheder, myndigheder, vidensinstitutioner og borgeren.

RUC har især været engageret i tre delprojekter:

Janne Gleerup har ledet en undersøgelse af, hvilke psykologiske, organisatoriske og institutionelle faktorer, der betinger arbejde med kompetenceudvikling i Små og Mellemstore Virksomheder (SMV), samt hvad potentialerne er for at inddrage e-læring.

Kevin Mogensen, Janne Gleerup og Simon Heilesen har for elektrikeruddannelsen ved Center for Erhvervsrettede uddannelser Lolland Falster udviklet Den Digitale Læringsbro. Med udgangspunkt i det problem, at elever i vekseldannelser ofte har svært ved skabe meningsfuld sam-

menhæng mellem skoleuddannelse og praktik, er der skabt et virtuelt læringsrum, som styrker kontakten mellem skole og lærling og gør det lettere at inddrage teoretisk viden på arbejdspladsen – og praktiske erfaringer i skoleuddannelsen.

Simon Heilesen og Niels Henrik Helms, SDU, har gennemført forsøg med digitalt at understøtte adgang til viden, samt videndeling og videnopbygning i de to nyoprettede erhvervsklynger: eBusiness Fyn og Energiklyngecenter Sjælland.

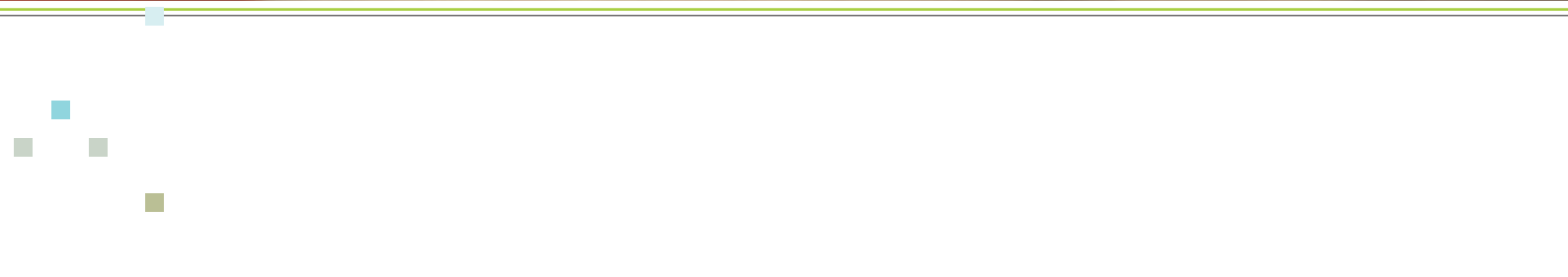
For yderligere information om projektet, se:
<http://elyk.dk/>

INSTITUT FOR SAMFUND OG GLOBALISERING

(ISG)

WWW.RUC.DK/ISG

INSTITUT FOR SAMFUND OG GLOBALISERING (ISG)

Forskningen foregår inden for rammen af syv forskningsgrupper:

- > Changing Societies: Citizenship, Participation and Power
- > Demokratisk netværksstyring
- > GlobAsia - Global, Regional and Local Development
- > G(lokal) Velfærd
- > Interfaces of Development: Global Challenges, Local Complexities
- > Globalization and Europeanization
- > Politics, Culture and Global Change

Institut for samfund og globalisering prioriterer tværvideenskabelig forskning. Tyngden i instituttets forskning tager sit udgangspunkt i forskningsgrupperne, som rummer personer med forskellige faglige profiler og forskningsbaggrund. I 2011 blev der arbejdet videre med de fire overordnede forskningsprioriteringer i ISG's Forskningsstrategi 2009 - 2012:

- 1) Changing societies: Citizenship, participation, civil society and welfare
- 2) Politics, governance and democracy
- 3) Globalization and regionalization
- 4) Governing global challenges

I løbet af 2011 fortsatte medarbejderne ved ISG den hidtidige linie med at prioritere publicering af forskningsresultaterne i internationale peer reviewed tidsskrifter.

På grund af den betydning, som ISG tillægger tværfaglighed og samarbejde på tværs af faglige miljøer, er det karakteristisk, at mere end en forskningsgruppe leverer det forskningsmæssige fundament for de uddannelser, som ISG udbyder.

ISG ph.d.-skole omfatter to forskeruddannelsesprogrammer:

- > International Development Studies
- > Governance, Welfare and Citizenship

Uddannelsesprofil

Instituttets fag kombinerer de klassiske samfundsvidenskabelige fagligheder i samtlige sine fag:

- > Politik og administration
- > EU-studies (engelsksproget)
- > Scient.adm. (forvaltning)
- > Socialvidenskab
- > Internationale udviklingsstudier
- > Globale studier (engelsksproget)

Tillige er det samfundsvidenskabelige bachelorstudium - på dansk og engelsk - placeret på ISG.

Personale

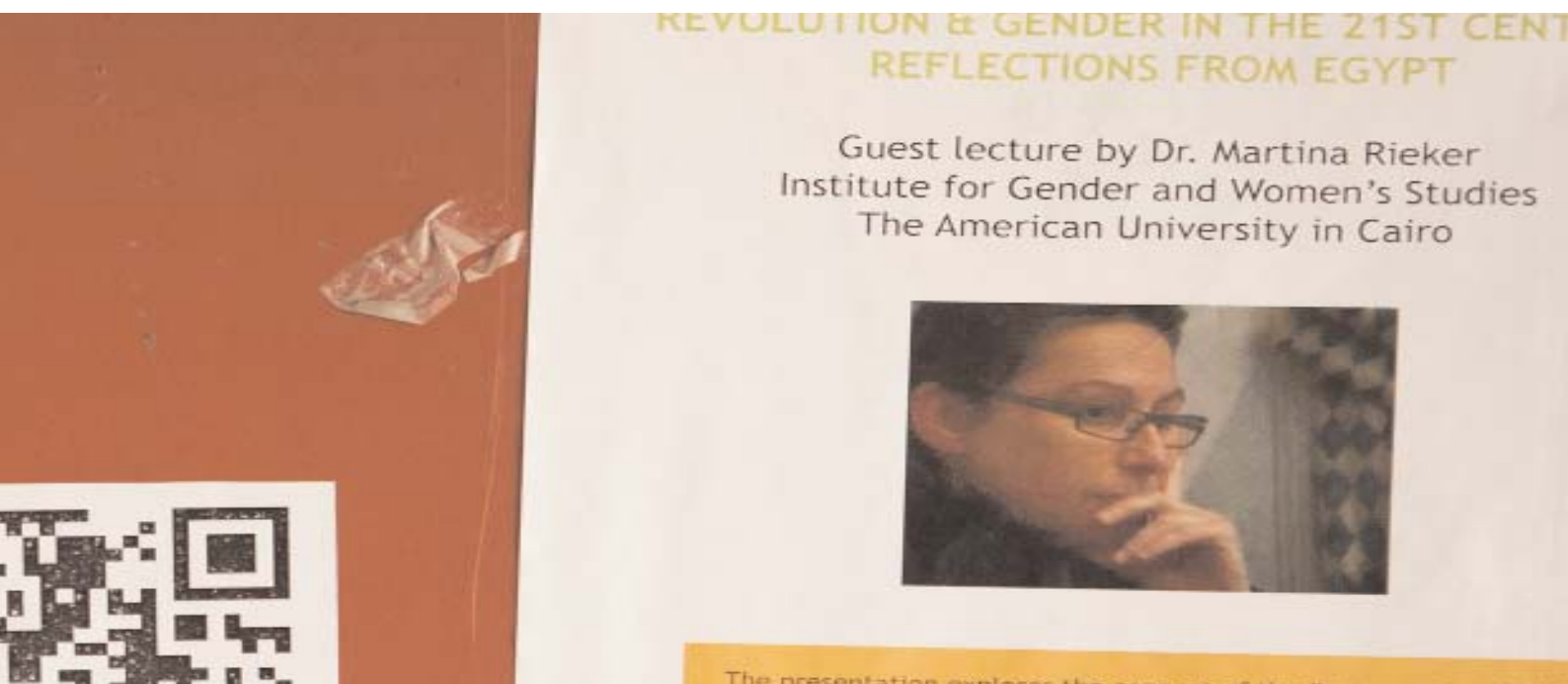
VIP: 65 VIP årsværk med forskning og undervisning

Post.doc: 2 årsværk

Ph.d.: ca. 40 årsværk

D-VIP: Der ca. 45 eksterne lektorer herunder 5 fastansatte deltidslærere på sambas.

TAP: 30 årsværk fordelt på 12 studieadministrative medarbejdere og 2 studenter-studievejledere på sambas; 8 studieadministrative medarbejdere og 5 studenter-studievejledere på fagene; 2 edb-medarbejdere; 6 medarbejdere til forskningsadministration, ph.d. og institutadministration, 1 sekretariatsleder og 1 institutleder.

NATURKATASTROFERS SOCIALE OG POLITISKE KONSEKVENSER

Af lektor Olivier Rubin, Global Studies på Institut for samfund og globalisering

Et af mine hovedforskningsområder vedrører naturkatastrofers sociale og politiske konsekvenser på det globale, nationale og lokale plan. Indrømmet: naturkatastrofer er ikke menneskehedens største globale problem. Graviditet, eksempelvis, udgør en større risiko for mennesker end naturkatastrofer; i 2005 døde over en halv million mødre under fødslen, medens antallet af omkomne som følge af naturkatastrofer samme år blev estimeret til at ligge under hundrede tusinde.

Der er dog stadig mange gode grunde til at forske i naturkatastrofers socio-politiske konsekvenser. For det første er der ikke meget naturligt (eller deterministisk) over naturkatastrofer, fordi de i høj grad afhænger af det samfund, vi lever i. Ifølge FN's beregninger, er man 75 gange mere udsat for at blive ramt af naturkatastrofer i fattige lande sammenlignet med rige lande. For

det andet forværrer naturkatastrofer verdens kroniske problemer; naturkatastrofer øger risikoen for finansiel ustabilitet, sygdomme, sult og konflikt. For det tredje ser det ud til, at globale klimaforandringer og den måde vi indretter vores samfund på betyder, at naturkatastrofer i fremtiden kommer til at have en øget indflydelse på vores liv. Næsten dobbelt så mange blev ramt af naturkatastrofer i 2000'erne sammenlignet med 1980'erne, og allerede i dag er naturkatastrofer en del af dagligdagen for en stor del af indbyggerne i mange fattige lande. For det fjerde har forskningen dokumenteret, at folk har det værre med usikkerhed og choks end med at leve under mere kronisk dårlige kår. Når ugunstige variationer påvirker vores livskvalitet mere end selv meget ringe stabile forhold, så får naturkatastrofer en særlig relevans, der transcenderer de umiddelbare konsekvenser i form af antallet af omkomne. For det femte kan der

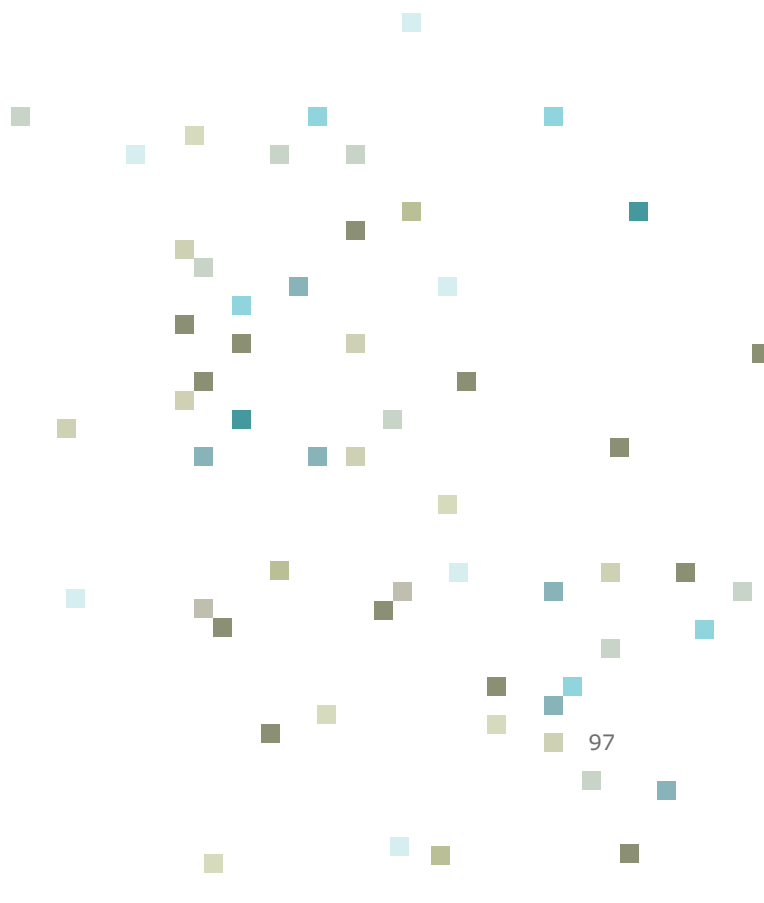

være mange informationer at hente ved at fokusere på katastrofer, fordi de kan afdække samfundsmæssige dynamikker, man ikke ser til dagligt. Håndtering af ekstreme situationer kan sige meget om forskellige samfunds – både de internationale og nationale – ideologi, styrke og organisering.

Med min forskning håber jeg at udfordre den ideoende geografiske tankegang i forbindelse med naturkatastrofer. At et jordskælv har ramt Haiti eller at oversvømmelser har druknet store dele af Pakistan giver kun en meget begrænset forståelse for katastrofernes bagvedliggende dynamikker. En social kortlægning, derimod, kan identificere, hvilke sociale grupperinger katastroferne rammer med størst kraft og ikke mindst indikere, hvorfor og hvordan netop disse grupperinger rammes hårdere end andre. Sårbarhed over for naturkatastrofer bestemmes ikke kun af, hvor du bor, men i endnu højere grad af hvem du er. Globalt set rammer naturkatastrofer ikke blot disproportionalt fattige lande, men de rammer også disproportionalt fattige personer i fattige lande. Det er derfor vigtigt ikke kun at fokusere på katastrofernes umiddelbare og direkte konsekvenser, men også se på, hvordan katastroferne på længere sigt påvirker selve livsgrundlaget for forskellige udsatte grupper/samfund.

Naturkatastrofer inddrages dog ikke kun i min forskning som humanitære katastrofer, men også som en kilde for politisk forandring. Naturkatastrofer kan påvirke det politiske landskab, de kan eskalere konflikter og krige, og de kan medføre omfattende migration; alt sammen med markante globale implikationer til følge. En naturkatastrofe kan opfattes som et chok til det politiske system, men det politiske udfald afhænger i høj grad af måden, hvorpå katastroferne inddrages og behandles i den politiske arena. Selvom alt tyder på, at de fleste gennemgribende forandringer af politiske systemer ikke har været direkte rodfæstet i naturkatastrofer, peger forskningen samtidig på, at naturkatastrofer ofte virker som katalysatorer, der kan accelerere (eller afspore) eksisterende processer. Naturkatastrofernes politiske konsekvenser påvirkes af de forskellige aktørers mulighed for at gøre netop deres katastrofe-narrativer, -billeder og -symboler

til de dominerende i den politiske debat. Min forskning baserer sig i høj på studiet af dynamikkerne og konsekvenserne af disse diskursive kampe i politiseringen af naturkatastroferne.

TILLID I SOCIALT ARBEJDE MED BØRN OG UNGE

Af professor mso, ph.d Hanne Warming og ph.d-stipendiat Michael Christensen

“KOMMUNERNE ER IKKE EN DYT TIL AT STOLE PÅ. DE SKRIVER ALT NED, HVAD DU SIGER, OG DE DREJER DET, SÅ DET PASSER IND I DERES SMÅ FORSKRUDEDE HOVEDER, OG NÅR DE LAVER 'FEJL', SÅ ER DET NOGET, MAN HAR SAGT, FOR DE KAN IKKE LAVE FEJL!!! (..) MAN HAR VIRKELIG IKKE NOGEN VOKSEN AT GÅ TIL MED SINE PROBLEMER, FOR ALLE DE VOKSNE I SYSTEMET SKAL RAPPORTERE VIDERE TIL DEM HØJERE OPPE!!! OG DE VOKSNE MENER ALTID, AT ALT DET, MAN GØR, GRUNDER I DE PROBLEMER, MAN HAVDE SOM SPÆDBARN!!!”

Ung i pleje, kilde: [www.boerninget .dk](http://www.boerninget.dk)

Oplevelser og udtalelser som denne sprang igen og igen i øjnene i forskellige forskningsprojekter om børne-/ungeperspektiver og socialt arbejde, som Hanne gennem årene havde gennemført. Disse 'fund' kaldte på mere systematisk og dybdegående udforskning og blev i samspil med inspiration fra engelsk forskning i socialt arbejde afsæt for en ansøgning til Det Frie Forskningsråd: Samfund og Erhverv i 2008. Den engelske forskning pegede på, at forandringer af det sociale arbejde i stigende grad vanskeliggør responsivitet og tillidsfulde relationer mellem socialarbejdere og borgere. Ansøgningen blev imødekommet, projektet startede op i 2009 og afsluttes i september 2012. Projektet består af 4 delprojekter:

- > 'Eksplorative workshops med børn og unge'
- > 'Skabelse af tillid og mistillid i interaktionen mellem barn/ung og de voksne omkring barnet/den unge'
- > 'Socialt arbejde med udsatte børn og unge på trods – om kommunalt baserede institutionelle barrierer og faciliterende faktorer for tillidens udfoldelse'
- > 'Kvantitativ spørgeskemaundersøgelse af børns tillids- og mistillidserfaringer.

I delprojekt 1 er der fokus på børnenes og de unges perspektiver. I delprojekt 2 er der fokus på tillidens dynamikker: Hvordan opbygges og nedbrydes tillid, og hvad gør det ved barnets/den unges situation. Her spiller børnenes og de unges perspektiver også en væsentlig rolle, men derudover inddrages de øvrige aktørers perspektiver samt et 'udefra blik' med afsæt i observationer, dokumenter og sammenstilling af de forskellige perspektiver. I delprojekt 3 rettes fokus mod socialarbejderne i de kommunale forvaltninger. Her undersøges de organisatoriske rammer for det sociale arbejde, som de opleves og praktiseres af socialarbejderne. Herigennem belyses dels socialarbejdernes perspektiver på, hvad tillid gør ved arbejdet; dels mulighederne for at skabe tillidsrelationer til barnet/den unge. I delprojekt 4 undersøger vi udbredelsen af de erfaringer, som børnene og de unge i delprojekt 1 og 2 har givet udtryk for. Man kan læse mere om – og se videopræsentation af - projektet og de enkelte delprojekter på vores hjemmeside www.tillid.ruc.dk.

Projektet er som nævnt endnu ikke afsluttet og materialet ikke færdiganalyseret. På nuværende tidspunkt, står det dog helt klart for os, at tillid i dobbelt forstand udgør en

kritisk faktor i socialt arbejde med udsatte børn og unge. For det første kan etableringen af tillid være ganske vanskelig, fordi der er barrierer både hos børnene/de unge og hos socialarbejderne. Man kan ikke påtvinge eller indlære tillid hos den anden, hvilket er den forventning, som en del voksne møder børn og unge med. Tværtimod skal man gøre sig fortjent til den. Tillid opbygges over tid i gensidighed, efterhånden som man – ved at vove en smule tillid – erkender hinanden som nogen, der kan og vil det fælles projekt. I delprojekt 1 og 2 er det kommet frem, at børnene og de unge, grundet tidligere erfaringer og demos fortællinger, kan have meget svært ved at vove den første smule tillid. Deres budskab til socialarbejdere, f.eks. sagsbehandlere og socialpædagoger, er, at de skal blive ved at vise dem tillid igen, og igen og igen – også når de ikke fortjener det. Kun en sådan indsats kan bryde igennem muren af mistillid. Dette kræver meget af socialarbejderen som menneske. Nogle socialarbejdere formår at gøre det, men delprojekt 2 og 3 peger på, at de – omend i varierende grad og på forskellig vis i vores to casekommuner – gør det på trods af de institutionelle rammer snarere end i kraft af disse.

For det andet er tillid kritisk i den forstand, at den er helt afgørende for den gode sociale indsats. Børnene og de unge siger det selv på den måde, at mistillid får dem til at tænke 'fuck dem' om de voksne, at føle sig ensomme, afmægtige, tænke på selvmord samt vende 'mig mod min fucked up venner'. Omvendt er den tillidsfulde relation det, der gør 'livet værd at leve', kan 'få smilet frem, selv når jeg er længst nede', 'få mig til at se tingene fra en anden side' og i det hele taget at tage kampen op i et liv fyldt med forhindringer.

ROSKILDE UNIVERSITETSBIBLIOTEK

(RUb)

RUB.RUC.DK

ROSKILDE UNIVERSITETSBIBLIOTEK (RUB)

Roskilde Universitetsbibliotek har til opgave at give lærere og studerende ved Roskilde Universitet adgang til den information, der er nødvendig for forskning og undervisning. Biblioteket skal sikre information om og adgang til RUCs lærer- og studenterforskning og har som et offentligt forskningsbibliotek endvidere forpligtelser overfor det samlede danske biblioteksvæsen med information og ekspertise.

Biblioteket bestræber sig generelt på at være en gevinst for undervisningen og forskningen på universitetet og arbejder derfor løbende på at optimere sine services. Biblioteket har i det forløbne år udarbejdet en ny ambitiøs udviklingsplan 2011-2013, indeholdende 5 særlige indsatsområder, udvalgt efter indgående debat. Baggrunden for udviklingsplanen er en bibliotekssituation med faldende udlån af fysisk materiale, stigende brug af e-materialer og konstant antal biblioteksbesøgende. De udvalgte indsatsområder kræver fokuserede initiativer og der udarbejdes derfor projekter i tilknytning til temaområderne. De 5 områder og nogle af de allerede igang- eller programsatte initiativer er:

- a. Registrering, analyse og udvikling af medarbejderkompetencer med henblik på, at alle eksisterende kompetencer udnyttes optimalt og at biblioteket råder over de nødvendige kompetencer i fremtiden.
- b. Forbedret indretning og adgang til bibliotekets fysiske rum.
Dette sker bl.a. ved øget magasinering af ubenyttet materiale med henblik på at skabe mere plads til studiemiljø, ved oprettelse af nye gruppearbejdspladser, ved indretning af lounge med tv og ugeblade, ved nedsettelse af et udstillings- og arrangementsudvalg og ved nyindretning af media laboratorium.
- c. Forbedret adgang til det virtuelle bibliotek.
Tiltag indenfor dette område har fokus på forøgelse af

den digitale selvbetjening og e-services, etableringen af mobile tjenester og herunder et mobilt website, forbedring af integrerede søgefaciliteter samt omprioritering af bogkøb hen imod et større fokus på e-bøger.

- d. Forskersupport.
Her er der ansat to nye informationsspecialister til at etablere og forestå gennemførelse af forskersupportprojekter og der igangsættes bl.a. forsøg med forskersupport-forløb for ph.d.-studerende på Institut for Samfund og Globalisering og på Institut for Kommunikation, Virksomhed og Informationsteknologier.
- e. Informations søgningsundervisning.
Der foretages en analyse af, hvordan biblioteket kan efterkomme en markant stigning i efterspørgsel på projektbibliotekarservice (den særlige service som ydes for projektskrivende studerende). Og der er påbegyndt et supervisorsprojekt for bibliotekets undervisere.

I 2011 indgik biblioteket som noget nyt en "leveranceaftale" med RUC for 2012, på linje med universitetets institutter, hvor udbuddet af biblioteksservices er listet og hvor nye services lanceres. Biblioteket agter bl.a. at indrette en ekstra læsesal og et nyt mikrofilmrum i 2012.

Det er indtrykket, at mange udenlandske studerende på RUC i endnu højere grad end deres danske medstuderende bruger biblioteket. Det er derfor glædeligt, at biblioteket indtog 2. pladsen ud af mere end 60 evaluerede universitetsbiblioteker i International Student Barometer 2011, foretaget af det internationale analyseinstitut "i-graduate", som måler udenlandske studerendes holdninger til deres ophold og studium.

Roskilde Universitetsbibliotek har en lang tradition for at være godt repræsenteret i udviklingen af nationale biblioteksprojekter og -samarbejde og 2011 er ingen undtagelse. Biblioteket bærer formandsposten for DEFF's nye programgruppe C: Kompetencer og tjenester til støtte for forskning og udvikling, og er også repræsenteret i DEFF's nye programgruppe B: Kompetencer og tjenester til støtte for undervisning, læring og udvikling. I 2011 har biblioteket bl.a. deltaget i DEFF-projekterne: Videopublicering, Statistiske værktøjer til kvalificering af bibliotekernes licensindkøb, Forundersøgelse af mobile applikationer samt Forvaltning af forskningsdata. Det er alle projekter, hvis resultater forhåbentlig vil bidrage til at gøre bibliotekets tjenester endnu bedre i fremtiden.

Også i internationalt samarbejde har biblioteket markeret sig i 2011. Det er sket gennem DEFF i Knowledge Exchange-samarbejdet med UK, Holland og Tyskland og det er sket via Dansk Standard og Styrelsen for Bibliotek og Medier i ISO, hvor RUB har stillet med den danske repræsentant. 2011-arbejdet i dette regi kulminerer i 2012 med en ny version af ISO-standarden om international biblioteksstatistik og ISO-standarden om biblioteks-performance measurement samt formentlig i en helt ny ISO-standard om "Impact of libraries".

Bibliotekets overbibliotekar gennem 25 år, Niels Senius Clausen, trådte tilbage oktober 2011 og er efter en konstitueringsperiode blevet afløst af Claus Vesterager Pedersen, bibliotekets hidtidige souschef.

Personale

4 lektorer,

21 AC-TAP

15 HK-TAP

2 TEK-TAP

Se bibliotekets øvrige nøgletal på www.rub.ruc.dk

DE DANSKE VANDREFALKE

Af Søren Møller, forskningsbibliotekar, ph.d.

Jeg har tidligere (i årsberetningen fra 2005) berettet om projektet "Undersøgelse af Vandrefalken i Sydgrønland". Projektet startede i 1981 som specialeprojekt sammen med Knud Falk på RUC's biologiuddannelse og er siden videreført i forskellige udgaver. Blandt andet har vi sammen med forskere fra Danmarks Miljøundersøgelser (DMU, nu Århus Universitet) kortlagt de grønlandske vandrefalkes belastning med miljøfremmede stoffer. Projektet modtog i 2009 Bodil Pedersen Fondens Natur- og miljøpris.

På verdensplan gik vandrefalken kraftigt tilbage i perioden efter 2. verdenskrig, primært som en konsekvens af ibrugtagning af nye miljøfremmede stoffer som DDT og PCB. Vandrefalken yngler normalt på små afsatser på stejle klipper og derfor har arten aldrig været almindelig i Danmark. I 2001 forsøgte et par vandrefalke at etablere sig på Møns Klint. Det var første gang siden 1972 at vandrefalken gjorde yngleforsøg i Danmark (også den gang

på Møns Klint). Forsøget resulterede i tre golve æg, men året efter i 2002 lykkedes det parret at få tre unger på vingerne. Siden har vandrefalke årligt ynglet på Klinten og flere nye lokaliteter er kommet til. De to lokaliteter Stevns Klint og Slotslyngen på Bornholm har produceret unger hvert år siden midt-00'erne og i 2010 forsøgte et par sig på Mønbroen (tre golve æg). I foråret 2011 gjorde et par vandrefalke de indledende øvelser til etablering på østgavlen af Radison-hotellet på Amager. Der er gode chancer for at dette par vil gøre yngleforsøg i 2012.

På baggrund af dette har det grønlandske vandrefalkeprojekt nu fået en dansk afdeling. Lige siden det første yngleforsøg i 2001 har der været ønsket om at følge de danske vandrefalke, bl.a. ved at ringmærke ungerne og indsamle materiale til miljøkemiske undersøgelser. I foråret 2009 blev der fra Skov- og Naturstyrelsen (nu Naturstyrelsen) givet tilladelse til ringmærkning og en projektgruppe ledet

Figur 1. Vandrefalk på klippen nær redehylden. Bornholm, 2010

af Zoologisk Museum og med deltagelse fra Dansk Ornitologisk Forening (DOF) blev nedsat. Forfatteren til denne artikel har, sammen med Knud Falk, medvirket, primært i forbindelse med det praktiske arbejde og afrapportering.

Arbejdet har indtil nu resulteret i tilsammen 23 ringmærkede unger i årene 2009, 2010 og 2011. Ungerne er mærket dels med en traditionel metalring og dels med en farvet ring med tydelig tal/bogstav kombination, som kan aflæses på afstand. Feltornitologer knyttet til DOF's cartakergruppe for Vandrefalk har siden holdt vågent øje med de ringmærkede unger.

I forbindelse med ringmærkningen af ungerne er der blevet indsamlet miljøprøver (ægskalfragmenter, fældede fjer, bytterester) fra redehylderne. Disse prøver skal indgå i en analyse af de danske vandrefalkes belastning med miljøgifte som f.eks. DDT/DDE, PCB'er og bromerede flammehæmmere. De første analyser af skalfragmenterne viser, at tykkelsen ikke er reduceret i forhold til skaller fra perioden før pesticider og andre miljøfremmede stoffer blev introduceret. Dette antyder at de danske vandrefalke ikke er hårdt belastet af miljøgifte, idet det vides at sådanne

stoffer kan medføre at falkene lægger æg med reduceret skaltykkelse.

Tre af de ringmærkede unger er siden blevet gemeldt som dødfundne. I alle tre tilfælde er der tale om unger fra reden på Stevns Klint, hvoraf to blev fundet døde i Sverige få måneder efter udflyvningen. I det ene tilfælde er falkeungen sandsynligvis blevet ramt af toget et sted på strækningen mellem København og Stockholm (den døde unge blev fundet på lokomotivets tag, da det var til service i Stockholm) og den anden unge er med stor sandsynlighed blevet ramt af en bil i nærheden af Malmø. En tredje unge er fundet død nær redestedet på Stevns Klint. Vi afventer stadig med stor spænding at se de første danskfødte vandrefalke indtræde i ynglebestanden i Danmark og/eller i vore nabolande (Sverige og Tyskland).

Læs mere om både det danske og det grønlandske vandrefalkeprojekt på www.vandrefalk.dk

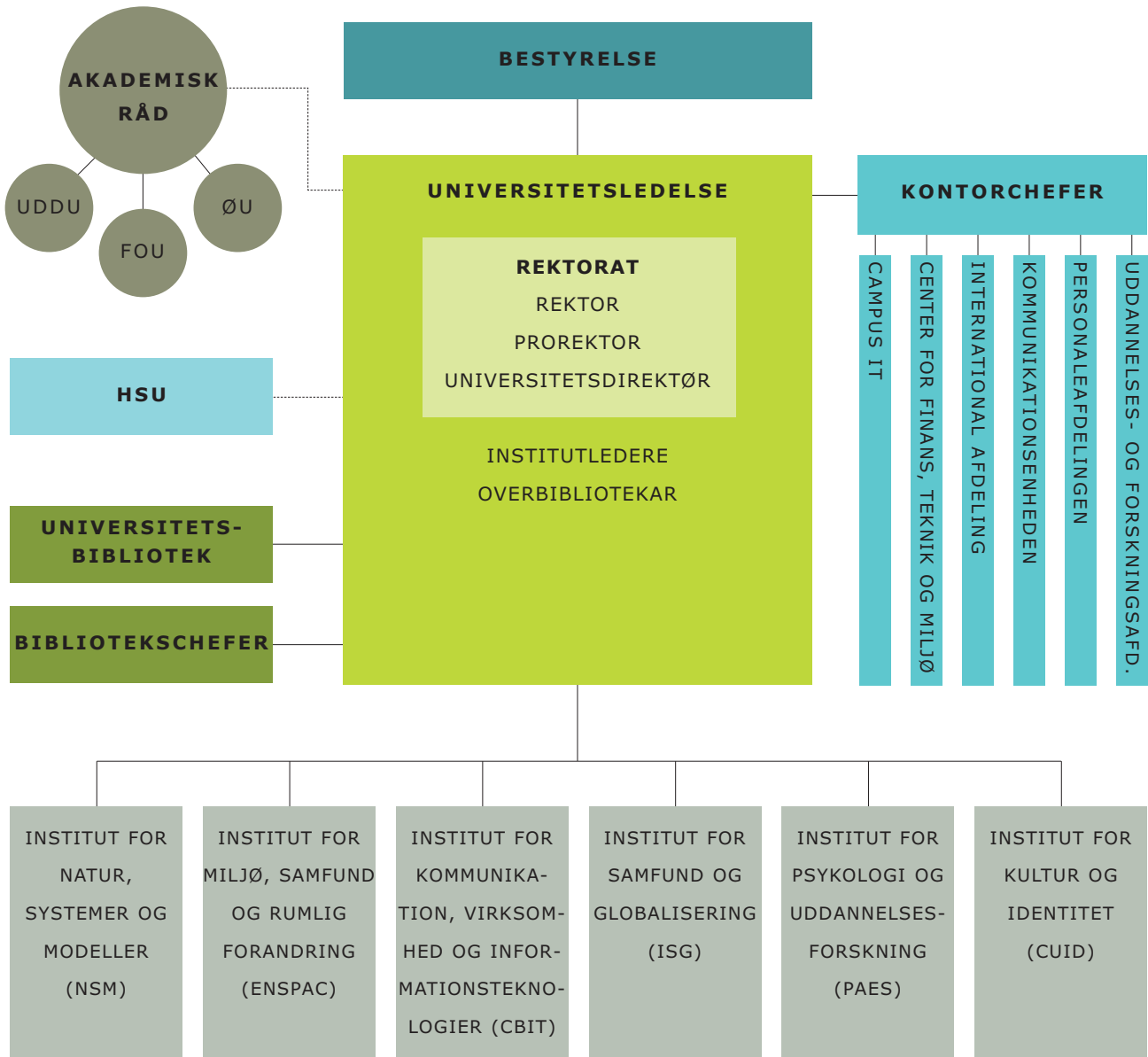
Figur 2. Vandrefalkeunger på redehylden. Bornholm, 2010

RUC I TAL OG RAMMER

ORGANISATION

RUC'S UDDANNELSER

Opbygning og struktur

Bachelorstudierne

Roskilde Universitet udbyder 4 bachelorstudieretninger:

- > et samfundsvidenskabeligt bachelorstudium, der udbydes både på dansk og engelsk.
- > et naturvidenskabeligt bachelorstudium, der udbydes både på dansk og engelsk.
- > et humanistisk bachelorstudium, der udbydes både på dansk og engelsk.
- > et humanistisk-teknologisk bachelorstudium, der udbydes på dansk.

Bachelorstudierne introducerer de studerende til de respektive hovedområders teorier og metoder.

Overbygningsuddannelserne

I overbygningsuddannelserne finder den egentlige fagspecialisering sted. Overbygningsuddannelserne kan opstilles i 3 hovedgrupper:

- > bacheloruddannelser
- > tofags kombinationsuddannelser
- > et-fags kandidatuddannelser.

Bacheloruddannelserne

Bacheloruddannelserne består af en basisuddannelse samt 1 års overbygningsstudier inden for centrets fagrække.

RUC udbyder HA-studiet som en selvstændig bacheloruddannelse.

Kombinationsuddannelserne

En kombinationsuddannelse er en kandidatuddannelse, der består af 2 fag og samlet varer 5 år. Her kan vælges mellem følgende 35 fag:

- > Almen Biologi
- > Arbejdslivsstudier

- > Dansk
- > Datalogi
- > Engelsk
- > Erhvervsøkonomi/HA
- > Filosofi og Videnskabsteori
- > Forvaltning
- > Fransk
- > Fysik
- > Geografi
- > Global Studies
- > Historie
- > Informatik
- > Internationale Udviklingsstudier
- > International Master in Social Entrepreneurship and Management
- > Journalistik
- > Kemi
- > Kommunikation
- > Kultur- og Sprogødestudier
- > Matematik
- > Medicinalbiologi
- > Miljøbiologi
- > Molekylærbiologi
- > Økonomi og Politik
- > Performance-design
- > Plan, By & Proces
- > Psykologi
- > Public Administration with Specialization in EU-Studies
- > Pædagogik og Uddannelsesstudier
- > Socialvidenskab
- > Sundhedsfremme og Sundhedsstrategier
- > Tek-Sam (Teknologisk-Samfundsvidenskabelig Planlægning)
- > Tysk
- > Virksomhedsledelse
- > Virksomhedsstudier

Inden for kombinationsuddannelserne er der tilrettelagt særlige studier indenfor:

- > Bioinformatik
- > Biomedicin
- > Biomolekylær kemi
- > Interaktive medier
- > Kulturmiljø
- > Landskabsøkologisk Planlægning
- > Medicinalkemi
- > Migration, Udvikling og Identitet
- > Miljøkemi og Økotoksikologi
- > Miljørisikovurdering
- > Museumsformidling
- > Naturvidenskab og Virksomhedsledelse
- > Public Relations

Et-fags-kandidatuddannelserne

I modsætning til kombinationsuddannelserne læses der et fag i de såkaldte etfags-kandidatuddannelser. Her kan læses Virksomhedsledelse, Forvaltningsuddannelsen eller Teknologisk Samfundsvidenskabelig Planlægningsuddannelse.

Ph.d.-uddannelserne

En ph.d.-uddannelse er en forskeruddannelse, der typisk læses efter en bestået kandidatuddannelse. Uddannelsen tager efter kandidatgraden 3 år og varer samlet 8 år.

Deltidsuddannelser

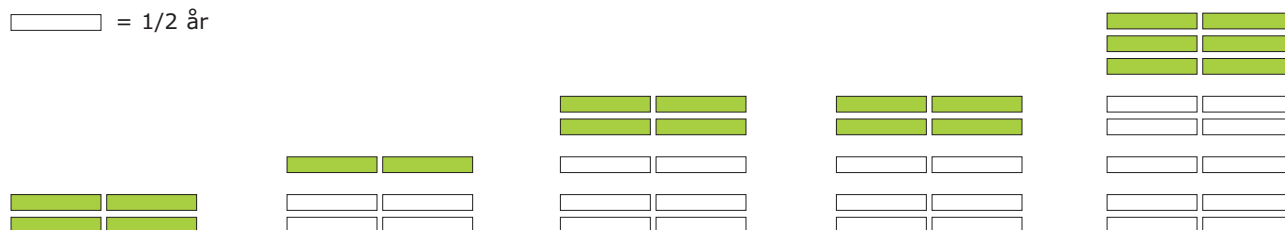
Som diplomuddannelse tilbydes Turistføreruddannelsen.

Som masteruddannelser udbydes følgende:

- > Master i IKT og Læring
- > Master i Oplevelsesledelse
- > Master i Organisationspsykologi
- > Master i Professionel Kommunikation
- > Master i Uddannelse & Læring
- > Master i Socialt Entreprenørskab
- > Master i Projektledelse og Procesforbedring
- > Master i Kulturplanlægning
- > Master i Multikulturalitet, Uddannelse og læring
- > Master som fleksibelt forløb

STUDIERNES OPBYGNING

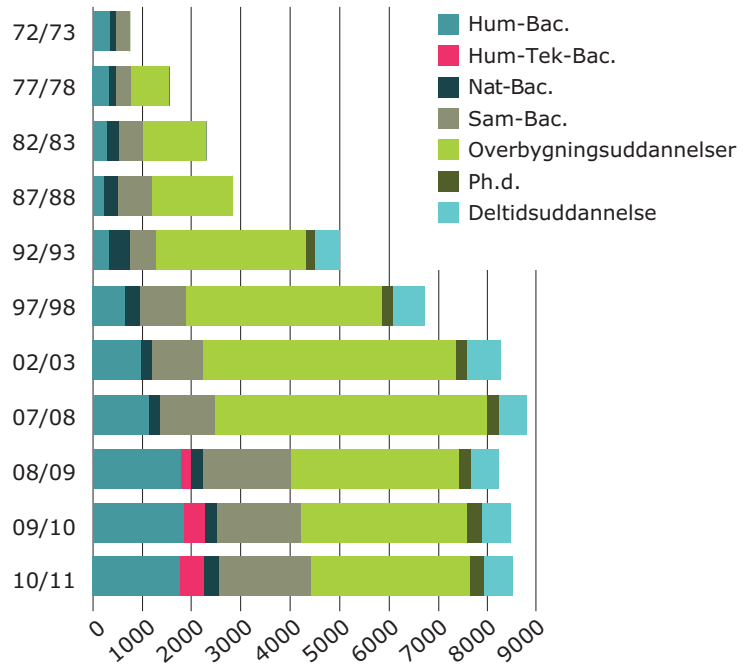
□ = 1/2 år

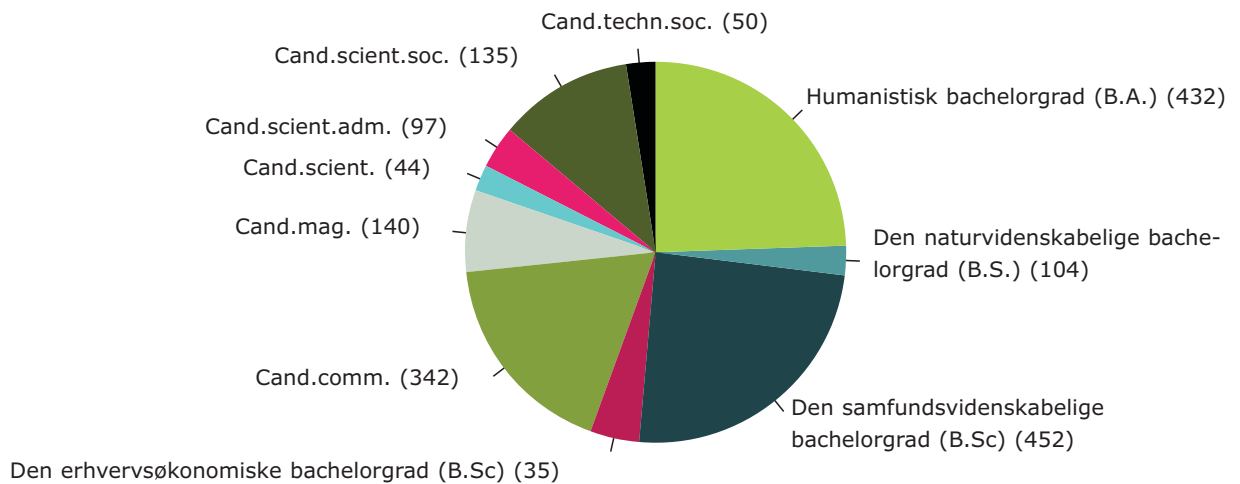
Basis	Bachelor	To-fagskandidat	Et-fagskandidat	ph.d.
BETEGNELSE				
- Humanistisk - Naturvidenskabelig - Samfundsvidenskabelig	Bacheloruddannelse	Kombinationsuddannelse	- Forvaltning - Tek-Sam - Globale Studier - Virksomhedsledelse	- Forskeruddannelse
OPBYGNING				
Alle uddannelser på RUC starter med et 2-årigt basisstudium. Basisstudiet er en bred indføring i enten humaniora, naturvidenskab, samfundsvidenskab eller humanistisk-teknologisk videnskab	En bacheloruddannelse består af et basisstudium på 2 år + et overbygningsforløb på 1 år (2 moduler). De to moduler kan være fra samme fag eller fra 2 forskellige fag.	En to-fagskandidatuddannelse består af et basisstudium på 2 år + et overbygningsforløb, hvor to fag hver på 1 1/2 år (3 moduler) kombineres. Et praktikmodul på 1/2 år er frivilligt og er ikke medregnet i den normerede studietid. Journalistik har dog 1 års obligatorisk praktik.	En et-fagskandidatuddannelse består af et basisstudium på 2 år + et overbygningsforløb på 3 år (6 moduler). Kun Forvaltning og Tek-Sam kan læses som et-fagskandidatuddannelser. Et praktikmodul på 1/2 år er frivilligt og er ikke medregnet i den normerede studietid.	En ph.d.-uddannelse består af en kandidatuddannelse (et- eller to-fags) på 5 år + 3 års forskerstudier.
NORMERET STUDIETID				
2 år	3 år	5 år	5 år	8 år
TITEL				
Et basisstudium er ikke i sig selv en afsluttet uddannelse, men grundlaget for et overbygningsstudium.	B.A. B.Sc. HA	Cand.mag. Cand.scient. Cand.scient.soc. Cand.comm.	Cand.scient.adm. Cand.techn.soc.	ph.d.

RUC I TAL

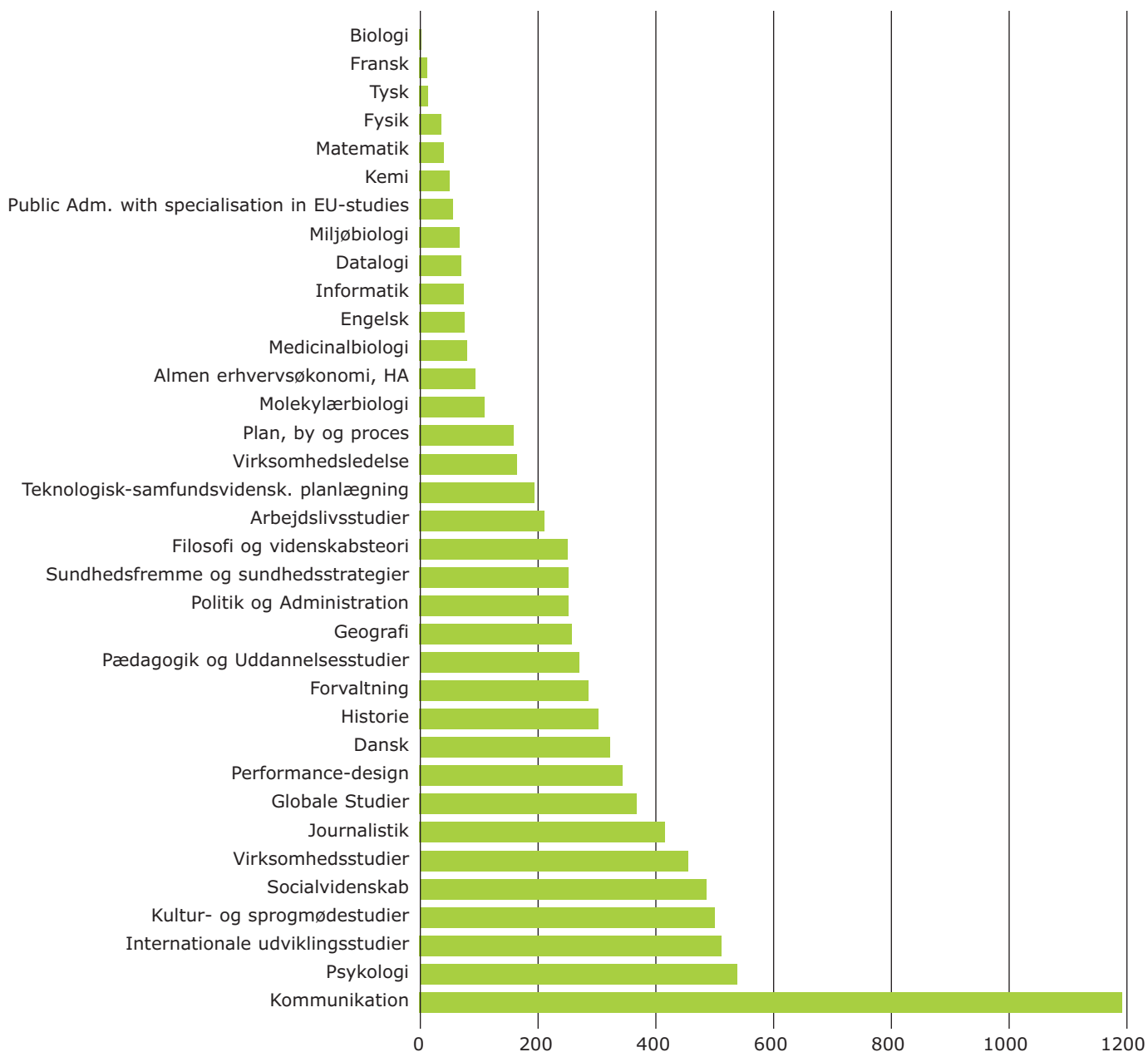
Antal studerende på Roskilde Universitet 1972 – 2011

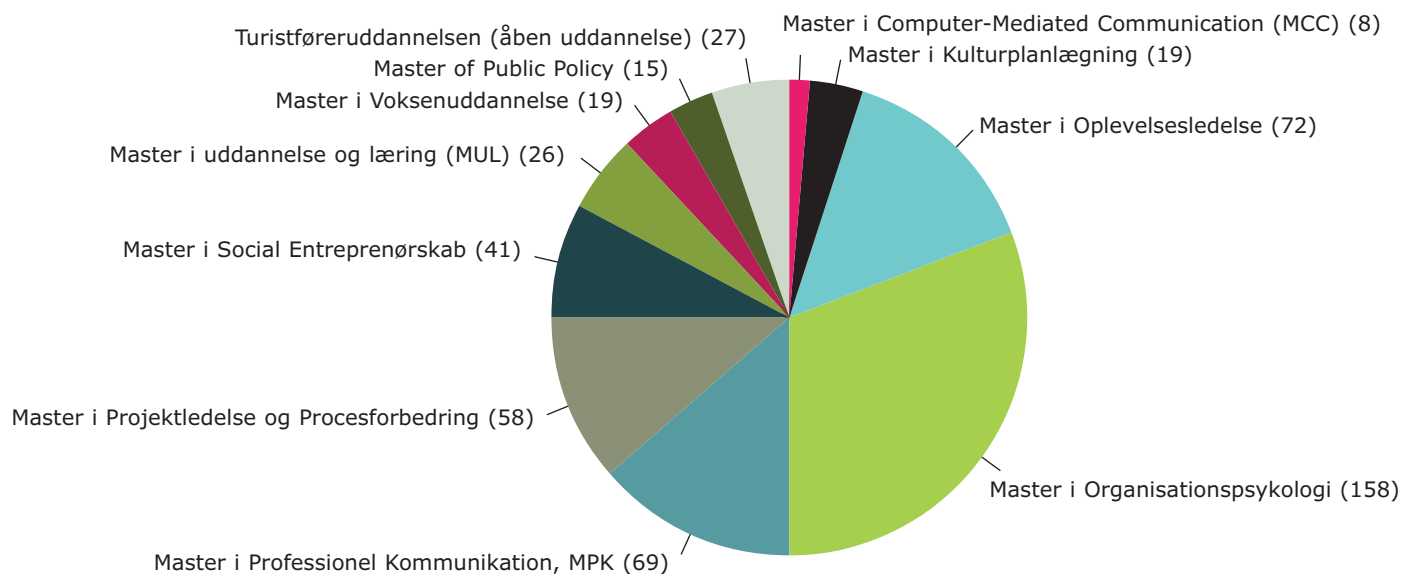
Antal afsluttede eksaminer 2011

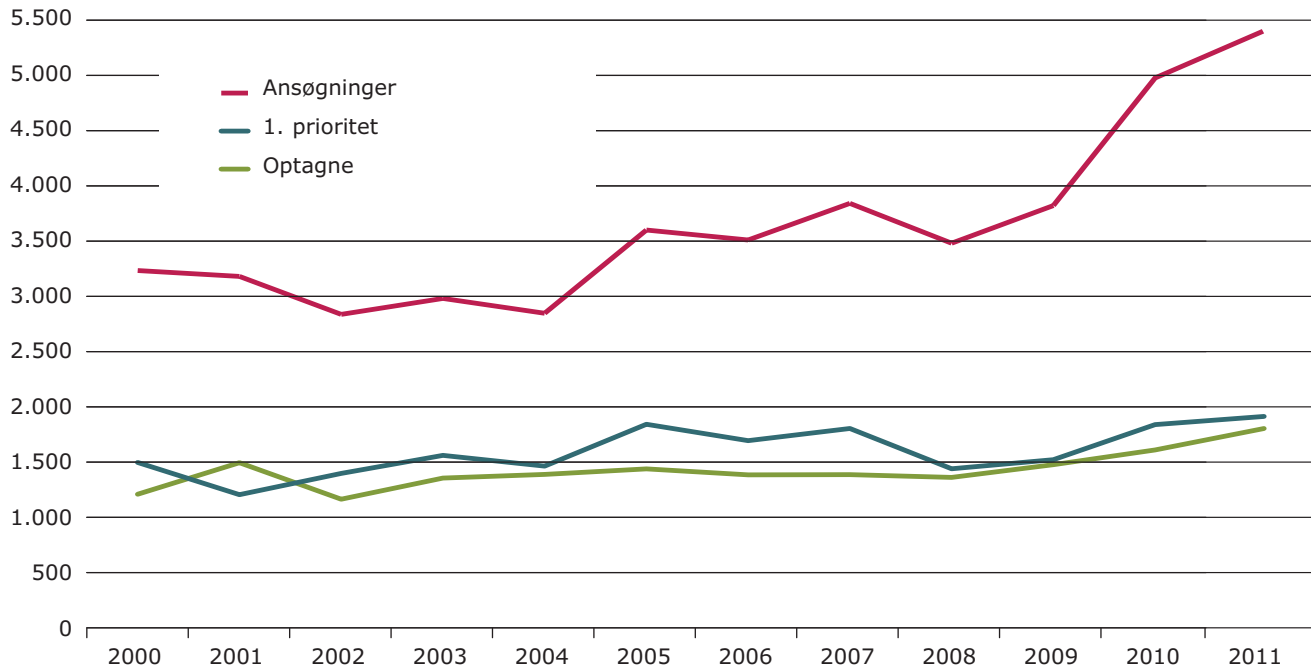
Antal studerende fordelt på fag

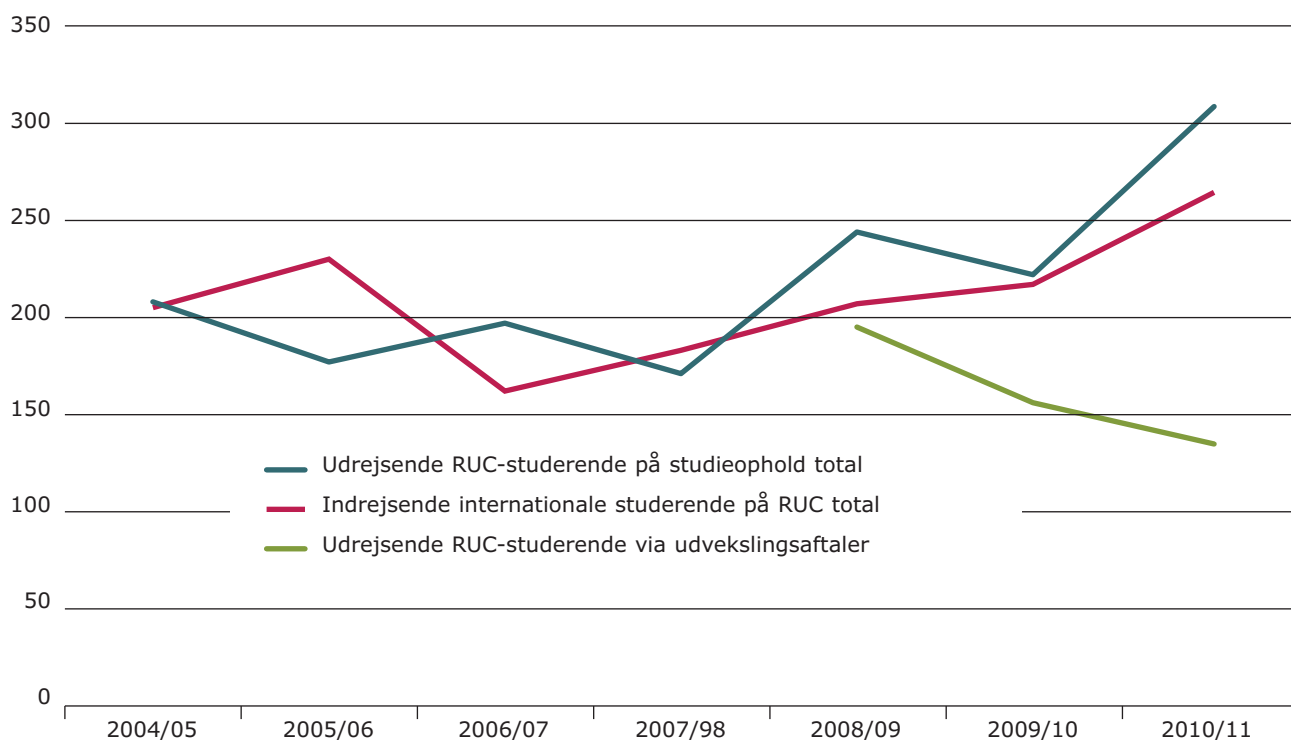
Antal studerende fordelt på deltidsuddannelser 2011

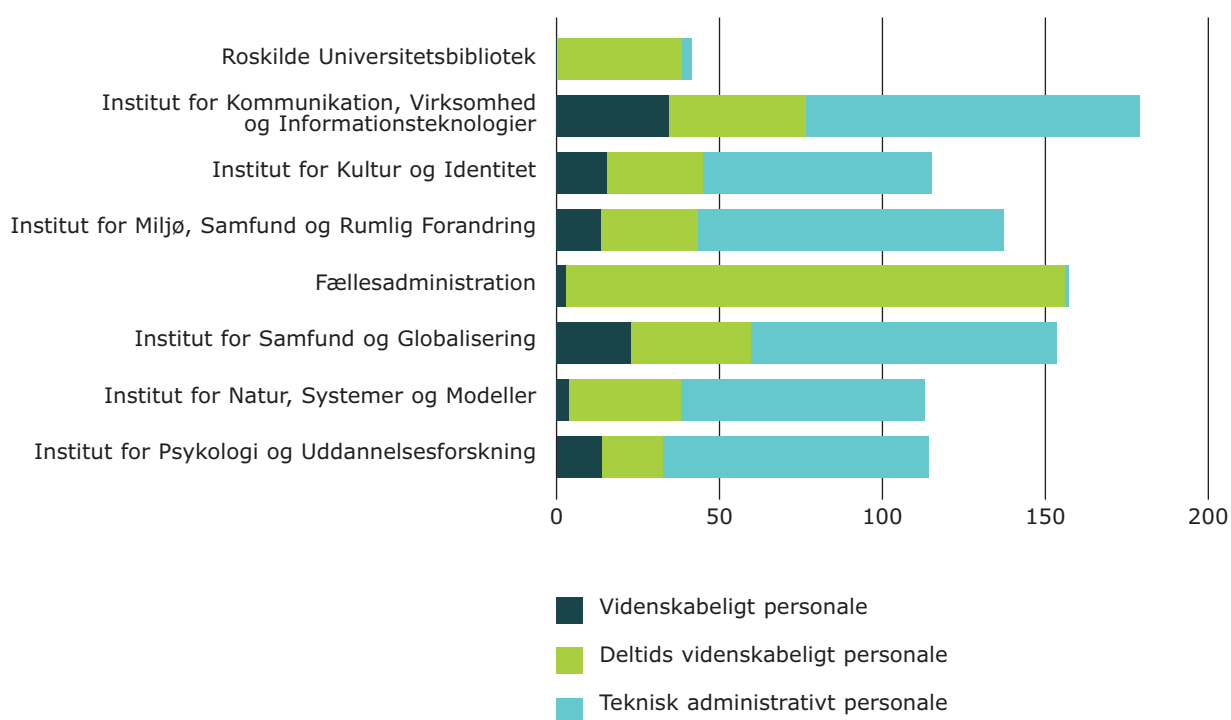
Antal ansøgninger, optagne og 1. prioriteter 2000 - 2011

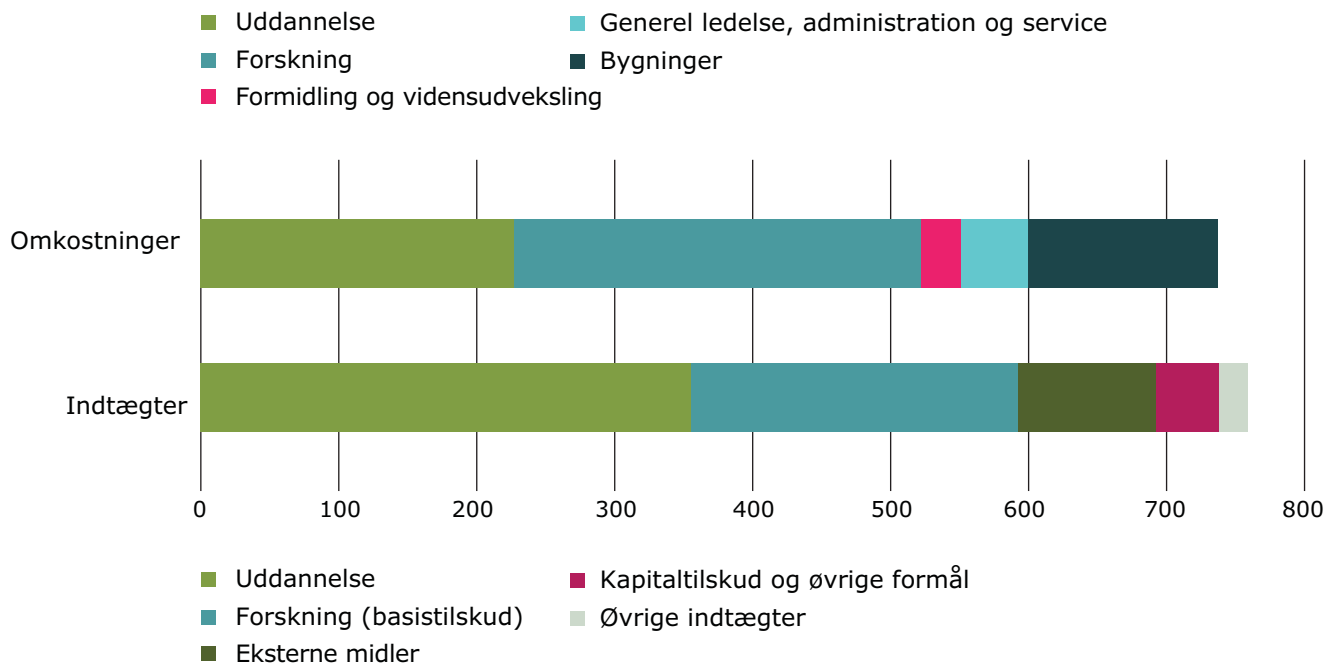
International studentermobilitet 2004 - 2011

Antal ansatte 2011, fordelt på institutter, bibliotek og fællesadministration (årsværk)

Omkostninger og indtægter 2011 (Mio. DKK)

MERE AT VIDE

Yderligere informationer om Roskilde Universitet kan fås ved henvendelse til:

Roskilde Universitet
Kommunikationsenheden
Postbox 260
DK-4000 Roskilde

Telefon: 46 74 20 81
Fax: 46 74 30 09
E-Mail: plk@ruc.dk.
<http://www.ruc.dk>

Materiale om RUC

Roskilde Universitets årsberetninger.
Studieguide - indeholder samlet beskrivelse af samtlige RUC's uddannelser mm. Årlig.
Roskilde University Denmark - engelsksproget introduktion til RUC.
RUC – kort fortalt. Dansk/engelsk faktuel introduktion til RUC.

RUC modtager efter aftale gerne besøgende til rundvisning på universitetet. Kontakt venligst Kommunikationsenheden herom.

Institut for Kommunikation, Virksomhed og Informationsteknologier (CBIT)

Fagrække: Kommunikation, Journalistik, Informatik, Virksomhedsstudier, Virksomhedsledelse, Erhvervsøkonomi (HA), Datalogi, Performance-design, Master i IKT og Læring (IKT), Master i Oplevelsesledelse (MOL), Master i Professionel Kommunikation (MPK) og Master i Projektledelse og Procesforbedring (MPF).

Sekretariat: Bygning 42.3

Sekretariatsleder: Cand.mag. Bo Gad Køhlert
Tlf. 46743830, e-mail: bogad@ruc.dk
Instituttleder: Lektor Lene Palsbro
Telefon: 46 74 32 00, e-mail: palsbro@ruc.dk

Institut for Natur, Systemer og Modeller (NSM)

Fagrække: Almen Biologi, Fysik, Kemi, Matematik, Medicinalbiologi, Molekylærbiologi,

Sekretariat: Hus 18.1

Sekretariatsleder: Margit Christiansen
Tlf: 4674-2050 / 2117-7678, e-mail: macr@ruc.dk
Instituttleder: Stine Korreman
Telefon: 46 74 31 56, e-mail: korreman@ruc.dk

Institut for Kultur og Identitet (CUID)

Fagrække: Dansk, Engelsk, Filosofi, Fransk, Historie, Kultur- og Sprogødestudier, Tysk, Dansk som andet-sprog (dansk kurser) og efteruddannelse i engelsk.

Sekretariat: Bygning 03

Sekretariatsleder: Anya Strøm
Telefon: 46 74 25 59, e-mail: anyas@ruc.dk
Instituttleder: Martin Bayer
Telefon: 46 74 25 84, e-mail: mb@ruc.dk

Institut Samfund og Globalisering (ISG)

Fagrække: EU-studies, Global Studies, Internationale
Udviklingsstudier, Forvaltning, Offentlig administration,
Socialvidenskab.

Sekretariat: Bygning 25

Sekretariatsleder: Mette Sonne Brendstrup:

Telefon: 46 74 24 52, e-mail: mettesb@ruc.dk

Instituttleder: Dr.scient.pol. Gorm Rye Olsen

Telefon: 46 74 32 62, e-mail: gormrye@ruc.dk

**Institut for Miljø, Samfund og Rumlig Forandring
(ENSPAC)**

Fagrække: Geografi, Miljøbiologi, Sundhedsfremme og
Sundhedsstrategier, TekSam, Arbejdslivsstudier, Plan, By
og Proces, Turistføreruddannelsen (Diplomuddannelse) og
Master i Kulturplanlægning (MKP).

Sekretariat: Hus 02

Sekretariatsleder: Christian Hestbæk

Telefon: 4674 2676, e-mail: chrh@ruc.dk

Instituttleder: Jørgen Ole Bæhrenholdt

Telefon: 46 74 27 23 E-mail: job@ruc.dk

**Institut for Psykologi og Uddannelsesforskning
(PAES)**

Fagrække: Psykologi, Pædagogik og Uddannelsesstudier,
Sundhedsfremme og sundhedsstrategier, International
Master in Social Entrepreneurship and Management,
Master i Organisationspsykologi (MPO), Master i
Multikulturalitet, Uddannelse og Læring (MML), Master i
Socialt Entreprenørskab (MSE) og Master i Uddannelse og
Læring (MUL).

Sekretariat: P9

Sekretariatsleder: Hermod Ringgaard

Telefon: 46 74 30 26, E-mail: hermod@ruc.dk

Instituttleder: Anders Siig Andersen

Telefon: 46 74 27 98, e-mail: siig@ruc.dk

ROSKILDE UNIVERSITET
UNIVERSITETSVEJ 1
4000 ROSKILDE
TLF: 4674 2000
WWW.RUC.DK

